



2015-11-20

Tid 2015-11-30 , kl 16:00

Plats Kommunhuset 2:3

Ärenden

Justering

**BESLUTAS AV KOMMUNFULLMÄKTIGE**

- 226 Botkyrka Södra porten till Stockholm - bildande av gemensamt bolag
- 227 Samariten 1 - begäran om investeringsmedel  
*Handlingar skickas senare*
- 228 Ny budget- och uppföljningsprocess
- 229 Nya bidragsregler för föreningar
- 230 Särskild kapitalinsats Kommuninvest
- 231 Utbetalning av partistöd 2016
- 232 Uppräkning av taxor för 2016 gällande tillsyn och tillståndsbeslut enligt LBE och LSO
- 233 Svar på medborgarförslag: Inför volontärarbete för alla anställda i kommunen
- 234 Svar på medborgarförslag: Ta bort SL's zonindelning av kommunen

- 235 Svar på motion: Bra och billiga hyresrätter för unga (V)
- 236 Svar på motion: Detaljplanelägg Lilltumba för bostadsområde (M)
- 237 Svar på motion: Inför LOV-lagen (M)
- 238 Svar på motion: Inför LOV - för valfrihetens skull (KD)
- 239 Svar på motion: LOV i hemtjänsten i Botkyrka kommun (M)
- 240 Svar på motion: Valfrihet i hemtjänsten (M)
- 241 Svar på motion: Separera myndighetsutövning och verkställande av beslut (TUP)

BESLUTAS AV KOMMUNSTYRELSEN

- 242 Uppföljning av kommunstyrelsens internkontrollplan 2015
- 243 Revidering av kommunstyrelsens sammanträdestider 2016
- 244 Kommunstyrelsens delegationsordning 2015-2018
- 245 Justerade riktlinjer för markanvisningar
- 246 Utseende av personuppgiftsombud till kommunstyrelsen
- 247 Kostnadstäckning för extraordinära åtgärder inom IT-säkerhet
- 248 Styrdokument för leverans av IT-tjänster
- 249 Uppräkning av taxor för sotning och brandskyddskontroll
- 250 Svar på remiss: Teknisk justering länsplan för regional transportinfrastruktur

- 251 Svar på remiss: Samråd Spårväg syd
- 252 Resultat av medborgarpanel om trygghet i Botkyrka
- 253 Ansökan till Vinnova om utveckling av verksamhetssystem för Botkyrka kultur-  
skola
- 254 Anmälningssärenden
- 255 Delegationsärenden

Katarina Berggren  
Kommunstyrelsens ordförande

Erika Rönnevig  
sekreterare



## **Ny budget- och uppföljningsprocess (KS/2015:791)**

### **Beslut**

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige beslutar att införa en ny budget- och uppföljningsprocess i enlighet med kommunledningsförvaltningens tjänsteskrivelse 2015-11-13.

### **Ärendet**

Kommunledningsförvaltningen skickade under hösten 2014 en enkät till budgetberedningen, övriga nämndordföranden, förvaltningschefer och förvaltningarnas ekonomichefer eller motsvarande för att ta reda på hur nämnder och förvaltningar uppfattar den centrala budgetprocessen. Det som bland annat framkom i svaren var att de flesta tyckte att kommunen avsätter för mycket tid på planeringsarbete och för lite tid på uppföljning och analys.

Med enkätundersökningen som underlag gav kommunstyrelsens ordförande i augusti 2015 kommunledningsförvaltningen i uppdrag att utreda en ny budget- och uppföljningsprocess (KS/2015:586).

I oktober 2015 redovisade kommunledningsförvaltningen ett förslag till ny budget- och uppföljningsprocess till kommunstyrelsens beredning. Kommunstyrelsens ordförande gav kommunledningsförvaltningen i uppdrag att skriva fram ett ärende till kommunstyrelsen i november som beskriver processen samt en tidsplan.

Kommunledningsförvaltningen redogör för ärendet i en tjänsteskrivelse 2015-11-13.



2015-11-13

Dnr KS/2015:791

Referens  
Annette Odalen

Mottagare  
Kommunstyrelsen

## Ny budget- och uppföljningsprocess

### Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige beslutar att införa en ny budget- och uppföljningsprocess i enlighet med det som beskrivs i denna tjänsteskrivelse.

### Beredningsuppdrag

Kommunledningsförvaltningen skickade under hösten 2014 en enkät till budgetberedningen, övriga nämndordföranden, förvaltningschefer och förvaltningarnas ekonomichefer eller motsvarande för att ta reda på hur nämnder och förvaltningar uppfattar den centrala budgetprocessen. Det som bland annat framkom i svaren var att de flesta tyckte att kommunen avsätter för mycket tid på planeringsarbete och för lite tid på uppföljning och analys.

Med enkätundersökningen som underlag gav kommunstyrelsens ordförande i augusti 2015 kommunledningsförvaltningen i uppdrag att utreda en ny budget- och uppföljningsprocess (Beredningsuppdrag; bilaga 3).

I oktober 2015 redovisade kommunledningsförvaltningen ett förslag till ny budget- och uppföljningsprocess till kommunstyrelsens beredning. Kommunstyrelsens ordförande gav kommunledningsförvaltningen i uppdrag att skriva fram ett ärende till kommunstyrelsen i november som beskriver processen samt en tidsplan.

### Förslag till ny budget- och uppföljningsprocess

Med beaktan av de synpunkter som framkommit i enkätsvaren har kommunledningsförvaltningen tagit fram ett förslag till ny budget- och uppföljningsprocess. Förslaget innebär att nuvarande processer med framåtsikter, flerårsplan och ettårsplan upphör och ersätts med en process som leder fram till ett budgetdokument som både innehåller budget för nästa kalenderår samt en plan för nästkommande tre åren. Budgeten beslutas i kommunstyrelsen i oktober och fastställs i kommunfullmäktige i november.

Uppföljning under året

2015-11-13

Dnr KS/2015:791

Uppföljning av verksamhet och ekonomi kommer fortsätta att bestå av prognoser av ekonomiskt utfall, två delårsrapporter och årsredovisning. Under året genomförs dessutom ett flertal undersökningar till exempel medborgarundersökningar och medarbetarundersökning. Uppföljningsprocessen kommer att förstärkas med gemensamma analysdagar som ska ge en mer omfattande beskrivning av bland annat verksamheternas resultat (måluppfyllelse, ekonomi och mått).

## Budgetprocessen

### *Omvärldsanalys*

Som underlag för kommande planeringsarbete tar tjänstemän på kommunledningsförvaltningen idag fram en kommunövergripande omvärldsanalys och nämnderna tar fram framåtsikter. Förslaget är att nämndernas framåtsikter ska upphöra och ersättas med verksamhetsspecifika omvärldsanalyser som tas fram av tjänstemän. Omvärldsanalysen ska bevaka och beskriva omvärlden för att kunna analysera hur den påverkar verksamheterna. När kommunen har definierat och infört huvudprocesser behöver formerna för de verksamhetsspecifika omvärldsanalyserna anpassas till dessa. De verksamhetsspecifika omvärldsanalyserna ska redovisas i respektive nämnd.

### *Analysdagar*

Analys av verksamhetsresultat, ekonomi och diverse statistikuppgifter som har följts upp under det gångna året redovisas under några analysdagar. Under dagarna redovisas också de faktorer i omvärldsanalyserna som kommer att påverka verksamheterna åren framåt. Analysdagarna kan ses som en upptakt inför kommande budgetarbete. Analysdagarna föreslås ligga i början av mars varje år (vecka 10). Formerna för dagarna behöver få växa fram under ett par år och fasas in i de nya huvudprocesserna. Till analysdagarna inbjuds både politiker och tjänstemän.

### *Summering och slutsatser*

Det som framkommer under analysdagarna sammanställs av tjänstemän och ett underlag överlämnas till budgetberedningen och övriga gruppleddare i mitten av mars (vecka 12) för vidare politisk beredning. Slutsatser från analysdagarna kan leda till reviderade mål samt specifika uppdrag till en eller flera nämnder som ska återredovisas i nämndernas budgetförslag. Vid behov kan analysdagarna kompletteras med dialog mellan nämnder och budgetberedningen.

### *Måldokument och uppdrag*

2015-11-13

Dnr KS/2015:791

Kommunstyrelsen och kommunfullmäktige beslutar om måldokument, uppdrag och eventuella tekniska justeringar av nämndernas preliminära budgetramar under april månad.

Efter beslut i kommunstyrelsen skickar kommunledningsförvaltningen ut budgetanvisningar till nämnderna.

#### *Nämndernas budgetarbete*

Nämnderna arbetar med mål och budget från mitten av april till början av september. Nämnderna ska redovisa nämndmål, mätbara mål och åtaganden som visar vad nämnden ska göra för att leva upp till kommunfullmäktiges mål.

Nämnderna ska dessutom analysera de preliminära budgetramarna för nästa kalenderår samt för de tre nästkommande åren. Här ska nämnderna även redovisa eventuella politiska ambitionsförändringar. Om en förändring innebär kostnadsökningar ska nämnden i första hand hantera kostnadsökningen genom omprioriteringar inom befintlig budgetram.

Nämnderna ska också analysera investeringsplanen och redovisa eventuella förändringar. Berörda verksamhetsförvaltningar och tekniska förvaltningen ska gemensamt göra avstämning av investeringar som avser verksamhetslokaler.

Nämndernas förslag till mål och budget lämnas till kommunstyrelsens budgetberedning i början av september och ska vara beslutade i respektive nämnd.

#### *Dialog kommunledningsförvaltningen och förvaltningarna*

I slutet av augusti träffar ekonomichef och controllers på kommunledningsförvaltningen berörda förvaltningschefer och förvaltningarnas ekonomichefer eller motsvarande för en genomgång av nämndernas ekonomiska läge och budgetförslag.

#### *Kommunstyrelsens budgetberedning*

Under perioden september till oktober arbetar budgetberedningen fram ett förslag till resultatbudget, budgetramar för nästa kalenderår samt preliminära budgetramar för de tre nästkommande åren för respektive nämnd. Beredningen tar också fram förslag till en flerårig investeringsplan.

Tjänstemannaunderlag inför budgetberedning kommer att tilldelas både majoriteten och oppositionen. Tjänstemän ska även vara oppositionen behjälplig med sakkupplysningar vid framtagande av deras budgetförslag.

2015-11-13

Dnr KS/2015:791

Under beredningsperioden kommer budgetberedningen bjuda in nämndordförande, förvaltningschef och förvaltningarnas ekonomichefer eller motsvarande för genomgång av respektive nämnds budgetförslag.

*Beslut kommunstyrelsen och kommunfullmäktige*

Kommunstyrelsen beslutar om förslag till skattesats, mål, drift- och investeringsbudget med plan för kommande tre åren i slutet av oktober.

Kommunfullmäktige fastsätter skattesatsen, mål, drift- och investeringsbudget med plan för kommande tre åren i slutet av november.

*Nämndernas internbudgetar*

I slutet av januari det aktuella budgetåret ska nämnderna rapportera till kommunstyrelsen hur man har fördelat den av kommunfullmäktige tilldelade budgetramen på olika verksamheter. Nämnderna ska också rapportera de volymer, nyckeltal, årsarbetare och anställda med mera som ligger till grund för fördelningen av internbudgeten. Internbudgetarna ska vara beslutade i respektive nämnd.

Ovanstående uppgifter ska sedan följas upp i delårsrapporter och årsredovisningar mot både budget och tidigare års utfall.

Mattias Jansson  
Kommundirektör

Niclas Johansson  
Ekonomichef

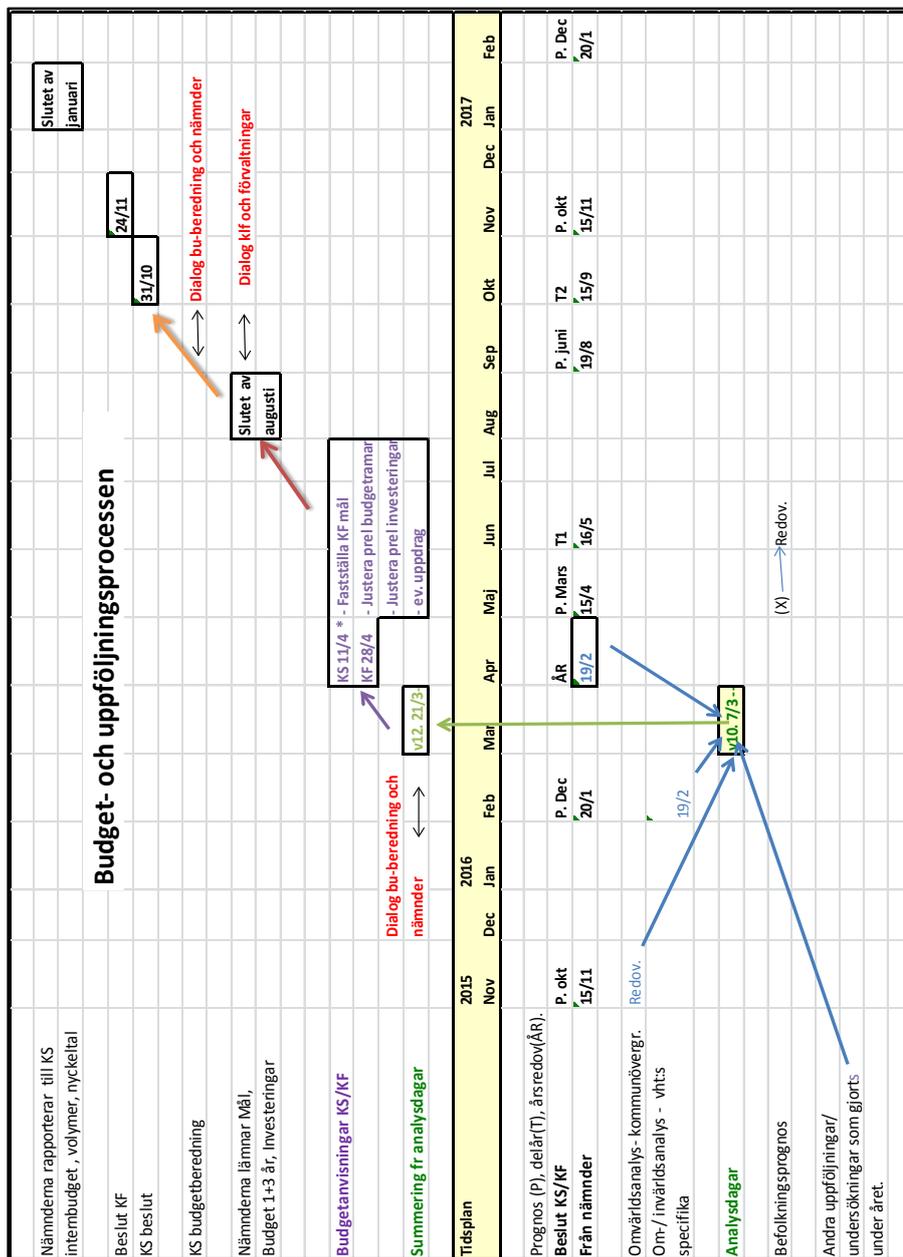
Bilaga 1: Bild på budget- och uppföljningsprocessen

Bilaga 2: Tidsplan

Bilaga 3: Beredningsuppdrag- Förslag till ny budget- och uppföljningsprocess



## Ny budget – och uppföljningsmodell



# Tidsplan för budget och uppföljningsprocessen 2016

Bilaga 2

	Inlämning från nämnd	Dialog	Budget-beredning	Utskick	KS/ KF
<b>Månadsuppföljning (Dec)</b>	20/1				
Omvärldsanalys kommun övergripande hösten innan					
Stadsdelsanalyser					
Omvärldsanalys från <u>förvaltningar</u>	19/2				
Årsredovisning/ invärldsanalys	19/2			1/4	KS 11/4 KF 28/4
Analysdagar		X	7/3 kl 8-16 9/3 kl 8-16		
Summering analysdagar			21/3 kl 14-17 23/3 kl 13-16:30		
Fastställa måldokument och ev. uppdrag				1/4	KS 11/4 KF 28/4
<b>Månadsuppföljning (mars)</b>	15/4			1/4	KS 11/4
Budgetanvisningar					
<b>Delårsrapport 1</b>	16/5	x	23/5 kl 13-16:30	27/5	KS 7/6 KF 21/6
<b>Månadsuppföljning (Juni)</b>	19/8				KS 5/9
Dialog klf och förvaltningarna					
Nämndernas mål- och budgetförslag	5/9				
<b>Delårsrapport 2</b>	15/9	x	23/9 kl 13-16	30/9	KS 10/10 KF 27/10
Budgetberedning			14/9 kl 13-16 23/9 kl 13-16 26/9 kl 13-16:30 28/9 kl 13-16:30 29/9 kl 13:30-16:30 3/10 kl 13-15 12/10 kl 13-15		
Utkast budgetförslag			14/10		
Beslut -förslag budget KS				21/10	KS 31/10
Fastställa - budget KF					KF 24/11
<b>Månadsuppföljning (okt)</b>	15/11			18/11	KS 28/11

Rött= Uppföljning Svart= Budget/ planering



2015-08-19

Dnr KS/2015:586

Referens  
Annette ÖdalenMottagare  
Kommunledningsförvaltningen

## **Beredningsuppdrag – Förslag till en ny budget- och uppföljningsprocess**

### **Beredningsuppdrag**

Kommunstyrelsens ordförande ger kommunledningsförvaltningen i uppdrag att utreda en ny budget- och uppföljningsprocess.

Förslag till en ny budget- och uppföljningsprocess redovisas till budgetberedningen i oktober 2015.

### **Ärendet**

I kommunens ettårsplan för 2014 har kommunstyrelsen under målområde 3 "Välfärd med kvalitet för alla" en indikator om att nämnder och förvaltningar tycker att kommunens budgetprocess fungerar väl. För att följa upp indikatorn skickade kommunledningsförvaltningen i slutet av 2014 en enkät med frågor om den centrala budget- och uppföljningsprocessen till politiker i budgetberedningen, övriga nämndordföranden, förvaltningschefer samt ekonomichefer eller liknande. Enkäten hade en hög svarsfrekvens.

Sammantaget tycker de flesta svarande att kommunen avsätter för mycket tid på planeringsarbetet och alldeles för lite tid på uppföljning och analys av framförallt verksamhetsresultat men även orsaker till ekonomiska resultat. I enkätsvaren framgår det också att många tycker att det skulle vara positivt om kommunen slår ihop arbetet med flerårsplan och ettårsplan till en process.

Både politiker och tjänstemän tycker att det är viktigt att budgetberedningen träffar respektive nämnd i samband med arbete med flerårsplan, ettårsplan och uppföljning av verksamheternas resultat. Många tycker också att det är värdefullt med gemensamma tillfällen där nämnderna och förvaltningarna får ta del av varandras framåtsikter/ planeringsförutsättningar. De tycker att liknande tillfällen även bör finnas då olika verksamhetsresultat redovisas.

Dialog mellan politiker i budgetberedningen och nämnderna men även mellan tjänstemän på kommunledningsförvaltningen och övriga förvaltningar, kring

2015-08-19

verksamhet och ekonomi i både planerings- och uppföljningsskedet, anses vara mycket viktigt. Dock tycker de flesta att dialogen inte fungerar fullt ut idag och bör utvecklas.

För att skapa utrymme under året för både kommunledningen och för nämnderna att arbeta mer med analys av verksamheternas resultat samt ekonomi och på så sätt kunna styra utvecklingen i önskad riktning behöver en översyn av budget- och uppföljningsprocessen göras.

Arbetet föreslås ske i samarbete med förvaltningarna. Dessutom föreslås en dialog ske fortlöpande med den politiska ledningen.

2015-08-19

Botkyrka kommun arbetar i dag med planering av verksamhet och ekonomi under hela året. Planeringsarbetet redovisas i stora drag i tabellen nedan:

<b>Månad</b>	<b>Planeringsprocesser</b>	
Juni-Oktober	<b>Omvärldsanalys/</b> planeringsförutsättningar (kommunövergripande)	klf
November-Februari	Nämndvisa <b>framåtsikter/</b> omvärldsanalys/ planeringsförutsättningar (framåtsikterna innehåller även ekonomiska analyser och äskanden)	Nämnd
Februari-Mars	Förslag till <b>Flerårsplan</b> upprättas och skickas på <b>remiss</b>	Budgetberedning
April	Nämnderna lämnar <b>remissvar</b> till kommunledningen	Nämnd
April-Maj	<b>Slutligt</b> förslag till <b>Flerårsplan</b> upprättas	Budgetberedning
<i>April</i>	<i>KS/KF Beslut Årsredovisningen</i>	
Juni	KS/KF Beslut Flerårsplan	
Juni-Oktober	<b>Omvärldsanalys/</b> planeringsförutsättningar (kommunövergripande)	klf
Juni-September	Nämnderna upprättar <b>Ettårsplaner</b>	Nämnd
September-Oktober	Förslag till <b>kommunens sammantagna Ettårsplan</b> upprättas	Budgetberedning
Oktober-November	KS/KF Beslut av Ettårsplan	
Juni-December	Nämnderna arbetar med <b>internbudgetar</b> (Arbetet sker i stor utsträckning parallellt med arbetet att ta fram ettårsplan)	Nämnd

Mattias Jansson  
Kommundirektör



## **Nya bidragsregler för föreningar (KS/2015:703)**

### **Beslut**

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige antar nya bidragsregler för föreningar att gälla från och med 1 januari 2017.

### **Sammanfattning**

Kultur- och fritidsnämnden ger årligen bidrag till föreningslivet i Botkyrka kommun. Under 2013 genomförde kultur- och fritidsförvaltningen en uppföljning av de bidragsregler som beslutades 2010. Med utgångspunkt i uppföljningen har nya bidragsregler tagits fram. Målet är att de nya reglerna ska medföra att det är tydligt och lätt att förstå vad man får stöd för och att det blir en rättvis och jämställd fördelning av bidragen.

En bakgrund och beskrivning av arbetsprocessen vid framtagandet av de nya reglerna finns i den bifogade rapporten om nytt bidragsreglemente för föreningsbidrag.



## **§ 77**

### **Nya bidragsregler för föreningslivet (KOF/2015:91)**

#### **Beslut**

Kultur- och fritidsnämnden godkänner förslaget till nya bidragsregler för föreningar och överlämnar det till kommunfullmäktige för beslut.

Reglementet föreslås gälla från och med den 1 januari 2017.

#### **Sammanfattning**

Kultur- och fritidsnämnden ger årligen bidrag till föreningslivet i Botkyrka kommun. Under 2013 genomförde kultur- och fritidsförvaltningen en uppföljning av de bidragsregler som beslutades 2010. Med utgångspunkt i uppföljningen har nya bidragsregler tagits fram. Målet är att de nya reglerna ska medföra att det är tydligt och lätt att förstå vad man får stöd för och att det blir en rättvis och jämställd fördelning av bidragen.

En bakgrund och beskrivning av arbetsprocessen vid framtagandet av de nya reglerna finns i den bifogade rapporten om nytt bidragsreglemente för föreningsbidrag.



2015-09-02

Dnr KOF/2015:91

Referens

Ann-Christine Andersson

Mottagare

Kultur- och fritidsnämnden

## Nya bidragsregler för föreningar

### Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämnden godkänner förslaget till nya bidragsregler för föreningar och överlämnar det till kommunfullmäktige för beslut.

Reglementet föreslås gälla från och med den 1 januari 2017.

### Sammanfattning

Kultur- och fritidsnämnden ger årligen bidrag till föreningslivet i Botkyrka kommun. Under 2013 genomförde kultur- och fritidsförvaltningen en uppföljning av de bidragsregler som beslutades 2010. Med utgångspunkt i uppföljningen har nya bidragsregler tagits fram. Målet är att de nya reglerna ska medföra att det är tydligt och lätt att förstå vad man får stöd för och att det blir en rättvis och jämställd fördelning av bidragen.

En bakgrund och beskrivning av arbetsprocessen vid framtagandet av de nya reglerna finns i den bifogade rapporten om nytt bidragsreglemente för föreningsbidrag.

Pernilla Conde Hellman  
Kultur- och fritidschef

Ann-Christine Andersson  
Verksamhetschef  
Ungdom och förening

---

Expedieras till

Kommunfullmäktige



2015-08-18

Referens  
Mattias Lidström

Mottagare  
Kultur- och fritidsnämnden

## Rapport om nytt bidragsreglemente för föreningsbidrag

### 1. Bakgrund

Fram till 2011 byggde Botkyrkas bidragssystem på en egen variant av den så kallade Sandvikenmodellen. Det innebär att nämnden och tjänstemännen har en dialog med föreningslivet och kommer fram till vilken verksamhet som ska bedrivas och vilket ekonomiskt stöd föreningsverksamheten ska få. Det var en tidskrävande bidragsmodell och dessutom fanns det en tydlig tendens att alltid basera nya bidragsbedömningar på tidigare års utfall.

2008 beslutades att inleda en översyn av föreningsbidragen i Botkyrka som ledde fram till att kultur- och fritidsnämnden och kommunfullmäktige antog nya bidragsregler för föreningslivet i oktober 2010

Kortfattad beskrivning av bidragsreglerna som antogs 2010:

Föreningarna delades in i tre kategorier som styr vilken typ av grundbidrag föreningarna kan få. Föreningskategorierna är idrotts- och scoutföreningar, konstnärliga föreningar samt mötesplatsföreningar. Den sistnämnda kategorin kan förenklat sägas innefatta alla föreningar som inte platsar i någon av de andra två kategorierna och rymmer allt från etniska föreningar till intresseorganisationer för personer med funktionsnedsättning.

Bidrag ges i form av grundbidrag, rörligt bidrag och evenemangsbidrag, läs mer i sammanfattningen av reglerna på sidan sju i dokumentet.

### **Uppföljning av bidragsreglerna**

2013 genomfördes en uppföljning av de nya bidragsreglerna. Utredningsuppdraget genomfördes av konsulten Torgny Sandberg som har en bred erfarenhet av att genomföra utvärderingar av föreningsbidrag samt ta fram förslag på nya bidragsregler. I uppdragsbeskrivningen ingick bland annat att se över hur den nya strukturen med grundbidrag, rörliga bidrag och evenemangsbidrag fungerat och om det uppsatta målet med reglerna uppnåtts. I samband med utvärderingen av bidragssystemet hade alla föreningar möjligheten att svara på en enkät samt komma med egna synpunkter på bidragsreglerna.

Nedan följer en sammanfattning av utredarens slutsatser

#### **Relativt nöjda föreningar**

Medelvärde på föreningarnas svar är över 3 på alla frågor. Detta bör ses som ett positivt resultat. Erfarenheter visar att föreningar brukar vara relativt kritiska till bidragssystem. Nöjda föreningar tillsammans med att det nya bidragssystemet har funnits under en ganska kort tid talar för att man inte ska göra allt för stora justeringar.

#### **Utmaningar kring mötesplatsbidraget**

Uppföljningen visar på utmaningar för mötesplatsbidraget. Bidraget fokuserar på vuxnas fritid och saknar tydliga syften/mål. Stödet har också tidigare kritiserats (exempelvis genom ett yttrande från kristdemokraterna och moderaterna 2011 där de bland annat menar att bidrag bör vara relaterat till själva verksamheten och inte till lokalen). Ska bidraget finnas kvar bör man fråga sig vad bidraget ska ha för förväntade resultat, vad det ska främja eller förbättra.

#### **Bidrag till ungdomsföreningar saknas**

De flesta kommuner i landet har ett bidrag till ungdomsföreningar. Botkyrka har valt en annan lösning. Min slutsats är att det är tveksamt att avgränsa det befintliga bidraget till scout- och idrottsföreningar. Min bedömning är att bidraget bör öppnas för fler ungdomsföreningar och med ett tydligare syfte att främja ungas organisering.

#### **Utmaningar finns för det rörliga bidraget**

Det rörliga bidraget med kvalitativa utgångspunkter innebär utmaningar. Det finns en risk för godtycklighet om man inte kvalificerar underlaget samt avsätter större resurser för utvärdering. Vill kommunen ha ett större inslag av kvalitativa aspekter i bidragsgivningen så ställer det ökade krav på resurser (både för tjänstemän och för föreningar).

#### **Ett rättvist bidragssystem?**

Nästan en tredjedel, 31 procent, är tveksamma till om bidragen är rättvisa och 27 procent ställer sig neutrala. Det är oroväckande siffror. I fortsatt dialog

med föreningar bör kommunen försöka identifiera vad detta kan handla om. I fritextsvaren finns de som lyfter fram synpunkter kring att bidragens storlek ska kopplas till föreningens resultat, aktivitetsnivå och seriositet. Detta kan tolkas som att det finns en intern kritik av andra föreningars kvaliteter.

#### Skillnader mellan föreningstyper

Mötesplatsföreningar och idrottsföreningar tycks generellt var något mindre nöjda med bidragssystemet. På grund av låg svarsfrekvens, samt att idrottsföreningar är underrepresenterade, är min bedömning att man inte kan dra några större slutsatser av dessa skillnader.

#### Effektivitet

Flera efterfrågar en snabbare och effektivare hantering. Eventuella justeringar av bidraget bör ha tydliga målsättningar att effektivisera. Det bör vara en rimlig målsättning att bidragsadministrationen ska hålla utlovade beslutsdatum.

#### Nya metoder för att främja motion

Olika studier visar att många unga motionerar utanför föreningslivet. Idrottsföreningarna är bra och viktiga, men kan kompletteras av subventioner till de som vill välja andra former.

#### Arbetsprocess

Arbetet med det nya bidragssystemet har skett genom ett samspel mellan tjänstemän, politiker och representanter för civilsamhället. Främst har tjänstemännen tillsammans med föreningsutskottet drivit arbetet med de nya bidragsreglerna. Föreningsutskottet består av representanter för både majoriteten och oppositionen. Tjänstemän från flera förvaltningar har deltagit i arbetsprocessen där så har varit aktuellt, exempelvis har folkhälsosamordnaren tagit fram formuleringar om tobak, alkohol, narkotika och doping. Förvaltningen har även haft kontakter med kommunrevisorn om bidragsreglerna.

#### Dialog med föreningslivet och andra aktörer i civilsamhället

I samband med utvärderingen av bidragssystemet hade alla föreningar möjligheten att svara på en enkät samt komma med egna synpunkter på bidragsreglerna. Ett antal föreningar, från alla föreningskategorier, valdes slumpvis ut för djupintervjuer som genomfördes av utredaren. I april 2014 skickades förslaget på nya bidragsregler ut på remiss till föreningslivet som fick inkomma med synpunkter. I samband med utskicket av remissen hölls informationsmöten för föreningslivet där såväl tjänstemän som politiker deltog. Föreningarna hade även på mötena möjligheten att komma med synpunkter på förslaget till nya bidragsregler. Förvaltningen har även haft kontakter med föreningar på riks- och länsnivå i framtagandet av nya bidragsregler, som exempel vis Sverok, Equmenia och Stockholms ungdom och LSU.

### **Utbyte med andra kommuner**

Förvaltningen har haft kontakt med andra kommuner för att göra omvärldsbevakning och lära från andras erfarenheter. Bland de kommuner förvaltningen har haft kontakt finns Göteborg, Halmstad, Lund, Umeå, Södertälje m.fl. Utöver detta har förvaltningen gått genom ett stort antal kommuners regler för föreningsbidrag samt deltagit i flera konferenser som haft föreningsbidrag som tema.

### **2. Reglemente för föreningsbidragen i Botkyrka kommun**

Mål för det nya bidragssystemet är att det ska

- vara tydligt och lätt att förstå vad man får stöd för
- ge en rättvis och jämställd fördelning av bidragen

Delar i det nya bidragssystemet

Förslaget till bidragsreglemente återfinns i sin helhet i bilaga 1. Nedan beskrivs de främsta förändringarna jämfört med nuvarande regler.

#### **Allmänna villkor**

I förslaget förtydligas det att föreningar ska ha ett plus- eller bankgiro för att kunna få bidrag från kommunen. Undantag kan beviljas för små föreningar med begränsad ekonomi. Dessa måste då skicka in ett intyg från banken att kontonumret tillhör föreningen och inte någon privatperson.

I förslaget till nya allmänna villkor blir det en starkare betoning av vikten att föreningarna ska sträva efter en jämn fördelning av makt och inflytande samt att föreningarna ska arbeta för att motverka kränkning och diskriminering.

Det blir en tydligare skrivning om att barn- och ungdomsföreningar erbjuda drogfria barn- och ungdomsaktiviteter och tydligt ta avstånd från droger.

Nytt är att föreningar med verksamhet för barn och ungdomar ska vägledas av FN:s barnkonvention samt att samtliga föreningar ska vägledas av FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

#### *Aktivitetsbidrag för idrottsföreningar och scoutkårer*

Bidrag till idrottsföreningar förändras endast marginellt enligt förslaget. De förändringar som föreslås är att åldersgränsen sänks från 6 år till 4 år samt att det ska bli enklare att söka bidrag för idrottsaktiviteter för seniorer 65+. Idrottsaktiviteter för seniorer 65+ kommer att rapporteras in på samma sätt som aktiviteter för barn och unga och personer med behov av särskilt stöd redan görs idag. Bidraget byter namn från grundbidrag för idrottsföreningar till aktivitetsbidrag för idrottsföreningar.

### *Bidrag till konstnärliga föreningar*

Inga förändringar föreslås.

### *Aktivitetsbidrag för övriga föreningar med verksamhet för*

- barn- och unga
- seniorer 65+
- personer med behov av särskilt stöd

I syfte att det ska tydligt och lätt att förstå vad man får stöd för samt för att åstadkomma en rättvis och jämställd fördelning av bidragen föreslås att även övriga föreningar får ett aktivitetsbidrag enligt en modell som liknar idrottsföreningarnas aktivitetsbidrag. Föreningarna kommer att få bidrag för sina sammankomster och deltagartillfällen för de prioriterade målgrupperna. Tidigare har den här typen av föreningar fått rörliga bidrag som enligt utredaren lätt kan bli godtyckliga och/eller väldigt resurskrävande. Föreningarna ska rapportera in sina sammankomster könsuppdelat och åldersuppdelat.

### *Lokalbidrag för övriga föreningar med verksamhet för*

- barn- och unga
- seniorer 65+
- personer med behov av särskilt stöd

I förslaget till nya bidragsregler kommer föreningar få bidrag till sina lokaler utifrån såväl lokalkostnad som utifrån hur många aktiviteter föreningarna har för de prioriterade målgrupperna. Det gör att bidraget kommer ha en tydligare koppling till de mål kultur- och fritidsnämnden har än vad motsvarande bidrag har i dag. I nuvarande bidragssystem är det helt och hållet lokalkostnaden som styr hur mycket bidrag föreningarna får för sina lokaler. Förändringarna av reglerna innebär också att religiösa föreningar kan få lokalbidrag för sin ickereligiösa verksamhet enligt samma villkor som övriga föreningar.

### *Lokalbidrag för seniorföreningar 65+*

Ett lokalbidrag som är anpassad till de särskilda förutsättningar som seniorföreningarna verkar under. Bidraget är kopplat till seniorföreningarnas hyreskostnader och antalet medlemmar 65+ som är Botkyrkabor.

### *Bidrag till ungdomsföreningar – unga leder unga*

Ett nytt bidrag vars syfte är att skapa möjligheter för unga att organisera sig i föreningsform utifrån sina egna idéer, intressen och förutsättningar. Bidraget är till för de ungdomsföreningar som inte passar in i det regelverk som

gäller för aktivitetsstöd. Bidraget består av två delar, start- och medlemsbidrag.

*Bidrag till intresseorganisationer för personer med funktionsnedsättning*

Ett nytt bidrag som är anpassat för att stödja de intresseorganisationer för personer med funktionsnedsättning som är aktiva i Botkyrka. Bidraget består av två delar, administrations- och medlemsbidrag.

*Startbidrag verksamhet för personer med behov av särskilt stöd*

Ett nytt bidrag för att ge stöd till föreningar som vill starta upp ny verksamhet för personer med behov av särskilt stöd. Bidraget ska förhoppningsvis stimulera flera föreningar att starta verksamheter för personer med behov av särskilt stöd eller integrera dem i föreningarnas vanliga verksamhet.

*Evenemangsbidrag*

Evenemangsbidraget lyfts ut ur bidragsreglerna för föreningsbidrag och blir ett fristående bidrag men nuvarande regler för bidraget behålls. Genom detta tydliggörs att evenemangsbidraget inte är ett bidrag till föreningarnas ordinarie aktiviteter utan ett stöd till evenemang som når en bred allmänhet.

### **3. Plan för införande av de nya bidragsreglerna**

De nya bidragsreglerna kommer att gälla från och med bidragsåret 2017 med sista ansökningsdatum den 25 augusti 2016 för idrottsföreningar och 1 oktober 2016 för övriga föreningar. Eftersom flera av bidragen baseras på antalet deltagartillfällen och sammankomster innebär det att föreningarna behöver räkna deltagare och sammankomster redan från och med den 1 januari 2016. Det gäller för följande bidragstyper:

Aktivitetsbidrag för idrottsföreningar och scoutkårer som ska börja räkna deltagartillfällen för 4-5-åringar samt seniorer 65+.

Aktivitetsbidrag och lokalbidrag för övriga föreningar.

Förvaltningen kommer att under hösten 2015 hålla utbildningar för föreningarna om de nya bidragsreglerna och visa hur föreningarna rent praktiskt går tillväga för att ansöka bidragen. Föreningarna kommer också att få praktisk datahjälp innan ansökningstillfällena för att säkerställa att alla föreningar som vill kan söka bidrag.

Budgetramar för de olika bidragen kommer att fastställas under 2016.

## Sammanfattning av bidragsreglerna som antogs 2010

Föreningarna delas in i tre kategorier som styr vilken typ av grundbidrag föreningarna kan få. Föreningskategorierna är idrotts- och scoutföreningar, konstnärliga föreningar samt mötesplatsföreningar. Den sistnämnda kategorin kan förenklat sägas innefatta alla föreningar som inte platsar i någon av de andra två kategorierna och rymmer allt från etniska föreningar till intresseorganisationer för personer med funktionsnedsättning.



Grundbidrag idrottsföreningar och scoutkårer

Idrottsföreningar med barn- och ungdomsverksamhet kan få ett grundbidrag baserat på föreningens aktiviteter i form av

- sammankomster (enskilda tillfällen när medlemmar träffas och genomför idrottsverksamhet)
- deltagartillfällen (enskilda medlemmars närvaro).

Grundbidrag konstnärliga föreningar

Grundbidraget ska stödja föreningarna att upprätthålla och sprida kulturella uttrycksformer. Grundbidraget till konstnärliga föreningar bygger på föreningens särskilda konstnärliga åtaganden, behov av sakkunskap och behov av lokal. Bidraget är ett bedömningsbidrag.

Grundbidrag mötesplatsförening

Grundbidraget för mötesplatsföreningar baseras på kostnaden för föreningslokalen som föreningen har hyresavtal för.

Rörligt bidrag

Rörligt bidrag är ett kompletterande bidrag för föreningar. Rörligt bidrag ges för de prioriterade områden som kultur- och fritidsnämnden fastställer varje

2015-08-18

år. Det rörliga bidraget är avsett att stödja och utveckla den del av föreningens löpande verksamhet som sammanfaller med nämndens politiska prioriteringar.

Fyra kategorier av rörligt bidrag har funnits med varje år, barn- och ungdomsverksamhet, verksamhet för pensionärer, verksamhet för funktionsnedsatta och rörligt bidrag för spontanidrott. De tre senaste åren har det även gått att söka rörligt bidrag för inkludering.

De rörliga bidragen är bedömningsbidrag.

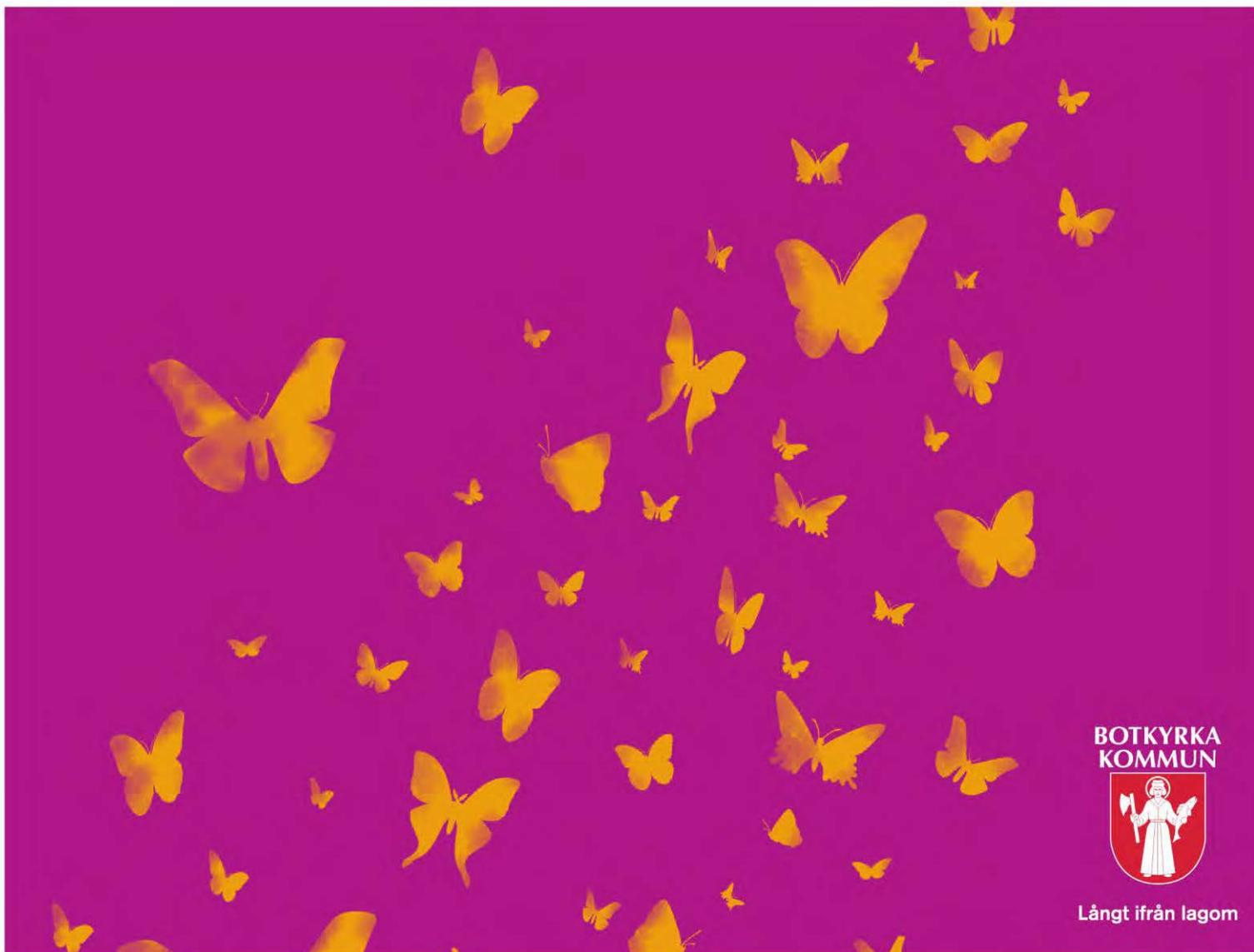
#### Evenemangsbidrag

Evenemangsbidrag kan stödja föreningar vid tillfälliga eller återkommande evenemang som är öppna för allmänheten. Med evenemang menas ett arrangemang med omfattande planering och marknadsföring som når en bred allmänhet och som genomförs på en offentlig plats.

Bidraget är ett bedömningsbidrag.

**LÅNGT  
IFRÅN LAGOM**

# Bidragsregler för ideella föreningar i Botkyrka kommun



## **Bidragsregler för ideella föreningar i Botkyrka kommun**

Kultur- och fritidsnämnden i Botkyrka kommun ger föreningsbidrag till

- Föreningar med verksamhet för: barn- och ungdomar, personer med behov av särskilt stöd och seniorer 65+
- Konstnärliga föreningar

Föreningar med social verksamhet och stödgrupper söker sina bidrag från socialförvaltningen.

### **Allmänna villkor för att en förening ska kunna få föreningsbidrag**

Föreningen ska vara registrerad i och genomföra sin verksamhet i Botkyrka kommun. Vid registrering ska föreningen lämna in en kopia av intyg om organisationsnummer från Skatteverket till kommunen.

Minst 51 procent av föreningens medlemmar ska vara bosatta i Botkyrka kommun. Undantag kan beviljas av kultur- och fritidsnämnden.

Idrottsföreningar ska vara anslutna till Riksidrottsförbundet, undantag kan beviljas av kultur- och fritidsnämnden.

Föreningen ska ha en vald styrelse och demokratiskt antagna stadgar. Föreningen ska vara uppbyggd och fungera enligt demokratiska principer och vara öppen för alla samt arbeta för att motverka kränkningar och diskriminering. De sju diskrimineringsgrunderna är: kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Föreningen ska sträva efter en jämn fördelning av makt och inflytande i organisationen och över dess verksamhet, oavsett kön.

Endast alkohol- och drogfri föreningsverksamhet kan få bidrag.

För att få bidrag från kommunen ska föreningar med barn- och ungdomsverksamhet: erbjuda drogfria barn- och ungdomsaktiviteter och tydligt ta avstånd från droger. Drogfria barn- och ungdomsaktiviteter är fria från tobak, alkohol, narkotika och doping.

Föreningar med verksamhet för barn och ungdomar under 18 år ska vägledas av FN:s barnkonvention och samtliga föreningar ska vägledas av FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

Föreningen ska ha en egen ekonomi som innefattar medlemsavgifter.

Föreningen ska ha minst tio medlemmar men ungdomsföreningar behöver bara ha sju medlemmar. Som medlem räknas den som har betalat föreningens fastställda medlemsavgift för senast avslutat verksamhetsår.

Bidrag betalas bara ut till föreningens bank- eller plusgiro.

## **Ansökan**

Ansökan om föreningsbidrag ska göras av föreningens ordinarie styrelse. Ansökan ska göras på det sätt och vid den tidpunkt som anges för respektive bidragskategori.

Bidragsansökan ska skickas in till kultur- och fritidsförvaltningen av någon i föreningens styrelse. Till ansökan ska följande handlingar bifogas och de ska vara godkända av föreningens årsmöte.

- Verksamhetsberättelse från föregående år (ska innehålla redovisning av hur tidigare bidrag har använts)
- Ekonomisk berättelse från föregående år
- Årsmötesprotokoll
- Revisionsberättelse

Senast i samband med ansökan om föreningsbidrag ska föreningarna uppdatera uppgifter om medlemmarnas ålder, kön och hemkommun i Botkyrka kommuns föreningsregister.

Föreningarna är skyldiga att kunna visa upp undertecknade original av årsmötesprotokoll och revisionsberättelse om kommunen ber om detta.

Det ska klart framgå av den ekonomiska berättelsen hur mycket som är bidrag från Botkyrka kommuns förvaltning/ar, bidrag från landstinget, statligt bidrag (till exempel statligt lokalt aktivitetsstöd eller särskilt projektstöd), liksom antalet betalande medlemmar och medlemsavgiftens storlek.

Bidrag för en och samma verksamhet kan av kommunen endast beviljas en gång och kan bara sökas av den förening som genomfört verksamheten. Vid samarrangemang kan endast en av arrangörerna söka bidrag.

## **Redovisning**

Föreningar som får kommunalt bidrag är skyldiga att visa upp sina räkenskaper, protokoll, medlemsregister, redovisning av deltagarbesök, och övriga handlingar för kommunens utsedda granskare om kommunen efterfrågar detta.

Om föreningen inte följer bidragsbestämmelserna kan kultur- och fritidsnämnden kräva tillbaka redan utbetalt bidrag, alternativt avvakta med utbetalning av beviljat bidrag. Eventuella kontroller sker med hänsyn till medlemmarnas personliga integritet.

En förening som avsiktligt uppgger felaktiga uppgifter kan nekas bidrag.

### **Förening med verksamhet i flera kommuner**

Föreningar med verksamhet i flera kommuner ska informera om detta i sin ansökan och kan efter särskild prövning av kultur- och fritidsnämnden beviljas bidrag i Botkyrka kommun.

### **Studiecirkelverksamhet**

Bidrag ges inte till studiecirkelsammanskomster. Stöd för studiecirkelverksamhet kan föreningen söka hos de studieförbund som är verksamma i Botkyrka kommun.

### **Religiös verksamhet**

Religiösa föreningar kan söka stöd för den verksamhet som inte är religiös. Religiös verksamhet som inte är bidragsberättigad är till exempel mässor, gudstjänster, ceremonier och högtidsfirande. Religiös undervisning som till exempel söndagsskola, konfirmationsundervisning och högläsning ur religiösa skrifter är inte heller bidragsberättigade.

### **Personer med behov av särskilt stöd**

Med personer med behov av särskilt stöd menas personer med en diagnosticerad funktionsnedsättning. Funktionsnedsättning är en nedsättning av en fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsförmåga.

## **Bidragsformer**

Föreningens typ av verksamhet avgör vilka föreningsbidrag som föreningen kan söka.

### **Idrottsföreningar** kan söka:

- Aktivitetsbidrag för idrottsföreningar och scoutkårer sid 7
- Anläggningsbidrag sid 9

### **Scoutkårer** kan söka:

- Aktivitetsbidrag för idrottsföreningar och scoutkårer sid 7

### **Seniorföreningar** kan söka:

- Aktivitetsbidrag för föreningar med verksamhet för seniorer 65+ sid 10
- Lokalbidrag för seniorföreningar sid 13

### **Ungdomsföreningar** kan söka:

- Startbidrag sid 14
- Medlemsbidrag sid 14

### **Intresseorganisationer för personer med funktionsnedsättning** kan söka

- Administrationsbidrag sid 15
- Startbidrag sid 15

### **Konstnärliga föreningar** kan söka:

- Bidrag till konstnärliga föreningar sid 16

**Övriga föreningar** med verksamhet för barn och unga, personer med funktionsnedsättning samt seniorer 65+ kan söka:

- Aktivitetsbidrag för övriga föreningar sid 11
- Lokalbidrag för övriga föreningar sid 12

### **Alla föreningar** kan söka:

- Bidrag till organiserad spontanidrott sid 18
- Startbidrag verksamhet för personer med behov av särskilt stöd sid 17

**Ansökningstider**

Sista ansökningsdag för samtliga bidrag är 1 oktober, om inget annat anges.

Undantag är:

Aktivitetsbidraget för idrottsföreningar som ansöks om 25 februari och 25 augusti.

Startbidrag för ungdomsföreningar som kan sökas löpande under året.

## Aktivitetsbidrag för idrottsföreningar och scoutkårer

Aktivitetsbidraget baseras på hur många aktiviteter idrottsföreningen ordnar med barn och ungdomar eller personer med behov av särskilt stöd. Föreningar kan få ett bidrag baserat på föreningens aktiviteter i form av:

- sammankomster (enskilda tillfällen när medlemmar träffas och genomför idrottsverksamhet)
- deltagartillfällen (enskilda medlemmars närvaro).

Storleken för bidrag per deltagare och antal bidragsberättigade sammankomster per redovisningsperiod ökar ju äldre ungdomarna blir. Kultur- och fritidsnämnden vill på så sätt stimulera föreningarna att behålla ungdomarna i verksamheten längre upp i tonåren.

Föreningar kan få aktivitetsbidrag för bidragsberättigade deltagare:

- för deltagare som fyller minst 4 år under året och högst 20 år under året
- för personer med behov av särskilt stöd som fyller minst 4 år under året (ingen åldersgräns uppåt)

En deltagare får endast räknas en gång per dag i samma idrott.

<b>Ålder</b>	<b>Max antal sammankomster per redovisningsperiod</b>
4-5	20
6-12	40
13-16	60
17-20	80

Storleken på bidraget per sammankomst och deltagartillfälle beslutas årligen av kultur- och fritidsnämnden.

### Åldersbaserad ersättning

Bidraget multipliceras med 1,5 i åldersgruppen 13-16 år och multipliceras med 2 i åldersgruppen 17-20 år.

<b>Ålder</b>	<b>Multiplitera bidraget per deltagartillfälle med</b>
4-12	1
13-16	1,5
17-20	2

För flickor multipliceras bidraget med ytterligare 1,5 i varje ålderskategori 4-20 år.

### Sammankomster

En sammankomst ska pågå i minst 60 minuter och innehålla gemensam samling och avslutning. För åldersgruppen 4-5 år ska sammankomsten pågå i minst 40 minuter.

En sammankomst ska vara en ledarledd aktivitet. Ett lag, en nybörjargrupp, en juniortrupp etcetera, kan endast redovisas som en sammankomst oavsett om träningen genomförs i mindre grupper och med flera ledare.

En sammankomst ska omfatta minst tre (3) bidragsberättigade deltagare utöver ledare.

### **Ledare**

Ansvarig ledare ska vara närvarande under sammankomsten och får inte ur bidragssynpunkt vara ledare för flera grupper samtidigt. Ansvarig ledare ska vara lägst 13 år och vara utsedd av föreningen.

Vid varje sammankomst ska närvaro på deltagare och ledare redovisas. Redovisningen ska vara en sammanställning som inkluderar föreningens namn, typ av aktivitet, plats, datum, tider, deltagares och ledares namn, födelsedata, kön och närvaro. Redovisningen ska undertecknas av ansvarig ledare.

Vid varje tävling redovisas varje lag eller deltagare som en grupp av respektive förening, under förutsättning att övriga villkor uppfylls. Arrangör av tävling får endast redovisa den egna föreningens deltagare.

### **Skolidrottsföreningar**

Skolidrottsföreningars verksamhet efter klockan 17.00 är bidragsberättigad.

### **Begränsningar**

- Den som deltar i mer än en sammankomst per dag i samma förening får endast räknas vid ett tillfälle.
- Följande aktiviteter får man inte aktivitetsbidrag för: religiös verksamhet, fester, årsmöten, styrelsemöten, planeringsmöten eller studiecirklar.

### **Ansökan**

Ansökan om aktivitetstöd ska för idrottsföreningar göras till kultur- och fritidsförvaltningen enligt Riksidrottsförbundets ansökningstillfällen. För närvarande ska

-ansökan för perioden 1/1 – 30/6 lämnas in senast den 25 augusti

-ansökan för perioden 1/7 – 31/12 lämnas in senast den 25 februari.

Scoutkårer ska ansöka senast den 1 oktober inför nästa år och redovisa antalet deltagartillfällen och sammankomster för perioden 1/7-30/6 i ansökan.

## **Anläggningsbidrag**

Föreningar som äger/hyr eller sköter drift och underhåll av egna idrottsanläggningar i Botkyrka kommun kan ansöka om anläggningsbidrag.

Kultur- och fritidsnämnden prövar vilka föreningar som ska erhålla anläggningsbidrag med hänsyn till sin aktuella budget och den verksamhet som bedrivs i anläggningen. Idrottsverksamhet med inriktning på barn och ungdomar 4-20 år kommer att prioriteras.

### **Kriterier**

Anläggningen skall ligga i Botkyrka kommun.

- Förening som ansöker om anläggningsbidrag ska uppfylla de allmänna villkoren för att kunna söka föreningsbidrag i Botkyrka kommun.
- Anläggningsbidrag kan sökas av föreningar som äger idrottsanläggningar eller hyr av andra aktörer än kommunen. Bidrag utgår inte för redan subventionerade lokaler i kommunens anläggningsbestånd.
- Föreningen ska kunna styrka kontrakt och förväntade driftskostnader för den aktuella anläggningen.

Idrottsverksamhet med inriktning på barn och ungdomar 4-20 år kommer att prioriteras.

- Bidrag kan ges för driftskostnader exklusive amorteringar och personalkostnader. Med driftskostnader menas exempelvis el, uppvärmning, vatten och hyra.
- Bidrag kan inte sökas för anläggningskostnader vid enstaka evenemang.

### **Ansökan**

Ansökan ska göras senast den 1 oktober inför nästa år.

## **Aktivitetsbidrag för föreningar med verksamhet för seniorer 65+**

Aktivitetsbidraget baseras på hur många aktiviteter föreningen ordnar med seniorer 65+. Föreningar kan få ett bidrag baserat på föreningens aktiviteter i form av:

- sammankomster (enskilda tillfällen när medlemmar träffas och genomför föreningsverksamhet)
- deltagartillfällen (enskilda medlemmars närvaro)

Föreningar kan få aktivitetsbidrag för bidragsberättigade deltagare:

- för deltagare som är minst 65 år

### **Sammankomster**

En sammankomst ska pågå i minst 60 minuter och innehålla gemensam samling och avslutning. En sammankomst ska vara en ledarledd aktivitet. En sammankomst kan endast redovisas som en sammankomst oavsett om den genomförs i mindre grupper och med flera ledare. En sammankomst ska omfatta minst tre (3) bidragsberättigade deltagare utöver ledare.

### **Ledare**

Ansvarig ledare ska vara närvarande under sammankomsten och får inte ur bidragssynpunkt vara ledare för flera grupper samtidigt. Ansvarig ledare ska vara utsedd av föreningen. Vid varje sammankomst ska ledares namn och närvaro samt antalet deltagare redovisas. Vidare ska redovisningen inkludera föreningens namn, typ av aktivitet samt plats, datum och tid för sammankomsten. Redovisningen ska undertecknas av ansvarig ledare.

### **Begränsningar**

- Den som deltar i mer än en sammankomst per dag i samma förening får endast räknas vid ett tillfälle.
- Följande aktiviteter får man inte aktivitetsbidrag för: religiös verksamhet, fester, årsmöten, styrelsemöten, planeringsmöten eller studiecirklar.

### **Ansökan**

Ansökan ska göras senast den 1 oktober inför nästa år. Föreningen ska redovisa antalet deltagartillfällen och sammankomster för perioden 1/7-30/6 i ansökan.

## **Aktivitetsbidrag för övriga föreningar**

Aktivitetsbidraget baseras på hur många aktiviteter föreningen ordnar med barn och ungdomar, personer med behov av särskilt stöd eller seniorer 65+. Föreningar kan få ett bidrag baserat på föreningens aktiviteter i form av:

-sammankomster (enskilda tillfällen när medlemmar träffas och genomför föreningsverksamhet)

-deltagartillfällen (enskilda medlemmars närvaro)

Föreningar kan få aktivitetsbidrag för bidragsberättigade deltagare:

- för deltagare som fyller minst 4 år under året och högst 25 år under året
- för personer med behov av särskilt stöd som fyller minst 4 år under året (ingen åldersgräns uppåt)

## **Sammankomster**

En sammankomst ska pågå i minst 60 minuter och innehålla gemensam samling och avslutning. För åldersgruppen 4-5 år ska sammankomsten pågå minst 40 minuter.

En sammankomst ska vara en ledarledd aktivitet. En sammankomst kan endast redovisas som *en* sammankomst oavsett om den genomförs i mindre grupper och med flera ledare.

En sammankomst ska omfatta minst tre (3) bidragsberättigade deltagare utöver ledare.

## **Ledare**

Ansvarig ledare ska vara närvarande under sammankomsten och får inte ur bidragssynpunkt vara ledare för flera grupper samtidigt. Ansvarig ledare ska vara lägst 13 år och vara utsedd av föreningen.

Vid varje sammankomst ska närvaro på deltagare och ledare redovisas. Redovisningen ska vara en sammanställning som inkluderar föreningens namn, typ av aktivitet, plats, datum, tider, deltagares och ledares namn, födelsedata, kön och närvaro. Redovisningen ska undertecknas av ansvarig ledare.

## **Begränsningar**

- Den som deltar i mer än en sammankomst per dag i samma förening får endast räknas vid ett tillfälle.
- Följande aktiviteter får man inte aktivitetsbidrag för: religiös verksamhet, fester, årsmöten, styrelsemöten, planeringsmöten eller studiecirkel.

## **Ansökan**

Ansökan ska göras senast den 1 oktober inför nästa år. Föreningen ska redovisa antalet deltagartillfällen och sammankomster för perioden 1/7-30/6 i ansökan.

## **Lokalbidrag för övriga föreningar**

Bidraget ska ge föreningarna en grundersättning för lokalkostnader i sina verksamheter för barn- och unga, personer med behov av särskilt stöd och seniorer 65+ i egna och/eller hyrda lokaler. Lokalbidraget förutsätter att föreningen är berättigad till aktivitetsbidrag och redovisar minst 20 sammankomster per år.

Bidraget betalas ut med en procentsats som grundar sig på antalet sammankomster och föreningens godkända lokalkostnader. Bidragsstorleken kan också variera beroende på den årliga budgeten för föreningsbidrag som fastställs av kultur- och fritidsnämnden.

20-100 sammankomster/år max 40 % i lokalbidrag av godkända lokalkostnader.

101-150 sammankomster/år max 50 % i lokalbidrag av godkända lokalkostnader.

151- eller fler sammankomster/år max 60 % i lokalbidrag av godkända lokalkostnader.

Lokalkostnader godkända för bidrag

- Kallhyra
- Värme och el
- Försäkringar
- Vatten och avlopp
- Larm
- Sophämtning
- Sotning

## **Begränsningar**

Stöd ges endast till lokaler ägda/hyrda inom Botkyrka kommuns geografiska område. Stöd ges inte för hyra av lokaler/anläggningar där kultur- och fritidsnämnden fördelar tider med redan subventionerade hyror.

## **Ansökan**

Ansökan ska göras senast den 1 oktober inför nästa år. Föreningen ska redovisa antalet sammankomster för perioden 1/7-30/6 i ansökan.

Kopia av hyreskontrakt ska bifogas ansökan första gången föreningen söker lokalbidrag och vid ändrade förhållanden.

Varje år görs uppföljning och kontroll av ett antal av de inkomna ansökningarna som då ska styrkas med kvitton och fakturor.

## **Lokalbidrag för seniorföreningar**

Bidraget ska ge seniorföreningarna en grundersättning för sina lokalkostnader i egna och/eller hyrda lokaler. Bidraget baserar sig på antalet bidragsberättigade medlemmar och föreningens godkända lokalkostnader.

### **Grundkrav**

Bidragsberättigade seniorföreningar ska vara anslutna till godkänd riks- och/eller distriktsorganisation för seniorer.

Bidragsberättigade medlemmar ska vara 65+ och skrivna i Botkyrka.

### **Bidragets storlek**

Bidraget är maximalt 60 % av godkända lokalkostnader, dock högst 325 kronor per medlem. Bidragsstorleken kan också variera beroende på den årliga budgeten för föreningsbidrag som fastställs av kultur- och fritidsnämnden.

Lokalkostnader godkända för bidrag

- Kallhyra
- Värme och el
- Försäkringar
- Vatten och avlopp
- Larm
- Sophämtning
- Sotning

### **Begränsningar**

Stöd ges endast till lokaler ägda/hyrda inom Botkyrka kommuns geografiska område. Stöd ges inte för hyra av lokaler/anläggningar där kultur- och fritidsnämnden fördelar tider med redan subventionerade hyror.

### **Ansökan**

Ansökan ska göras senast den 1 oktober inför nästa år.

Kopia av hyreskontrakt ska bifogas ansökan första gången föreningen söker lokalbidrag och vid ändrade förhållanden.

Varje år görs uppföljning och kontroll ett antal av de inkomna ansökningarna som då ska styrkas med kvitton och fakturor.

## **Bidrag till ungdomsföreningar (unga leder unga)**

Syftet med bidraget är skapa möjligheter för unga att organisera sig i föreningsform utifrån sina egna idéer, intressen och förutsättningar. Bidraget är till för de ungdomsföreningar som inte passar in i det regelverk som gäller för aktivitetsstöd. En ungdomsförening kan välja att istället få bidrag enligt aktivitetsbidragsreglerna.

Bidraget till ungdomsföreningar består av två delar, startbidrag och medlemsbidrag.

### **Grundkrav:**

Minst 80 % av medlemmarna ska vara mellan 13-25 år och en majoritet av föreningens styrelse ska vara mellan 13-25 år.

### **Startbidrag**

Nystartade ungdomsföreningar kan få ett startbidrag om föreningen uppfyller de allmänna villkoren (se sid 2), grundkraven för ungdomsförening och om föreningen har varit verksam i minst två månader. Föreningen kan få startbidrag tills att den kan få medlemsbidrag.

Storleken på startbidraget beslutas årligen av kultur- och fritidsnämnden.

### **Medlemsbidrag**

Medlemsbidraget beräknas utifrån antalet medlemmar 13-25 år som är bosatta i Botkyrka kommun. Storleken på medlemsbidraget beslutas varje år av kultur- och fritidsnämnden.

### **Ansökan**

Startbidrag går att söka under hela året.

Medlemsbidrag ska sökas senast den 1 oktober för nästa år.

## **Bidrag till intresseorganisationer för personer med funktionsnedsättning**

Med intresseorganisationer för personer med funktionsnedsättning avses en organisation som har till syfte att tillvarata intressen för personer med funktionsnedsättning

### **Administrationsbidrag**

Administrationsbidraget är ett grundstöd och ska täcka en del av föreningens administration. Storleken på administrationsbidraget beslutas varje år av kultur- och fritidsnämnden.

### **Medlemsbidrag**

Medlemsbidraget beräknas utifrån antalet medlemmar som är bosatta i Botkyrka kommun. Storleken på medlemsbidraget beslutas varje år av kultur- och fritidsnämnden.

### **Ansökan**

Ansökan ska göras senast den 1 oktober inför nästa år.

## **Bidrag till konstnärliga föreningar**

Grundbidraget ska stödja föreningarna att upprätthålla och sprida kulturella uttrycksformer. Grundbidraget till konstnärliga föreningar bygger på föreningens särskilda konstnärliga åtaganden, behov av sakkunskap och behov av lokal.

### **Konstnärligt åtagande**

Exempel på konstnärligt åtagande kan vara konserter, utställningar, bevarande av kulturarv, workshops, prova på -verksamhet och liknande typer av utåtriktade arrangemang. Arrangemanget ska rikta sig till allmänheten.

### **Specialkompetens**

Behov av kompetens innebär en förenings speciella behov av konstnärliga ledare eller annan sakkunskap. Denna specialkompetens ska vara en förutsättning för att föreningen ska kunna bedriva och utveckla sin verksamhet. Exempel på sådan specialkompetens kan vara dirigent, regissör, fackman, tekniker eller annan sakkunnig inom föreningens konstnärliga område.

### **Lokal**

En bedömning görs av föreningens behov av lokal för att kunna bedriva sin verksamhet. Föreningen ska beskriva sitt lokalbehov i samband med ansökan och bifoga underlag för kostnaderna.

### **Ansökan**

Ansökan ska göras senast den 1 oktober inför nästa år.

## **Startbidrag verksamhet för personer med behov av särskilt stöd**

Startbidraget finns för att ge stöd till föreningar som vill starta upp ny verksamhet för personer med behov av särskilt stöd. Detta kan kräva extra resurser i form av ledare, särskild utrustning, fortbildning och marknadsföring. Stödet är ett uppstartstöd som kan sökas flera gånger om föreningen startar upp nya verksamheter, dock endast en gång per nystartad verksamhet.

Verksamheter med blandade grupper som inkluderar både personer med och utan behov av särskilt stöd prioriteras.

Föreningar kan söka stöd för

- Särskild utrustning
- Fortbildning
- Extra ledarresurser
- Marknadsförings- och informationsinsatser särskilt riktade till målgruppen

### **Ansökan**

Ansökan ska göras senast den 1 oktober inför nästa år.

## **Bidrag till organiserad spontanidrott**

Genom att stödja föreningarnas arbete med organiserad spontanidrott ska ungdomar som inte deltar i föreningslivets ordinarie verksamhet ges möjlighet att delta i fysiska aktiviteter.

### **Kriterier**

- Verksamheten ska bestå av fysiska aktiviteter av Drop-in karaktär och vara gratis. Det betyder att inga krav på föransökan- eller regelbunden medverkan får ställas på deltagarna.
- Aktiviteterna ska ledas av utbildade ledare.
- Exempel på aktiviteter kan vara dans, fotboll, innebandy mm.
- Föreningarna ska delta i kultur- och fritidsförvaltningens samordning av organiserade spontanaktiviteter.
- Ordinarie föreningsverksamhet stöds inte.
- Föreningen kan söka för ledarkostnader, utrustning, plan- och lokalhyror med mera.

Ansökningarna bedöms individuellt och beviljas inte om de bygger på att verksamheten helt finansieras av kommunen.

### **Ansökan**

Ansökan ska göras senast den 1 oktober inför nästa år.



2015-09-15

## **Nya bidragsregler för föreningslivet i Botkyrka**

Kultur- och fritidsnämnden beslutar årligen om föreningsbidrag till kultur- och fritidsföreningar verksamma i Botkyrka kommun. Nu har förvaltningen i samspel med kultur- och fritidsnämndens föreningsutskott tagit fram nya bidragsregler för föreningslivet.

### **FRÅGOR OCH SVAR:**

#### **Varför har ni tagit fram nya bidragsregler?**

Det ska vara tydligt och lätt att förstå vad man får stöd för samt ge en rättvis och jämställd fördelning av bidragen. Exempelvis så blir det en tydligare koppling mellan föreningarnas verksamhet för de prioriterade målgrupperna, barn – och unga, seniorer 65+ samt personer med behov av särskilt stöd, och det lokalbidrag föreningarna får.

#### **Vad är de största skillnaderna mot de gamla reglerna?**

- Det som i de tidigare reglerna kallas för ”Grundbidrag mötesplatsförening” ersätts med ett lokalbidrag för föreningar med aktiviteter för barn- och unga, seniorer 65+ samt personer med behov av särskilt stöd. Bidraget baserar sig på antalet sammankomster (aktivitetstillfällen) föreningar haft för de tre målgrupperna och föreningens godkända lokal-kostnader. Det gör att det blir en tydligare koppling mellan föreningens verksamhet och det lokalbidrag föreningen får.
- De tre ”rörliga bidragen” som tidigare funnits för verksamheter för barn- och unga, seniorer 65+ samt personer med behov av särskilt stöd ersätts av ett aktivitetsbidrag. Idrottsföreningar- och scoutföreningar får redan idag ett aktivitetsbidrag och nu kommer även övriga föreningar få det. Det blir tydligare för föreningarna vad de får bidrag för och fördelningen blir mer rättvis.
- Ett nytt bidrag för ungdomsföreningar (unga leder unga) införs. Syftet med bidraget är skapa möjligheter för unga att organisera sig i föreningsform utifrån sina egna idéer, intressen och förutsättningar.

#### **Hur kommer det att påverka föreningarna?**

Framförallt kommer det att påverka föreningarna på så sätt att det blir enklare att förstå vad man får bidrag för. Det blir en tydligare koppling mellan föreningens verksamhet och de bidrag föreningen får.

På föreningsnivå kan det innebära att vissa föreningar får mer i bidrag och andra mindre men det kommer vara tydligt för alla föreningarna varför de får bidrag.

### **Är det någon föreställningstyp som särskilt gynnas/missgynnas av de nya reglerna?**

Föreningar som vilar på en religiös grund kommer att kunna söka lokalbidrag på samma villkor som övriga föreningar. Det innebär inte att alla religiösa föreningar kommer att få mer i bidrag men de kommer kunna söka bidrag på samma villkor som övriga föreningar.

Ungdomsföreningar (unga leder unga) är en helt ny föreställningskategori som ska gynna ungas engagemang i föreställningsform.

Det är ingen särskild föreställningskategori som missgynnas av de nya reglerna, men föreningarna kommer inte längre att kunna få bidrag för de aktiviteter som enbart riktar sig till vuxna. Det är bara verksamheter för målgrupperna barn- och unga, seniorer 65+ och personer med funktionsnedsättning som är bidragsberättigade.

### **Hur ska föreningarna få reda på hur de söker bidrag enligt de nya reglerna?**

Det kommer att skickas ut information till föreningarna, förvaltningen kommer att hålla i informationsmöten om de nya reglerna samt även hålla utbildningar för föreningarna. Precis som idag kommer föreningarna även att erbjudas praktisk datahjälp där de får stöd med det tekniska, som t ex inskanning av dokument och hur de rent praktiskt går tillväga för att söka bidrag i datastödet.

### **När börjar de nya reglerna gälla?**

1 januari 2017.

Men föreningarna behöver redan från januari 2016 skriva ner hur många deltagare och sammankomster de har, eftersom bidraget för 2017 kommer att beräknas utifrån detta.

### **Till vem kan man vända sig om man har frågor om de nya reglerna?**

**Kultur- och fritidsförvaltningen**, föreställningskonsulent Mattias Lidström,  
[mattias.lidstrom@botkyrka.se](mailto:mattias.lidstrom@botkyrka.se) 08 -530 615 02 , verksamhetschef Ungdom och föreställning,  
Anki Andersson: [ann-christine.andersson@botkyrka.se](mailto:ann-christine.andersson@botkyrka.se) 08- 530 615 14



## **Särskild kapitalinsats Kommuninvest (KS/2015:805)**

### **Beslut**

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige beslutar att betala in en särskild kapitalinsats till Kommuninvest ekonomisk förening så att kommunen uppnår den stadgemässigt högsta insatsnivån på 900 kronor per invånare, räknat på invånarantalet vid 2015 års ingång. Insatsbeloppet uppgår till 45 119 122 kronor. Insatsen finansieras via ökad upplåning inom den fastställda låneramen för år 2015.

### **Bakgrund**

Botkyrka kommun är tillsammans med 90 procent av Sveriges kommuner, landsting och regioner medlem i Kommuninvest. Merparten av Botkyrkas upplåning utgörs idag av lån från Kommuninvest. Villkoren är normalt förmånligare än de som bankerna kan erbjuda. Dessutom har Kommuninvest sedan finanskrisen en viktig roll för bilden av kommunsektorn och dess finansieringsmöjligheter.

Finanskrisen 2008-2009 synliggjorde att bankernas riskbuffertar var otillräckliga för att upprätthålla stabiliteten i det finansiella systemet. Det är bakgrunden till att EU inför ett nytt regelverk för banker och kreditinstitut, så kallad Basel III, med syftet att öka motståndskraften mot nya finansiella kriser. Reglerna innebär att banker och kreditinstitut måste upprätthålla en större andel eget kapital i förhållande till de totala tillgångarna – det så kallade bruttosoliditetskravet. Exakt vilken bruttosoliditet som kommer att krävas av Kommuninvest är ännu inte beslutat, utan kommer att fastställas senast vid utgången av 2016. Kommuninvests bedömning är att bruttosoliditetskravet kommer att bli 1,5 %, att jämföra med Kommuninvests nuvarande nivå på ca 1,2 %. Kapitaluppbyggnaden ska vara genomförd senast den 1 januari 2018.

2015-11-30

Dnr KS/2015:805

Föreningsstyrelsen arbetade under 2013 och 2014 tillsammans med medlemmarna fram förnyade former för Kommuninvests kapitaluppbyggnad. Syftet är att säkerställa att Kommuninvest har en långsiktigt hållbar kapitalbas samt lever upp till det kommande minimikravet på bruttosoliditet, vilket är en förutsättning för att kunna fortsätta tillhandahålla konkurrenskraftiga lån till medlemmarna. Kommuninvest beslutade på årets föreningsstämma om nya stadgar där skyldigheten för medlemmarna att öka insatsen tillkommit. Insatsen ska ökas till att uppfylla det krav som bedöms komma att gälla från och med 2018. Medlemmen kan själv avgöra i vilken takt insatsökningen ska göras. Det finns alltså möjlighet att sprida ut ökningen av insatskapitalet årligen fram till 2017-12-31 eller betala in hela det ökade kapitalbehovet på en gång.

Kommunledningsförvaltningen redogör för ärendet i en tjänsteskrivelse 2015-11-10.



2015-11-10

Dnr KS/2015:805

Referens  
Niclas JohanssonMottagare  
Kommunstyrelsen

## Särskild kapitalinsats Kommuninvest

### Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige beslutar att betala in en särskild kapitalinsats till Kommuninvest ekonomisk förening så att kommunen uppnår den stadgemässigt högsta insatsnivån på 900 kronor per invånare, räknat på invånarantalet vid 2015 års ingång. Insatsbeloppet uppgår till 45 119 122 kronor. Insatsen finansieras via ökad upplåning inom den fastställda låneramen för år 2015.

### Bakgrund

Botkyrka kommun är tillsammans med 90 procent av Sveriges kommuner, landsting och regioner medlem i Kommuninvest. Merparten av Botkyrkas upplåning utgörs idag av lån från Kommuninvest. Villkoren är normalt förmanligare än de som bankerna kan erbjuda. Dessutom har Kommuninvest sedan finanskrisen en viktig roll för bilden av kommunsektorn och dess finansieringsmöjligheter.

Finanskrisen 2008-2009 synliggjorde att bankernas riskbuffertar var otillräckliga för att upprätthålla stabiliteten i det finansiella systemet. Det är bakgrunden till att EU inför ett nytt regelverk för banker och kreditinstitut, så kallad Basel III, med syftet att öka motståndskraften mot nya finansiella kriser. Reglerna innebär att banker och kreditinstitut måste upprätthålla en större andel eget kapital i förhållande till de totala tillgångarna – det så kallade bruttosoliditetskravet. Exakt vilken bruttosoliditet som kommer att krävas av Kommuninvest är ännu inte beslutat, utan kommer att fastställas senast vid utgången av 2016. Kommuninvests bedömning är att bruttosoliditetskravet kommer att bli 1,5 %, att jämföra med Kommuninvests nuvarande nivå på ca 1,2 %. Kapitaluppbyggnaden ska vara genomförd senast den 1 januari 2018.

Föreningsstyrelsen arbetade under 2013 och 2014 tillsammans med medlemmarna fram förnyade former för Kommuninvests kapitaluppbyggnad. Syftet är att säkerställa att Kommuninvest har en långsiktigt hållbar kapital-

2015-11-10

Dnr KS/2015:805

bas samt lever upp till det kommande minimikravet på bruttosoliditet, vilket är en förutsättning för att kunna fortsätta tillhandahålla konkurrenskraftiga lån till medlemmarna. Kommuninvest beslutade på årets föreningsstämma om nya stadgar där skyldigheten för medlemmarna att öka insatsen tillkommit. Insatsen ska ökas till att uppfylla det krav som bedöms komma att gälla från och med 2018. Medlemmen kan själv avgöra i vilken takt insatsökningen ska göras. Det finns alltså möjlighet att sprida ut ökningen av insatskapitalet årligen fram till 2017-12-31 eller betala in hela det ökade kapitalbehovet på en gång.

### Ärendet

Den stadgemässigt högsta insatsnivån uppgår till 900 kronor per invånare 1 januari 2015. Det motsvarar en insats på 80.010.900 kronor. Botkyrka kommun har för närvarande en insats på 34.891.778 kronor, ca 392 kronor per invånare. En ökning till taket på 900 kronor per invånare innebär en extra inbetalning på 45.119.122 kronor.

En ökning av insatsbeloppet innebär sannolikt ingen finansiell nettokostnad för kommunen. På det insatta kapitalet erhålls utdelning från Kommuninvest (2,5% 2014). Det finns ingen i förväg fastställd räntenivå, men föreningen har uttryckt att den eftersträvar att kompensera medlemmarna med en rimlig avkastning på var och ens insatta kapital. Med nuvarande ränteläge är avkastningen på insatsen högst sannolikt högre än räntekostnaden för upplåningen. Det är rimligt att även på lite längre sikt räkna med att ett ökat insatskapital i normalfallet inte innebär någon finansiell nettokostnad för kommunen.

Det finns två alternativ. Att tillskjuta hela insatsbeloppet redan nu eller att sprida ut kapitalinsatserna i takt med att kraven klargörs. Kommunledningsförvaltningen förespråkar det första alternativet. Dvs. att redan nu göra en särskild inbetalning på drygt 45 miljoner kronor. Det är också ett val som t.ex. Södertälje och Huddinge kommun redan gjort. Huvudskälet är att om medlemmarna frivilligt och med tidsmässig framförhållning värnar den egna organisationen uppfattas det av myndigheter, ratinginstitut och andra marknadsaktörer som en tydlig styrkesignal jämfört med om föreningen i ett sent skede skulle behöva tvinga fram inbetalning av kapital med stöd av stadgar.

Mattias Jansson  
Kommundirektör

Niclas Johansson  
Ekonomichef



## **Utbetalning av partistöd 2016 (KS/2015:797)**

### **Beslut**

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige beslutar att partistöd ska utbetalas för 2016 enligt riktlinjerna för partistöd.
2. Kommunfullmäktige beslutar att betala ut partistöd enligt kommunledningsförvaltningens tjänsteskrivelse 2015-11-16.

### **Sammanfattning**

Enligt riktlinjerna för partistöd ska kommunfullmäktige årligen besluta om utbetalning av partistöd för nästkommande kalenderår.

Kommunledningsförvaltningen redogör för ärendet i en tjänsteskrivelse 2015-11-16.



2015-11-16

Dnr KS/2015:797

Referens  
Sara Hultqvist

Mottagare  
Kommunstyrelsen

## Utbetalning av partistöd 2016

### Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige beslutar att partistöd ska utbetalas för 2016 enligt riktlinjerna för partistöd.

Kommunfullmäktige beslutar att betala ut partistöd enligt tabell i tjänsteskrivelse daterad 2015-11-16.

### Sammanfattning

Enligt riktlinjerna för partistöd ska kommunfullmäktige årligen besluta om utbetalning av partistöd för nästkommande kalenderår.

### Ärendet

Enligt riktlinjerna för partistöd ska kommunfullmäktige årligen fatta beslut om utbetalning av partistöd för kommande kalenderår. Partistödet i Botkyrka kommun är uppdelat i ett grundstöd och ett mandatstöd baserat på prisbasbeloppet. Varje år sker en uppräknings av prisbasbeloppet och motsvarande uppräknings ska ske för partistödet.

2015-11-16

Dnr KS/2015:797

Partistöd 2016 efter uppräknig:

Parti	Mandat	Grundstöd	Mandatstöd	Årligt stöd	Kvartalsvis
S	23	132 900	1 018 900	1 151 800	287 950
M	10	132 900	443 000	575 900	143 975
MP	7	132 900	310 100	443 000	110 750
V	5	132 900	221 500	354 400	88 600
TUP	5	132 900	221 500	354 400	88 600
SD	5	132 900	221 500	354 400	88 600
KD	3	132 900	132 900	265 800	66 450
FP	2	132 900	88 600	221 500	55 375
C	1	132 900	44 300	177 200	44 300
<b>Summa</b>	<b>61</b>	<b>1 196 100</b>	<b>2 702 300</b>	<b>3 898 400</b>	<b>974 600</b>
<p>Det årliga grundstödet till varje parti är 3 basbelopp. Mandatstödet är ett prisbasbelopp per mandat. Partistödet ska vara oförändrat under mandatperioden och betalas kvartalsvis.</p>					
Prisbasbelopp 2016 är 44 300 kr.					

Sedan 2014 har det skett ändringar i kommunallagen. Krav har införts på att partierna årligen ska redovisa att partistödet har använts för att stärka partiernas ställning i den kommunala demokratin. Riktlinjerna för partistödet i Botkyrka kommun trädde i kraft den 1 januari 2015 och kravet på redovisning omfattar det partistödet som betalats ut av kommunen för 2015 och framåt. Partistödet för 2015 redovisas senast den 30 juni 2016.

Niclas Johansson  
T f Kommundirektör

Anna Giotas-Sandquist  
T f Kanslichef

Expedieras till  
KF

-



## **Uppräkning av taxor för 2016 gällande tillsyn och tillståndsbeslut enligt LBE och LSO (KS/2015:736)**

### **Beslut**

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige fastställer den av Södertörns brandförsvarsförbund yrkade uppräkningsen av taxa för år 2016, att gälla från och med den 1 januari 2016.

### **Sammanfattning**

Direktionen vid Södertörns brandförsvarsförbund har godkänt att taxorna för tillsyn och tillståndsbeslut enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor (LBE) och lagen om skydd mot olyckor (LSO) ska höjas. Beslutet innebär att taxorna höjs till 943 kr/tim för år 2016.

Efter ett avgörande i Högsta förvaltningsdomstolen år 2013 gäller att kommunalförbund, såsom Södertörns brandförsvarsförbund, inte själva får besluta om taxorna. Det ska kommunfullmäktige i respektive kommun göra. Södertörns brandförsvarsförbund föreslår därför nu att respektive kommunfullmäktige fattar beslut om den höjning som förbundsdirektionen har godkänt.

Kommunledningsförvaltningen redogör för ärendet i en tjänsteskrivelse 2015-11-04.



2015-11-04

Dnr KS/2015:736

Referens  
Jannica Ifström

Mottagare  
Kommunstyrelsen

## Uppräkning av taxor för 2016 gällande tillsyn och tillståndsbeslut enligt LBE och LSO

### Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige fastställer den av Södertörns brandförsvarsförbund yrkade uppräknings av taxa för år 2016, att gälla från och med den 1 januari 2016.

### Sammanfattning

Direktionen vid Södertörns brandförsvarsförbund har godkänt att taxorna för tillsyn och tillståndsbeslut enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor (LBE) och lagen om skydd mot olyckor (LSO) ska höjas. Beslutet innebär att taxorna höjs till 943 kr/tim för år 2016.

Efter ett avgörande i Högsta förvaltningsdomstolen år 2013 gäller att kommunalförbund, såsom Södertörns brandförsvarsförbund, inte själva får besluta om taxorna. Det ska kommunfullmäktige i respektive kommun göra. Södertörns brandförsvarsförbund föreslår därför nu att respektive kommunfullmäktige fattar beslut om den höjning som förbundsdirektionen har godkänt.

### Bilagor

Skrivelse från Södertörns brandförsvarsförbund  
Protokollsutdrag från förbundsdirektionen den 16 oktober 2015 § 53

Mattias Jansson  
Kommundirektör



## Södertörns brandförsvärsförbund

Samtliga medlemskommuner

### Uppräkning av taxor för 2016 gällande tillsyn och tillståndsbeslut enligt LBE och LSO

#### Sammanfattning

Vid Södertörns brandförsvärsförbunds direktionssammanträde 2015-10-16 beslutades om uppräkning av taxor gällande avgifter för tillsyn och tillståndsbeslut enligt LBE och LSO, § 53 för 2016.

Då kommunalförbund ej själv får fastställa sin taxa, enligt beslut i högsta förvaltningsdomstolen 2013-12-12 (mål nr 3835-12) skall kommunfullmäktige i förbundets medlemskommuner fatta besluta om denna taxa.

Beslutet vid Södertörns brandförsvärsförbunds direktionssammanträde innebär en uppräkning av ovan nämnda taxor till 943 kr/tim. för år 2016.

#### Beslutsunderlag

- Protokollsutdrag 2015-10-16 § 53 – Uppräkning av taxa för 2016.

#### Södertörns brandförsvärsförbunds förslag till beslut

1. Fastställa den av Södertörns brandförsvärsförbund yrkade uppräkning av taxa för år 2016, att gälla från och med 1 januari 2016.



§ 53

Dnr: 2015-007238

Diariet  
Medlemskommuner

## Uppräkning av taxa för 2016

### Sammanfattning

Förbundets medlemskommuners fullmäktige har tidigare år fastställt taxa för myndighetsutövning inom förbundet för 2015 års verksamhet, i enlighet med konsekvenser av domslut som angav att kommunalförbund inte självständigt får fatta beslut om föreskriven avgift.

Taxan bör räknas upp med 1,3 % för 2016 vad gäller:

- Avgift för tillsyn enligt lag (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor.
- Avgift för tillstånd enligt lag (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor.
- Avgift för tillsyn enligt lag (2003:778) om skydd mot olyckor.

Taxan ska börja gälla 2016-01-01.

### Yrkande

Meeri Wasberg yrkar att uppräkningsen av taxan sker i kronor då medlemskommunerna har kommit olika långt i beslutande av taxa för 2015. Detta för att säkerställa att alla medlemskommuner har samma taxa gällande tillsyn och tillståndsbeslut enligt LBE och LSO. Föreslagen taxa för 2016, enligt den beräkningsmodell som beslutades vid direktionens sammanträde 2014-04-25 § 31, är 943 kr/tim.

Samtliga ledamöter biföll Meeris yrkande.

### Förbundsdirektionens beslut

1. Förbundsdirektionen godkänner yrkad uppräkning av taxa för 2016 gällande avgifter för tillsyn och tillståndsbeslut enligt LBE och LSO.

Ordförandes sign

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

C-2



## **Svar på medborgarförslag: Inför volontärarbete för alla anställda i kommunen (KS/2014:525)**

### **Beslut**

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige avslår medborgarförslaget.

### **Ärendet**

Kommunfullmäktige mottog 2014-09-25, § 153, ett medborgarförslag från Mats Wähleman: Inför volontärarbete för alla anställda i Botkyrka kommun. Förslagsställaren föreslår att Botkyrka kommun som ett led i sitt CSR arbete, inför att all personal ska arbeta en timme per vecka som volontär i en lokal förening i Botkyrka. Genom detta kan anställda inom den kommunala förvaltningen öka sin förståelse och kunskap om kommunen och dess medborgare. Andra fördelar som nämns är ökad andel volontärer hos föreningarna, samt ett ökat välmående hos anställda i kommunen, något som föreningsarbete anses bidra till. Genom detta kan Botkyrka kommun bli en föregångskommun inom CSR och företagsengagemang.

Personalutskottet har behandlat ärendet 2015-05-28, § 7.

### **Motivering**

Vi i den politiska kommunledningen vill först och främst tacka dig som förslagsställare för att du lämnat ett medborgarförslag och för att du är aktiv i utvecklingen av kommunen och vårt samhälle. Vi arbetar mycket med medborgarinflytande i olika former: genom demokratiberedningen, medborgardialoger, dialogforum, områdesutvecklare med mera. Men en av de viktigaste källorna till förslag och idéer är Botkyrkaborna själva! Att enskilda personer i Botkyrka kan komma med förslag på förändringar och förbättringar är en viktig del av vår lokala demokrati.

2015-11-30

Dnr KS/2014:525

Att ha ett starkt föreningsliv i Botkyrka är ett viktigt mål för den rödgröna kommunledningen. Man har som mål att stärka föreningarna och att fler Botkyrkabor ska vara aktiva i en förening. Föreningslivet skapar både starka, aktiva medborgare samt är en del i att skapa en levande stad.

Som förslagsställaren föreslår är det också viktigt att den kommunala förvaltningen förstår föreningars verklighet för att kunna vara med och stötta den. Kommunen ska vara möjliggörare för föreningslivet.

Kommunledningen ser positivt på och uppmuntrar att kommunens anställda ideellt engagerar sig i Botkyrkas föreningsliv. Att ta en timme från anställdas arbetsuppgifter är att ta en timme medborgarservice från Botkyrkas medborgare. Det vore både dyrt och ineffektivt.

**Rubrik: Inför volontärarbete för alla anställda i Botkyrka kommun - publicering**

<b>Förnamn:</b>	
<b>Efternamn:</b>	
<b>Namn:</b>	Mats Wähleman
<b>Gatuadress:</b>	
<b>Postadress:</b>	
<b>Telefonnummer:</b>	
<b>E-postadress:</b>	
<b>Förslag:</b>	Jag föreslår att Botkyrka kommun som ett led i sitt CSR arbete inför att all sin personal inom sin arbetstid ska lägga en timme per vecka som "volontär" i en lokal förening i Botkyrka.
<b>Motivering:</b>	<p>Förslaget är framtaget gemensam bland flera föreningar som verkar inom den sk Plattformen för ideburna organisationer i Botkyrka</p> <p>Motiveringen är följande:</p> <p>Personalen som är anställd inom den kommunala förvaltningen kommer genom detta förslag öka sin förståelse och kunskap om kommunen och dess medborgare, vilket kommer underlätta deras övriga arbete</p> <p>Föreningarna får en ökad andel volontärer som leder till ett ökat engagemang och utveckling i kommunen</p> <p>Personalen kommer öka sitt välmående och trivsel på arbetet genom att bli aktiv i en förening vilket forskningen visar.</p> <p>Botkyrka skulle bli en föregångskommun inom CSR och föreningsengagemang. Idag finns liknande system inom några fåtal företag men inte vad vi vet idag i någon kommun.</p>



2015-11-05

Dnr KS/2014:525

Referens

Erika Rönnevig

Mottagare

Kommunstyrelsen

## Medborgarförslag - Inför volontärarbete för alla anställda i Botkyrka kommun

### Ärendet

Kommunfullmäktige mottog 2014-09-25, § 153, ett medborgarförslag från Mats Wähleman: Inför volontärarbete för alla anställda i Botkyrka kommun. Förslagsställaren föreslår att Botkyrka kommun som led i sitt CSR arbete, inför att all personal ska arbeta en timme per vecka som volontär i en lokal förening i Botkyrka. Genom detta kan anställda inom den kommunala förvaltningen öka sin förståelse och kunskap om kommunen och dess medborgare. Andra fördelar som nämns är ökad andel volontärer hos föreningarna, samt ett ökat välmående hos anställda i kommunen, något som föreningsarbete anses bidra till. Genom detta kan Botkyrka kommun bli en föregångskommun inom CSR och företagsengagemang.

Personalutskottet har behandlat ärendet 2015-05-28, § 7.

### Sammanfattning

Personalutskottet avstyrker medborgarförslaget. Kostnaden för att införa förslaget skulle bli mycket stor, likaså anses servicen till medborgarna försäras om samtliga medarbetare avsätter en timme veckovis till volontärsarbete. Kommunledningsförvaltningen har på eget initiativ utrett översiktligt ett modifierat förslag; frivilligt volontärsarbete genom tjänstledighet med bibehållen lön och till en mindre omfattning än enligt förslaget.

Oavsett formen för ett eventuellt volontärsarbete, behöver ett antal frågeställningar utredas. Exempelvis huruvida kommunen som arbetsgivare kan tvinga medarbetare till ideellt arbete, liksom rätten till intjänad semester, särskilda ersättningar, försäkringsskydd för arbete i ordinarie tjänst och så vidare. Likaså behöver förslaget prövas mot befintliga riktlinjer inom området, ”bidragsregler för ideella föreningar i Botkyrka kommun”, samt ”riktlinjer för bidrag till föreningar inom socialtjänstens område”.

Anna Giotas-Sandquist  
Tf kanslichef

**§ 7****Volontärsarbete - yttrande över medborgarförslag  
(KS/2014:525)****Beslut**

Personalutskottet avstyrker medborgarförslaget med hänvisning till kommunledningsförvaltningens yttrande i tjänsteskrivelse daterad den 20 april 2015.

**Ärendet och motivering**

Kommunledningsförvaltningen avstyrker förslaget och motiverar det med att kostnaden för volontärsarbete skulle bli avsevärd för kommunen, att servicen till medborgarna skulle försämrats avsevärt om samtliga medarbetare skulle avsätta en timme i veckan till volontärsarbete.

Kommunledningsförvaltningen har även, på eget initiativ, översiktligt utrett ett modifierat förslag; frivilligt volontärsarbete genom tjänstledighet med bibehållen lön och till mindre omfattning än förslagsställarens idé.

Alldeles oavsett hur möjligheten till volontärsarbetet läggs upp kvarstår ett antal frågeställningar som behöver utredas för att överhuvudtaget anta ett sådant förslag. Bland annat behöver utredas om kommunen som arbetsgivare kan tvinga medarbetare att arbeta ideellt, i enlighet med förslaget, men även rätten till att intjänad semester, särskilda ersättningar, försäkringsskyddet för arbete som inte inryms i den ordinarie tjänsten, etc. Förslaget skulle dessutom behöva prövas mot befintliga riktlinjer inom området, ”bidragsregler för ideella föreningar i Botkyrka kommun” samt ”riktlinjer för bidrag till föreningar inom socialtjänstens område”.



2015-04-20

Dnr KS/2014:525

Referens

Lena Hadad

Mottagare

## **Yttrande över medborgarförslag – Inför volontärarbete för alla anställda i Botkyrka kommun**

### **Förslag till beslut**

Personalutskottet avstyrker medborgarförslaget med hänvisning till kommunledningsförvaltningens yttrande den 20 april 2015.

### **Sammanfattning**

Kommunledningsförvaltningen avstyrker förslaget och motiverar det med att kostnaden för volontärsarbete skulle bli avsevärd för kommunen, att servicen till medborgarna skulle försämrats avsevärt om samtliga medarbetare skulle avsätta en timme i veckan till volontärsarbete.

Kommunledningsförvaltningen har även, på eget initiativ, översiktligt utrett ett modifierat förslag; frivilligt volontärsarbete genom tjänstledighet med bibehållen lön och till mindre omfattning än förslagsställarens idé.

Alldeles oavsett hur möjligheten till volontärsarbetet läggs upp kvarstår ett antal frågeställningar som behöver utredas för att överhuvudtaget anta ett sådant förslag. Bland annat behöver utredas om kommunen som arbetsgivare kan tvinga medarbetare att arbeta ideellt, i enlighet med förslaget, men även rätten till att intjänad semester, särskilda ersättningar, försäkringsskyddet för arbete som inte inryms i den ordinarie tjänsten, etc. Förslaget skulle dessutom behöva prövas mot befintliga riktlinjer inom området, ”bidragsregler för ideella föreningar i Botkyrka kommun” samt ”riktlinjer för bidrag till föreningar inom socialtjänstens område”.

### **Ärendet**

Personalutskottet har fått i uppdrag att yttra sig över medborgarförslaget om att Botkyrka kommun som ett led i sitt CSR arbete införa att alla medarbetare inom sin arbetstid ska lägga en timme per vecka som "volontär" i en lokal förening i Botkyrka. Detta motiveras med att kommunens medarbetare ökar sin förståelse och kunskap om kommunen och dess medborgare, vilket kommer underlätta deras övriga arbete. Att samma förslag innebär att föreningarna får en ökad andel volontärer som leder till ett ökat engagemang och utveckling i kommunen och att medarbetarna kommer öka sitt välmående och trivsel på arbetet genom att bli aktiv i en förening vilket forskning-

2015-04-20

Dnr KS/2014:525

en visar. Botkyrka skulle bli en föregångskommun inom CSR och föreningsengagemang. Enligt förslagsställaren finns idag liknande system inom några fåtal företag men inte i någon kommun. Förslaget är framtaget gemensamt bland flera föreningar som verkar inom den sk Plattformen för idéburna organisationer i Botkyrka.

### **Kommunledningsförvaltningens yttrande**

Grunden för att en kommun får befatta sig med en angelägenhet är att den är av allmänt intresse och som har anknytning till kommunens område eller deras medlemmar. En kommun kan även vara berättigad att befatta sig med en angelägenhet även om åtgärden kommer bara en mindre del av kommunens område eller ett mindre antal av medlemmarna direkt till godo, om det är av allmänt intresse att så sker. Allmänintresset får bedömas med utgångspunkt i om det är lämpligt, ändamålsenligt, skäligt osv. att kommunen befattar sig med angelägenheten. Dessutom ska det beaktas huruvida angelägenheten står i rimlig proportion till den nytta som åtgärden skulle kunna medföra för kommunen.

Botkyrka kommuns uppdrag och mål utgår från de sex hållbara utmaningarna. Utifrån utmaningarna arbetar kommunens verksamheter på olika sätt med frågor som ingår i motiveringen av förslaget. Föreningsaktiviteter är självklart välkommet för kommunens medarbetare att engagera sig i frivilligt dock utanför arbetstiden. Däremot är det långt ifrån givet att det är just ideellt arbete i föreningsverksamheter som är det effektivaste, och inte minst kostnadseffektivaste, sättet att uppnå förväntade effekter för kommunens olika verksamheter, för medarbetare och för föreningarna, i enlighet med förslaget.

Den kommunala organisationen måste beakta i sammanhanget huruvida åtgärder står i rimlig proportion till den nytta som åtgärden skulle komma medföra för kommunen. En beräkning har gjorts av vad ett upplägg i enlighet med medborgarförslaget skulle kosta. Det skulle, utifrån att antalet medarbetare i kommunen är 5 800 medarbetare, handla om lika många timmar per vecka. Servicen till medborgarna skulle försämrats om en timme per vecka för varje medarbetare skulle avsättas till annat arbete än vad som ingår i anställningens uppdrag. Kommunen har stora behov och begränsade resurser. Genom att använda resurserna för att öka kvaliteten i våra verksamheter skapar vi goda förutsättningar att leva upp till våra medborgares behov.

En enkel beräkning har gjorts och utgår ifrån snittlönen i kommunen. Förslaget skulle kunna kosta kommunen inklusive arbetsgivaravgifterna över 70 miljoner kronor per år. Utöver det tillkommer det kostnader runtomkring,

2015-04-20

Dnr KS/2014:525

t.ex. vikarier, administration kring vikariehantering och planering för att verksamheterna ska kunna fullfölja det uppdrag den har inom exempelvis vården och skolan, givet bortfallet. Bedömningen är att kostnaden inte står i rimlig proportion till vilken effekt det förväntas ge våra medborgare.

Kommunledningsförvaltningen har även, på eget initiativ, översiktligt utrett ett modifierat förslag; frivilligt volontärsarbete genom tjänstledighet med bibehållen lön och till mindre omfattning än förslagsställarens idé.

Oavsett det ursprungliga förslaget eller det modifierade, förutom löne- och vikariekostnaderna, finns ett antal andra frågeställningar som skulle behöva redas ut. Det handlar om försäkringsskyddet, rätten till intjänad semester vid tjänstledighet, särskilda ersättningar som Ob-tillägg, jour och beredskap. Det handlar även om att utreda konsekvenserna av försämrad service till medborgarna om samtliga kommunanställda skulle avsätta en timme eller färre antal timmar i månaden till volontärsarbete. Likaså behöver frågan om huruvida kommunen som arbetsgivare kan tvinga sina anställda att arbeta ideellt. Slutligen skulle man behöva pröva förslaget mot befintliga riktlinjer inom området, "bidragsregler för ideella föreningar i Botkyrka kommun" samt "riktlinjer för bidrag till föreningar inom socialtjänstens område".

Kommunledningsförvaltningen anser att förslaget är behjärtansvärt men konsekvenserna är omfattande varför förslaget avstyrks.

Mattias Jansson  
Kommundirektör

Lena Hadad  
HR-Chef

Expedieras till  
Rebecka Hagman



## **Svar på medborgarförslag: Ta bort SL´s zonindelning av kommunen (KS/2015:314)**

### **Beslut**

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige anser medborgarförslaget vara besvarat.

### **Ärendet**

Kommunfullmäktige mottog 2015-04-28, § 80, ett medborgarförslag från Allan Primsander: Ta bort SL:s zonindelning av kommunen. Förslagsställaren anser att nuvarande zonindelning är segregering, då det är billigare att åka ut ur kommunen än inom kommunen. Vidare anser förslagsställaren att kommunen bör göra allt för att delningen upphör.

Samhällsbyggnadsnämnden har behandlat ärendet 2015-09-22, § 283.

### **Motivering**

Vi i den politiska kommunledningen vill först och främst tacka dig som förslagsställare för att du lämnat ett medborgarförslag och för att du är aktiv i utvecklingen av kommunen och vårt samhälle. Vi arbetar mycket med medborgarinflytande i olika former: genom demokratiberedningen, medborgardialoger, dialogforum, områdesutvecklare med mera. Men en av de viktigaste källorna till förslag och idéer är Botkyrkaborna själva! Att enskilda personer i Botkyrka kan komma med förslag på förändringar och förbättringar är en viktig del av vår lokala demokrati.

I Stockholms län har kommuner och landsting gjort en skatteväxling för att överlåta ansvaret för kollektivtrafiken i hela länet till Landstinget. Idag styrs Stockholms läns landsting av en moderatledd minoritet.

Kollektivtrafikens syfte är att underlätta för medborgare att kunna ta sig mellan olika kommuner liksom inom kommunen. Man ska kunna ta sig från och till jobb, skola och aktiviteter på ett smidigt sätt. En zonindelning som

2015-11-30

Dnr KS/2015:314

medför att det är olika priser att åka till centrala Stockholm från olika delar av kommunen och dyrare att åka buss mellan Alby och Tumba än tunnelbana från Norsborg till Mörby eller Ropsten är orättvis och irrationell. Det motverkar också kollektivtrafikens övergripande syfte och leder till att fler tar bilen än åker kollektivt.

Den rödgröna kommunledningen jobbar aktivt med att påverka det moderatledda landstinget för att kollektivtrafiken ska vara snabb och effektiv för Botkyrkabor som åker till jobbet, skolan och aktiviteter. Kollektivtrafiken är en avgörande faktor i att skapa en fungerande region. Det gör även att fler lämnar bilen hemma och sparar på så sätt på vår miljö.

För att fler ska välja kollektivtrafiken behöver den vara pålitlig, tillgänglig, ha hög turtäthet och vara prisvärd. Kommunledningen tar alla tillfällen och påpekar detta till det moderatledda landstinget som bär ansvaret för Stockholms läns kollektivtrafik. Senast behovet av att förändra zonindelningen påpekades var av samhällsbyggnadsnämnden i "Yttrande över SL:s förslag till trafikförändring 2015/16", dnr: sbf/2015:135.

<b>Rubrik</b>	<b>Ta bort SL´s zonindelning av kommunen - publicerad</b>
Förnamn	Allan
Efternamn	Primsander
Förslag	Det är dags att ta bort SL´s zon delning av kommunen. Det kan genomföras om kommunpolitiker släpper den patetiska prestigen och faktiskt gjorde något som är bra för ALLA i kommunen.
Motivering	SI´s zondelning är segregrande, det är billigare att åka ut ur kommunen än inom.(Det är långt ifrån lagom). Det är ett medborgarförrederi som kommunen indirekt stödjer när ni inte gör ert ALLT för att delningen upphör, ni har haft år på er att åtgärda det hela, men icke. (det är också långt ifrån lagom). Det är direkt pinsamt att se kommunens ointresse och respektlöshet för sina invånare.( DET ÄR LÅNGT IFRÅN LAGOM !) Det dags nu att agera eller avgå. Jag skäms att ha såna odugliga, falska, respektlösa, verklighetsfrånvända politiker och tjänstemän som representerar våran kommun. NI ÄR ALLA SÅ VÄLDIGT LÅNGT IFRÅN LAGOM !

Innehållstyp: Medborgarforslag  
Skapad 2015-03-25 10:57 av [Systemkonto](#)



2015-11-05

Dnr KS/2015:314

Referens

Erika Rönnestig

Mottagare

Kommunstyrelsen

## Medborgarförslag - Ta bort SL:s zonindelning av kommunen

### Ärendet

Kommunfullmäktige mottog 2015-04-28, § 80, ett medborgarförslag från Allan Primsander: Ta bort SL:s zonindelning av kommunen. Förslagsställaren anser att nuvarande zonindelning är segregerande, då det är billigare att åka ut ur kommunen än inom kommunen. Vidare anser förslagsställaren att kommunen bör göra allt för att delningen upphör.

Samhällsbyggnadsnämnden har behandlat ärendet 2015-09-22, § 283.

### Sammanfattning

Samhällsbyggnadsnämnden anser medborgarförslaget vara besvarat. Nämnden understryker att det är Stockholms läns landstings trafiknämnd som beslutar om zonindelningen. Botkyrka kommun har dock vid ett flertal tillfällen påpekat det olämpliga med att olika delar av kommunen tillhör olika zoner. Senast detta framfördes av samhällsbyggnadsnämnden var i ”Yttrande över SL:s förslag till trafikförändring 2015/16”, dnr: sbf/2015:135.

Kollektivtrafiken syfte är att underlätta för medborgare att kunna ta sig mellan olika kommuner liksom inom kommunen. En zonindelning som medför att det är billigare att åka till centrala Stockholm är orättvis, motverkar kollektivtrafikens övergripande syfte och leder till att fler tar bilen än åker kollektivt.

Anna Giotas-Sandquist

Tf kanslichef

**§ 283****Medborgarförslag - Ta bort SL:s zonindelning i kommunen (sbf/2015:198)****Beslut**

Samhällsbyggnadsnämnden förslag till kommunstyrelsen:

Medborgarförslaget anses besvarat och översändes till Stockholms läns landstings trafiknämnd för kännedom.

**Sammanfattning**

Det är Stockholms läns landstings trafiknämnd, (f.d. SL), som beslutar om zonindelningen. Men Botkyrka kommun har vid ett flertal tillfällen påpekat det olämpliga med att olika delar av kommunen tillhör olika zoner. Senast framfördes detta av samhällsbyggnadsnämnden i "Yttrande över SL:s förslag till trafikförändring 2015/16", dnr: sbf/2015:135.

**Ärendet**

Samhällsbyggnadsnämnden har fått i uppdrag att yttra sig över ett medborgarförslag av Allan Primsander om att ta bort SL:s zonindelning inom Botkyrka kommun. Förslaget inkom till Botkyrka kommun 2015-04-15 och till samhällsbyggnadsförvaltningen 2015-05-12.

Samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse, daterad 2015-06-23, utgör underlag för beslutet.

**Protokollsanteckning**

Majoriteten i Samhällsbyggnadsnämnden anser att ha en välfungerande kollektiv trafik är en viktig utgångspunkt för att kunna vidareutveckla kommunen och skapa ökad tillväxt, fler jobb och bostäder. Kollektiv trafikens syfte är att underlätta för medborgare att kunna ta sig mellan de olika kommunerna och inom kommunen. Att då ha en zonindelning som är orättvis och som innebär att det är billigare att åka till centrala Stockholm jämfört med att åka inom kommunen motverkar kollektiv trafikens övergripande syfte och leder till att fler tar bilen.

2015-09-22

Dnr sbf/2015:198

Vi i majoriteten har länge fört fram och drivit frågan om enhetlig taxa i Stockholms län. Tyvärr har vi inte fått gehör, men vi kommer att fortsätta verka för frågan.

---

Expedieras till  
Kommunstyrelsen  
Ulrika Persson  
Olov Lindquist



2015-06-03

Dnr sbf/2015:198

Referens  
Olov Lindquist

Mottagare  
Samhällsbyggnadsnämnden

## **Medborgarförslag - Ta bort SL:s zonindelning av kommunen**

### **Förslag till beslut**

Samhällsbyggnadsnämnden förslag till kommunstyrelsen:

Medborgarförslaget anses besvarat och översändes till Stockholms läns landstings trafiknämnd för kännedom.

### **Ärendet**

Samhällsbyggnadsnämnden har fått i uppdrag att yttra sig över ett medborgarförslag av Allan Primsander om att ta bort SL:s zonindelning inom Botkyrka kommun. Förslaget inkom till Botkyrka kommun 2015-04-15 och till samhällsbyggnadsförvaltningen 2015-05-12.

### **Yttrande**

Det är Stockholms läns landstings trafiknämnd, (f.d. SL), som beslutar om zonindelningen. Men Botkyrka kommun har vid ett flertal tillfällen påpekat det olämpliga med att olika delar av kommunen tillhör olika zoner. Senast framfördes detta av samhällsbyggnadsnämnden i "Yttrande över SL:s förslag till trafikförändring 2015/16", dnr: sbf/2015:135.

Magnus Andersson  
Samhällsbyggnadschef

Ulrika Persson  
Gata/Parkchef



## **Svar på motion: Bra och billiga hyresrätter för unga (V) (KS/2012:418)**

### **Beslut**

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige bifaller motionen.

### **Ärendet**

Mats Einarsson (V), Anna Herdy (V), Bekir Uzunel (V) och Haider Raja (V) har vid kommunfullmäktiges sammanträde 2012-09-27, § 115, lämnat en motion: Bra och billiga hyresrätter för unga. Bostadsbristen i Stockholmsregionen påverkar särskilt grupper utan möjlighet att betala höga hyror eller köpa en egen bostad. Många unga har därför svårt att etablera sig på bostadsmarknaden. Utvecklingen hotar regionens utveckling. Motionärerna föreslår att AB Botkyrkabyggen söker samarbete med jagvillhabostad.nu för att tillsammans med dem bygga billiga hyresrätter för unga. Förebild för samarbetet är den VillBo-modell som Huddinge kommuns kommunala bostadsbolag Huge har genomfört.

AB Botkyrkabyggen har yttrat sig över motionen 2014-05-13.

Kommunledningsförvaltningen har yttrat sig över motionen 2015-09-04.

### **Motivering**

Motionärerna bakom motionen ”Bygg bra och billiga hyresrätter för unga” föreslår att AB Botkyrkabyggen ska inleda ett samarbete med organisationen jagvillhabostad.nu.

Jagvillhabostad.nu har tillsammans med andra bostadsbolag utvecklat olika koncept för att få fram billiga hyresrätter för ungdomar. VillBo-konceptet som nämns i motionen, som utformades i samarbete med Huddinges allmännyttiga bostadsbolag Huge, är ett. Ett annat är konceptet Snabba Hus som just nu byggs i Västberga i samarbete med Svenska Bostäder. Bland annat genom att involvera ungdomar i processerna, har de hittat nya, kreativa tillvägagångssätt för att pressa hyrorna utan att tumma på en god boen-

2015-11-30

Dnr KS/2012:418

destandard. Vi ser positivt på förslaget att AB Botkyrkabyggen tar kontakt med jagvillhabostad.nu för att se om det går att få till stånd ett samarbete för att få fram fler lägenheter som ungdomar i Botkyrka har råd att efterfråga.



## Bra och billiga hyresrätter för unga

Motion  
2012.09.27

Bostadsbristen i Stockholmsområdet är ett välbekant och allvarligt problem. Enligt länsstyrelsens rapport *Läget i länet – bostadsmarknaden i Stockholms län 2012*, som kom i juni i år, skulle det behöva byggas 20 000 nya bostäder i länet varje år för att möta bristen. Prognosen för 2012 pekar på att omkring hälften kommer att byggas i år.

Värst slår bostadsbristen mot grupper som saknar möjlighet att betala höga hyror eller köpa sin egen bostad. I takt med att Stockholmskommunerna har omvandlat hyresrätter till bostadsrätter, har framförallt ungdomar trängts ut från bostadsmarknaden och tvingas till otrygga lösningar på andrahandsmarknaden, eller att bo kvar hos föräldrarna mot sin vilja. Stockholms handelskammare har länge varnat för att bostadsbristen innebär ett hot mot regionens utveckling. Arbetsmarknaden stagnerar om människor måste avstå att ta arbete på grund av att det inte går att hitta en bostad.

Det behöver kort sagt byggas mer, även i Botkyrka, och det är framförallt hyresrätter som behövs. Samtidigt vet vi att hyrorna i nyproducerade lägenheter ofta är alltför höga för att unga eller andra resurssvaga grupper ska ha råd att efterfråga dem.

För ett antal år sedan genomförde Huddinges kommunala bostadsbolag Huges ett byggprojekt – VillBo – tillsammans med organisationen jagvillhabostad.nu. Resultatet blev 31 hyreslägenheter med Stockholms läns lägsta nyproduktionshyra år 2007. En tvårumslägenhet på 48 kvadratmeter kostade då 4 352 kronor per månad. Att det gick att bygga billigt utan att tumma på boendekvaliteten, berodde bland annat på att man redan i upphandlingsunderlaget slog fast en maxhyra per kvadratmeter. Man lät arkitekter tävla om att komma in med yteffektiva lösningar, samarbetade med små byggbolag och gjorde offensiva upphandlingar. Dessutom användes referensgrupper med ungdomar genom hela processen, för att få en bättre förståelse för de tilltänkta hyresgästernas behov och preferenser.

Genomförandet av ett projekt likt Huges, skulle inte bara innebära ett viktigt tillskott av bostäder för unga, utan också ge oss kunskaper och erfarenheter att dra nytta av i framtiden.

### **Vi yrkar att kommunfullmäktige beslutar**

att uppdra åt Botkyrkabyggen att söka samarbete med jagvillhabostad.nu för att i samarbete med dem bygga hyresrätter för unga, med Huges VillBo-modell som förebild.

Mats Einarsson (V)  
Anna Herdy (V)  
Bekir Uzunel (V)  
Haider Raja (V)



Referens  
Hannes Flemming

Mottagare  
Kommunstyrelsen

## Yttrande över motion – Bra och billiga hyresrätter för unga (V)

### Sammanfattning

Bostadsbristen i Stockholms län gör att det är svårt för många grupper att komma in på bostadsmarknaden. För unga utan möjlighet att betala höga hyror eller att köpa en bostad är trösklarna särskilt svåra.

Botkyrkas översiktsplan från 2014 skapar förutsättningar för ett kraftigt ökat byggande generellt. Ny bebyggelse ska erbjuda olika upplåtelseformer, storlekar, utförande och prisnivåer och ska i huvudsak ske i redan bebyggda områden nära till kollektivtrafik. På så vis skapar vi förutsättningar för flera grupper att kunna få en bostad.

För att underlätta för unga att komma in på bostadsmarknaden arbetar kommunen aktivt med ungdomsbostäder. De har lägre hyresnivåer och för att få ett kontrakt finns en maxålder. Sedan 2014 är Botkyrka kommun medlem i Sthlm6000+. Det är ett samverkansprojekt för att möjliggöra fler studentbostäder i Stockholmsregionen.

Kommunledningsförvaltningens bedömning är att kommunens inriktning i översiktsplanen och pågående satsningar på ungdoms- och studentbostäder bidrar till att förbättra ungas möjlighet till boende.

### Ärendet

Mats Einarsson, Anna Herdy, Bekir Uzunel och Haider Raja väckte vid kommunfullmäktiges sammanträde 2012-09-27 en motion – Bra och billiga hyresrätter för unga. Bostadsbristen i Stockholmsregionen påverkar särskilt grupper utan möjlighet att betala höga hyror eller köpa en egen bostad. Många unga har därför svårt att etablera sig på bostadsmarknaden. Utvecklingen hotar regionens utveckling.

2015-09-04

Motionärerna föreslår att Botkyrkabyggen söker samarbete med jagvillhabo-stad.nu för att tillsammans med dem bygga billiga hyresrätter för unga. Förebild för samarbetet är den VillBo-modell som Huddinge kommuns kommunala bostadsbolag Hüge har genomfört.

Kommunledningsförvaltningen lämnar 2015-09-04 ett yttrande över motionen.

### **Kommunledningsförvaltningens yttrande**

Kommunledningsförvaltningen delar motionärernas uppfattning att det finns ett stort behov av fler bostäder för unga, både i kommunen och i regionen. Bostadsbristen bland unga är ett problem som kan komma att hota regionens tillväxt. Kommunens inriktning är att bostadsbyggandet i kommunen ska öka generellt, det innefattar studentbostäder och ungdomslägenheter. Fler nya bostäder generellt kan också genom flyttkedjor bidra till att friställa befintliga billiga kontrakt till unga.

### **Kommunen planerar för ökat bostadsbyggande**

Botkyrkas översiktsplan slår fast att kommunen vill skapa förutsättningar för 20 000 nya bostäder de kommande 30 åren. Ny bebyggelse ska huvudsakligen ske i redan bebyggda områden som har goda anslutningar till kollektivtrafik. Översiktsplanen och kommunens riktlinjer för boendeplanering (2009) betonar också vikten av ett varierat bostadsbestånd i alla stadsdelar. Det är viktigt att kunna erbjuda olika upplåtelseformer, storlekar, utförande och priser. Inriktningen är att få till stånd en större blandning av bostäder, arbetsplatser, service och affärer. Fler bostäder och verksamheter samt bättre kopplingar mellan kommunens stadsdelar skapar förutsättningar för en sådan utveckling.

### **Pågående bostadsprojekt för unga och studenter**

Kommunen har flera projekt för att bygga ungdomsbostäder på gång (ungdomslägenheter är inte öronmärkta för studenter men de har en låg hyra och för att få ett kontrakt finns en maxålder):

- Storvreten, Botkyrkabyggen, cirka 40 lägenheter
- Tumba (Komministern), Botkyrkabyggen, cirka 20 lägenheter
- Bergfotsvägen, Botkyrka kommun, 94 lägenheter

Utöver dessa projekt har kommunledningsförvaltningen under 2014 låtit inventera förutsättningar för att bygga studentbostäder i kommunen. Det omfattar bland annat vilka preferenser som studenter har kring boende och byggsektorn

för att bygga studentbostäder, och utifrån dessa identifiera lämpliga platser för nya studentbostäder. Kommunledningsförvaltningen har också i uppdrag att hitta platser för studentbostäder i Fittja.

För att stimulera och bidra till förbättrade möjligheter för unga att hitta bostad i Stockholmsregionen deltar Botkyrka kommun sedan 2014 i Sthlm6000+ (tidigare Studentbostadsmässan 2017). Det är ett brett samverkansprojekt för att lösa bristande tillgång på och korta ned väntetiden till studentbostäder i Stockholms län. Avsikten med samarbetet är att:

- öka antalet studentbostäder i Stockholms län
- bidra till en ökad mångfald och experiment i utformning och produktion av bostäderna
- förbättra funktionaliteten i förmedlingen av desamma

#### Botkyrkabyggens KompisBo

Botkyrka Byggen har ett koncept som heter KompisBo och är ett boende i delad lägenhet för ungdomar mellan 18-30 år. Varje "kompis" får teckna avtal, som är giltigt i max fyra år på sitt rum samt del i gemensamhetsytorna.

#### Kommunledningsförvaltningens bedömning

Vår bedömning är att inriktningen i kommunens översiktsplan och pågående arbete ligger i linje med vad motionärerna efterfrågar. Flera pågående projekt och initiativ har särskilt fokus på att skapa bättre möjligheter för unga att etablera sig på bostadsmarknaden. Samtidigt är vi öppna för och välkomnar förslag som kan förbättra situationen för unga på bostadsmarknaden.

Mattias Jansson  
Kommundirektören

Sara Wrethed  
Verksamhetschef samhällsutveckling

---

Expedieras till

Svar från Botkyrkabyggen på Dnr KS/2012:418

Det finns ett stort behov av ungdomsbostäder i Botkyrka. Botkyrkabyggen har långt framskridna planer på att bygga ungdoms/studentbostäder i Tumba. Sammanlagt ett 70-tal lägenheter planeras i områdena Tuna och Storvreten.

Lägenheterna planeras att byggas inom befintliga bostadsområden, och att bli tvåvånings- och trevåningshus.

Botkyrkabyggen tycker det är viktigt att ge unga i Botkyrka tillgång till eget boende, och ser projektet som ett avstamp in i framtidens bostadsbyggande.

Just nu arbetas det med att få fram detaljplaner.

Förhoppningen är att projektet ska kunna genomföras under 2015.

Ulf Nyqvist

VD AB Botkyrkabyggen



## **Svar på motion: Detaljplanelägg "Lilltumba" för bostadsområde (M) (KS/2014:193)**

### **Beslut**

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige anser motionen vara besvarad.

### **Ärendet**

Jimmy Baker (M) och Yngve RK Jönsson (M) har vid kommunfullmäktiges sammanträde 2014-03-27, § 62, lämnat en motion: Detaljplanelägg "Lilltumba" för bostadsområde. Motionärerna vill att området detaljplaneläggs för att kunna inrymma i första hand bostäder, i blandade upplåtelseformer och som blandad bebyggelse. Även den östra delen av Tumbavägen bör inbegripas i detaljplaneområdet. Området bör exploateras med villor, radhus samt hyres- och bostadsrättslägenheter. Motionärerna ser utvecklingen av Lilltumba som ett led i processen med att systematiskt jobba bort otrygghet och öka takten i bostadsbyggandet.

Samhällsbyggnadsnämnden har behandlat ärendet 2014-10-21, § 298.

### **Motivering**

I Stockholmsregionen råder det brist på bostäder och behovet av fler bostäder blir allt mer akut. Den rödgröna kommunledningen vill att bostadsbyggandet ska öka. Det enda sättet att bli av med bostadsbristen är att bygga bort den. Därför vill vi se till att det byggs 4 000 nya bostäder i Botkyrka till 2020.

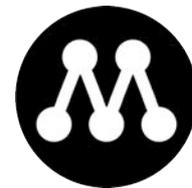
Den rödgröna regeringen har nyligen lanserat en byggbonus för kommuner som har höga ambitioner för sitt bostadsbyggande. Detta är både behövligt och uppskattat. Det finns många synergieffekter att få när regering så väl som kommun är progressiva, byggvänliga och bygger tätt med energismarta hus i kollektivtrafiknära lägen.

2015-11-30

Dnr KS/2014:193

I Botkyrkas översiktsplan beskrivs redan "Lilltumba" som en plats att utveckla med bebyggelse och bostäder. Det pågår flertalet utvecklingsprojekt i de centrala delarna av Tumba. Mot bakgrund av detta är det viktigt att ha en helhetsbild och ett helhetstänk för stadsdelen. I ett sådant arbete bör "Lilltumba" ingå.

I översiktsplanen specificeras att bostadsbyggandet i första hand ska koncentrera sig till att förtäta redan bebyggda områden samt bygga på platser som knyter ihop olika områden. I de kommande riktlinjerna för bostadsförsörjning kommer vissa specifika områden att pekas ut för byggnation. "Lilltumba" skulle kunna vara en sådan plats, eftersom platsen ligger centralt nära kollektivtrafik och redan befintlig service och infrastruktur.



MOTION

2014-03-27

**Kommunfullmäktige**

### **Detaljplanelägg ”Lilltumba” för bostadsbyggande**

Lilltumba är området som geografiskt ligger mellan Crane och Vretarna, väster om Tumbavägen. Fastigheten förvärvades av kommunen för ett antal år sedan för att få rådighet över marken. Området ligger alldeles för centralt och kollektivtrafikhärla för att inte exploateras i syfte att utveckla Tumba och för att bidra till att få ner bostadsbristen såväl i kommunen som i länet.

Botkyrkabyggen lät, under 2008, arkitektbyråer skissa över hur marken skulle kunna användas. Även från politiskt håll har olika partiföreträdare uttryckt att det vore positivt att använda marken för bostadsändamål.

Det är nu hög tid att gå från ord till handling, vi vill inte vänta längre. Vi vill att området detaljplaneläggs för att kunna inrymma i första hand bostäder, i blandade upplåtelseformer och som blandad bebyggelse. Detaljplaneområdet bör även inbegripa den östra delen av Tumbavägen, där man med fördel kan förtäta med flerfamiljshus intill och framför Botkyrkabyggens lägre hus på Tunavägen. Sammantaget ger skisserna för handen att Tumba på detta sätt kan förtätas med 400-500 bostäder med närhet till såväl kommunal service som kollektivtrafik och kommersiell handel.

Vi vill se en modern utveckling som blir ytterligare ett steg i att bygga Tumbastaden. Området bör exploateras med villor, radhus samt såväl hyres- som bostadsrättslägenheter. Vi bör projektera tillsammans med olika byggherrar/investerare och eventuellt prova markanvisning.

Det är likaledes viktigt att peka på möjligheterna att verkligen sätta spaden i backen och utveckla flera av våra ”stadsdelar” (dvs. de lite mer centrala delarna i respektive kommun) med; fler bostäder, mer trygga gång- och cykelvägar, bättre belysning, ändrade vägbanor osv. Detta kan med fördel ske i samverkan både med allmännyttan likväl som privata intressenter.

Kommunen bör systematiskt jobba bort otryggheten – samtidigt som takten i bostadsbyggandet måste öka. Utvecklingen av Lilltumba ser vi som en positiv möjlighet i en sådan process.

Vi föreslår kommunfullmäktige besluta

att att ge Samhällsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att detaljplanelägga Lilltumba, inklusive de östra delarna av Tumbavägen, för i första hand bostadsbyggande.

Jimmy Baker

Yngve RK Jönsson

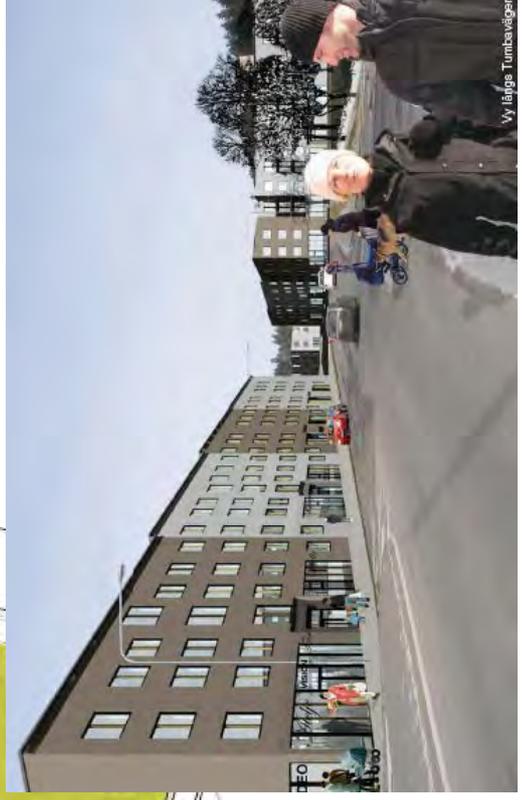


2016



# Liltumba- Tuna

3- o 4-våningshus mot  
Tumbavägen o kyrkan  
2-våningshus i övrigt,  
kedje- o radhus  
Ca 465 lägenheter  
Omdaning bef gårdar



Tumbavägen blir lokalgata med  
verksamheter i gatuplan  
(ungefär som Hägerstensvägen)

2008-12-08



BOTKYRKABYGGEN

Vy från Tumbavägen



2015-11-05

Dnr KS/2014:193

Referens  
Erika Rönnevig

Mottagare  
Kommunstyrelsen

## Motion - Detaljplanelägg "Lilltumba" för bostadsområde (M)

### Ärendet

Jimmy Baker (M) och Yngve RK Jönsson (M) har vid kommunfullmäktiges sammanträde 2014-03-27, § 62, lämnat en motion: Detaljplanelägg "Lilltumba" för bostadsområde. Motionärerna vill att området detaljplaneläggs för att kunna inrymma i första hand bostäder, i blandade upplåtelseformer och som blandad bebyggelse. Även den östra delen av Tumbavägen bör inbegripas i detaljplaneområdet. Området bör exploateras med villor, radhus samt hyres- och bostadsrättslägenheter. Motionärerna ser utvecklingen av Lilltumba som ett led i processen med att systematiskt jobba bort otrygghet och öka takten i bostadsbyggandet.

Samhällsbyggnadsnämnden har behandlat ärendet 2014-10-21, § 298.

### Sammanfattning

Samhällsbyggnadsnämnden anser motionen vara besvarad. Nämnden anser att ett detaljplanearbete för Lilltumba bör föregås av ett idéprogram om hur Tumba som helhet ska utvecklas i framtiden. Ett sådant program ska presentera en översiktlig vision om hur kommunen önskar att Tumba med dess olika stadsdelar ska hänga samman. Nämnden anser även att arbetet bör inledas med ett dialogarbete där medborgare, näringsliv och lokala politiska företrädare ges en möjlighet att tycka till om sin stadsdel och önskan om utvecklingsriktning. Lilltumba är ett område inom ramen för ett kollektivtrafiknära boende. Området används idag som jordbruksmark, där avsikten är att på sikt att nyttja jordbruksmarken väster om Tumbavägen för bostäder.

Anna Giotas-Sandquist  
Tf kanslichef

**§ 298****Motion - Detaljpanelägg "Lilltumba" för bostadsområde (sbf/2014:215)****Beslut**

Samhällsbyggnadsnämndens förslag till kommunfullmäktige:

Motionen anses besvarad.

Moderaterna reserverar sig mot beslutet till förmån för Jimmy Bakers yrkande.

**Sammanfattning**

Förslaget att påbörja ett detaljplanearbete för Lilltumba bör föregås av ett idéprogram om hur Tumba som helhet ska utvecklas i framtiden. Lika som kommunen har gjort i andra stadsdelar, där större förändringar har inletts med att ta fram ett program som en fördjupning av översiktsplanen. Programmet ska ange en översiktlig vision om hur kommunen vill att Tumba och de inbördes delarna ska hänga samman. Stadsdelens förändring kommer förmodligen att kunna ske i snabbare takt än vad utbyggnaden av Tumba park har gjort.

Översiktligt har vi en tillkommande bebyggelsevolym om cirka 1200 – 1400 nya bostäder i stadsdelen, förutom föreslagna bebyggelse i Lilltumba. Detta tillskott med nya bostäder, i kombination med att stadsdelen är under förnyring gör att behovet av en fördjupning av översiktsplanen är angelägen, innan ett detaljplanearbete påbörjas för Lilltumba. Hur det framtida Tumba med sina olika delar ska hänga samman bör därför inledas med ett dialogarbete där medborgare, näringsliv och lokala politiska företrädare får möjlighet att tycka till om sin stadsdel och hur denna ska utvecklas.

Lilltumba har genom åren i flera omgångar varit föremål för utredningar inför detaljpaneläggning. Området används idag som jordbruksmark och är inte detaljpanelagt. Kvaliteten på jordbruksmarken är enligt Länsstyrelsen

2014-10-21

Dnr sbf/2014:215

åkermarksgradering klass 4 på en femgradig skala. Detta innebär att jordbruksmarken har 10 % högre skördar än medelförhållandet i länet.

I kommunens översiktsplan pekas Lilltumba ut som ett område för ett kollektivtrafikhärbostäder. Avsikten är att på sikt utnyttja delar av jordbruksmarken för bostäder i detta centrala läge väster om Tumbavägen. Kommunens bedömning är att det kollektivtrafikhärbostäder här väger tyngre än ambitionen att inte bygga på jordbruksmarken.

Kommunen har i detta fall en unik möjlighet att genom sitt planmonopol och i egenskap av markägare styra ett genomförande av Lilltumba så att detta stämmer med en vision om vad kommunen vill med ett framtida Tumba. Vi ser fram emot en inledande diskussion utifrån vad översiktsplanen anger och delar av motionens förslag till bebyggelse i Lilltumba. Detta är en mycket spännande uppgift samtidigt som det krävs en del resurser av förvaltningens organisation. Nämnden ser mycket positivt på att få detta som ett uppdrag med ovan beskrivna arbetsprocess.

#### **Ärendet**

Moderaterna har lagt en motion till kommunfullmäktige där de vill att samhällsbyggnadsförvaltningen får i uppdrag att detaljplanlägga Lilltumba för i första hand bostadsbebyggelse.

Samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse, daterad 2014-07-01, utgör underlag för beslutet.

#### **Yrkande**

Jimmy Baker (M) yrkar bifall till motionen.

#### **Proposition**

Ordföranden ställer proposition mellan Jimmy Bakers yrkande att bifalla motionen och sitt eget förslag till kommunfullmäktige att motionen är besvarad. Ordföranden finner att samhällsbyggnadsnämnden beslutar enligt ordförandens förslag.

---

Expedieras till:  
Planadministratör



2014-07-01

Dnr sbf/2014:215

Referens

Per-Anders Framgård

Mottagare

Samhällsbyggnadsnämnden

## Motion - Detaljplanelägg "Lilltumba" för bostadsområde

### Förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår kommunstyrelsen att besluta att anse motionen besvarad.

### Sammanfattning

Moderaterna har lagt en motion till kommunfullmäktige där de vill att Samhällsbyggnadsförvaltningen får i uppdrag att detaljplanelägga Lilltumba för i första hand bostadsbebyggelse.

Moderaterna anför i sin motion att området som är i kommunal ägo ligger alldeles för centralt för att inte exploateras, i syfte att få ner bostadsbristen såväl i kommunen som i länet. De hänvisar till tidigare skisser som tagits fram av Botkyrkabyggen samt att företrädare från olika politiska partier har uttryckt sig positivt att använda marken för bostadsändamål.

Motionen skisserar ett planområde som sträcker sig mellan den befintliga bebyggelsen i Vretarna i norr och ner till korsningen Tumbavägen / Prästgårdsvägen i söder. I öst- västlig riktning sträcker sig området mellan Tumbavägen i öster över den öppna åkermarken fram till skogsområdet i väster. Området ska innehålla en blandad bebyggelse med både flerbostadshus samt villor och radhus. Sammantaget bör området kunna förtätas med cirka 400 till 500 bostäder. Området bör projekteras med olika byggherrar och eventuellt ska markanvisningar provas.

Motionen avslutas med vikten av att alla stadsdelar i kommunen måste utvecklas med fler bostäder, trygga gång och cykelvägar samt bättre belysning. Detta kan med fördel ske i samverkan med både allmännyttiga och privata intressenter.

### Förvaltningens synpunkter

Förslaget att påbörja ett detaljplanearbete för Lilltumba bör föregås av ett idéprogram om hur Tumba som helhet ska utvecklas i framtiden. Liksom kommunen har gjort i andra stadsdelar, där större förändringar har inletts med att ta fram ett program som en fördjupning av översiktsplanen. Pro-

2014-07-01

Dnr sbf/2014:215

grammet ska ange en översiktlig vision om hur kommunen vill att Tumba och de inbördes delarna ska hänga samman. Stadsdelens förändring kommer förmodligen att kunna ske i snabbare takt än vad utbyggnaden av Tumba park har gjort.

#### Pågående förändringar i Tumba

I Tumba pågår flera olika projekt som är i olika faser. Nedan följer en kortfattad översiktlig summering av de projekt som är på gång:

- Tumba Centrum har snart en antagen detaljplan som medger en byggrätt för cirka 300 nya bostäder och utbyggt centrum
- Rödsthage som ägs av Crane AB står inför en omvandling med cirka 400 bostäder
- I de centrala delarna diskuteras ett antal infill projekt om cirka 200 nya bostäder
- I Sandstugan finns en antagen detaljplan som medger cirka 300 nya bostäder.
- Storvreten står inför renovering och eventuellt nytillkommande lägenheter i husens bottenvåningar, ett tillskott om cirka 50 nya bostäder.
- Under hösten startar byggandet av cirka 100 lägenheter vid Bergfoten.

Översiktligt har vi en tillkommande bebyggelsevolym om cirka 1200 – 1400 nya bostäder i stadsdelen, förutom föreslagna bebyggelse i Lilltumba. Detta tillskott med nya bostäder, i kombination med att stadsdelen är under förnyring gör att behovet av en fördjupning av översiktsplanen är angelägen, innan ett detaljplanearbete påbörjas för Lilltumba. Hur det framtida Tumba med sina olika delar ska hänga samman bör därför inledas med ett dialogarbete där medborgare, näringsliv och lokala politiska företrädare får möjlighet att tycka till om sin stadsdel och hur denna ska utvecklas.

#### Gällande planer för området

Lilltumba har genom åren i flera omgångar varit föremål för utredningar inför detaljplaneläggning. Området används idag som jordbruksmark och är inte detaljplanelagt. Kvaliteten på jordbruksmarken är enligt Länsstyrelsen åkermarksgradering klass 4 på en femgradig skala. Detta innebär att jordbruksmarken har 10 % högre skördar än medelförhållandet i länet.

I kommunens översiktsplan pekade Lilltumba ut som ett område för ett kollektivtrafiknära boende. Avsikten är att på sikt utnyttja delar av jordbruksmarken för bostäder i detta centrala läge väster om Tumbavägen. Kommunens bedömning är att det kollektivtrafiknära läget här väger tyngre än ambitionen att inte bygga på jordbruksmarken.

2014-07-01

Dnr sbf/2014:215

### Slutsats

Förvaltningen kan konstatera att det inte finns något hinder att påbörja en prövning av hur området runt Lilltumba kan detaljplaneläggas. För att sätta Lilltumba i sitt sammanhang ser förvaltningen det som nödvändigt att först genomföra ett arbete med hur Tumba ska se ut i framtiden innan en planläggning av Lilltumba påbörjas. När ett samhälle växer måste den offentliga servicen följa med i form av förskolor, skolor samt verksamheter för fritidsändamål och föreningsliv. Det är redan många projekt som pågår i stadsdelen och en prioritering krävs för dessa.

### Processen för detta arbete bör vara följande:

- Förstudie som anger avgränsning för programområde där Lilltumba ingår
- Program med analys, dialog samt idéförslag för hur Tumba eller del av Tumba ska utvecklas.
- En eller flera detaljplaner som upprättas i samverkan med en eller flera byggherrar.

Kommunen har i detta fall en unik möjlighet att genom sitt planmonopol och i egenskap av markägare styra ett genomförande av Lilltumba så att detta stämmer med en vision om vad kommunen vill med ett framtida Tumba. Förvaltningen ser fram emot en inledande diskussion utifrån vad översiktsplanen anger och delar av motionens förslag till bebyggelse i Lilltumba. Detta är en mycket spännande uppgift samtidigt som det krävs en del resurser av förvaltningens organisation. Förvaltningen ser mycket positivt på att få detta som ett uppdrag med ovan beskrivna arbetsprocess.

Motionen föreslås besvarad med vad som ovan anförts.

### SAMHÄLLSBYGGNADSFÖRVALTNINGEN

Magnus Andersson  
Samhällsbyggnadschef

Per-Anders Framgård  
Utvecklingschef

Bilaga: Motion angående detaljplaneläggning av Lilltumba.

---

Expedieras till  
Planadministratör



## Svar på motion: Inför LOV-lagen (M) (KS/2009:433)

### Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige avslår motionen.

### Ärendet

Kia Hjelte (M) har vid kommunfullmäktiges sammanträde 2009-10-29, § 174 lämnat en motion: Inför LOV-lagen. Motionären föreslår att kommunledningsförvaltningen får i uppdrag att utarbeta modellen för hur LOV ska införas i Botkyrka kommun. Motionären påtalar att Botkyrka kommun hamnat lågt i kvalitetsmätningar, främst gällande valfrihetsfrågor, information, socialt innehåll och medarbetarnas utbildningsnivå. Här ser motionären möjligheter till utveckling. Det viktigaste skälet för att införa valfrihetssystem är att människor har olika behov och önskemål och mår bra av känslan att kunna styra sitt liv.

### Motivering

Alliansregeringen utformade LOV (lagen om valfrihetssystem) och lagen trädde i kraft 1 januari 2009.

Botkyrka har avvaktat med att ta ställning till om kommunen ska införa LOV. Oppositionen har skrivit ett antal motioner som handlar om att införa LOV i hela eller delar av vård- och omsorgsverksamheten. Anledningen till att kommunen ännu inte besvarat dessa motioner är att den tidigare Alliansregeringen tillsatte en statlig utredning 2012 som bland annat fick uppdraget att ”överväga för- och nackdelar med att införa en obligatorisk lagstiftning om valfrihetssystem på socialtjänstområdet.”

I januari 2014 presenterades utredningen för dåvarande statsrådet Maria Larsson (KD) och Botkyrka kommun avvaktade ifall regeringen utifrån utredningen skulle komma med några skarpa förslag om att införa obligatorisk LOV. Den dåvarande regeringen agerade dock inte i frågan under sin man-

2015-11-30

Dnr KS/2009:433

datperiod. Vår bedömning är därför att kommunen nu bör behandla motionerna.

### **Effekter av LOV**

När Alliansregeringen införde LOV var det med ambitionen att öka människors känsla av valfrihet, få till bättre effektivisering och kvalitet av omsorgen, minska kostnaderna och möjliggöra för fler utförare inom omsorgen. Alliansregeringen tillsatte en statlig utredning (SOU 2014:2) för att utvärdera effekten av lagen och även Riksrevisionen har granskat hur de statliga reformerna om vårdval och vårdgaranti påverkat möjligheten för vården att verka för en god hälsa och en vård på lika villkor för hela befolkningen.

Den statliga SOU-utredningen kom fram till att personer som bor i LOV-kommuner inte upplever att de har större valfrihet än personer i övriga kommuner. Dessutom är det så att endast 45 % av medborgarna i LOV-kommunerna faktiskt gör ett aktivt val. Mer än hälften gör inget val alls och medborgarna uppger att det beror på att de tycker det är svårt att göra valet, att man har svårt för att skilja de olika företagen åt eller så uppger man att man helt enkelt är för sjuk för att kunna göra ett aktivt val. Enligt utredningen går det inte heller att se att omsorgen blivit mer effektiv eller att kvaliteten förbättrats jämfört med de LOV-fria kommunerna. Alliansregeringens utredning finner inga skillnader i kostnadsutvecklingen mellan kommuner med och utan LOV. Men det finns flera exempel från kommuner som påvisar att kostnadsökningen stiger snabbare än förväntat och betydligt mer än den demografiska utvecklingen kan motivera. Däremot är det så att det blivit betydligt fler utförare. Detta var förvisso en av alliansregeringens önskade effekter, men syftet med omsorgen är inte att skapa nya företag utan snarare att möta brukarnas behov och ge människor goda levnadsvillkor med hänsyn till individuella omständigheter och önskemål.

Riksrevisionens granskning av vårdvalet i olika landsting (där LOV är det huvudsakliga leveranssystemet) kommer dessutom till slutsatsen att många av vårdvalen har varit väldigt kostnadsdrivande. Dessutom hävdar Riksrevisionen att vårdvalet bidragit till en mer ojämnt fördelad vård, både vad gäller tillgänglighet och genom att systemet stimulerar till att det blir en ojämn fördelning av vården. I områden där man har större behov av vård används vården mindre och i områden där befolkningen har bättre hälsa används vården mer. Riksrevisionens granskning visar således att vårdvalet har inneburit att man fått mer ojämlikhet i såväl tillgängligheten av omsorg som fördelningen av vård. Det är en utveckling som vi inte vill riskera att få i Botkyrka.

2015-11-30

Dnr KS/2009:433

Vi i den politiska majoriteten i Botkyrka ser värdet av en mångfald av alternativ inom vård och omsorg, både vad gäller organisationsform och pedagogisk inriktning, då detta kan bidra till att öka människors valfrihet och samtidigt bidra till att välfärden utvecklas. Samtidigt är det viktigt att våra gemensamma resurser för välfärd ska gå till välfärd – inte till aktieägares vinstuttag. Oavsett utförare är det viktigt att ställa tydliga kvalitetskrav så att vi använder våra gemensamma resurser så att de kommer medborgarna till del, i form av en god omsorg.

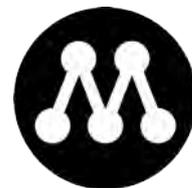
I Botkyrka arbetar vi aktivt med att förstärka kommuninvånarnas valmöjligheter i omsorgen. Det är viktigt att brukaren har inflytande över omsorgens upplägg och innehåll, och det är brukaren som ska bestämma vilken av hans beviljade insatser som vi ska utföra just den dagen - ”idag vill jag ta en promenad”, eller ”idag vill jag att vi ska städa”. I kommunens ettårsplan för 2016 har vård- och omsorgsförvaltningen exempelvis fått i uppdrag att utreda möjligheten att införa ”egen tid” i hemtjänsten, liknande det som redan idag finns för de kommuninvånare som bor i gruppboende eller på vård- och omsorgsboende. Valmöjligheterna handlar också om rätten att få möta personal som talar ens modersmål och i mycket stor utsträckning lyckas kommunen redan uppfylla de önskemålen, då flera av våra medarbetare behärskar flera olika språk. Vi har också beslutat om en LOU-upphandling (Lag (2007:1091) om offentlig upphandling) av hemtjänst på finska eftersom vi ser att där finns det ett behov som den kommunala verksamheten inte lyckats tillgodose. Nämnden har beslutat om värdighetsgarantier som syftar till att stärka våra medborgares valmöjligheter och i Socialstyrelsens brukarundersökning för 2014 är brukarnas upplevelse av inflytande och delaktighet ett av de områden där kommunen får bättre betyg av kommuninvånarna än tidigare. Vi är på rätt väg men vill fortsätta att förstärka medborgarnas valmöjligheter ytterligare.

LOV är ett leveranssystem som kommuner och landsting kan använda för att teckna avtal med externa utförare, men det finns andra system som vi tycker är bättre och som utifrån ett medborgarnas fokus är föredra. Det finns olika former av LOU-upphandlingar, kommuner kan göra samverkansavtal och det finns även en ny form av idéburet offentligt partnerskap (IOP) som möjliggör fler utförare av vård och omsorg i Botkyrka, utan att införa LOV. I Botkyrka har vi LOU-upphandlingar som möjliggör samarbete mellan kommunen och externa utförare inom t ex vård- och omsorgsboende. Den nuvarande regeringen har tagit initiativ till två statliga utredningar som ser över upphandlingslagstiftningen och som kan förenkla samarbete mellan kommuner och andra aktörer som kan bidra till att våra brukare får en omsorg av högsta kvalitet.

2015-11-30

Dnr KS/2009:433

Vi som politisk majoritet tycker att det finns ett värde i att människor kan välja mellan t ex olika pedagogiska inriktningar, och även utveckla valmöjligheter kring omsorgens innehåll och upplägg. Men det är inte nödvändigt att införa LOV för att åstadkomma en förstärkning av valmöjligheterna utifrån dessa två perspektiv. Som vi har redogjort för finns det andra vägar för samarbete mellan kommunen och externa aktörer i omsorgen, som vi bedömer är att föredra, både utifrån medborgarens och brukarens perspektiv, men också utifrån ett samhällsutvecklingsperspektiv. Därför väljer vi att ge vård- och omsorgsförvaltningen i uppdrag att ta fram en Botkyrkamodell för fler valmöjligheter och ökat brukarinflytande i omsorgen.



**MOTION**

**2009-10-29**

## **Kommunfullmäktige**

### **Inför LOV-lagen**

Botkyrka kommun bör anamma LOV (lagen om valfrihetsreformer). Lagen är avsedd att fungera som ett frivilligt verktyg för de kommuner och landsting som vill konkurrenspröva verksamhet genom att överlåta valet av utförare till brukaren/invånaren.

Vid årsskiftet 2008/2009 trädde LOV i kraft (lagen om valfrihetssystem). Intresset för att söka statliga stimulansbidrag från Socialstyrelsen har varit mycket stort. Över 210 kommuner har nu beviljats stimulansbidrag eller har ansökningar under behandling.

Av de kommuner som redan infört eller fattat beslut om att införa valfrihetssystem eller kundval finns många socialdemokratiskt styrda kommuner.

- Lagen om fritt val ger möjligheter för fler och mindre företag som vill arbeta inom service, vård och omsorg.
- Fritt val innebär att patienter och personer i behov av omsorg själva väljer fritt vem som ska hjälpa eller vårda dem.
- Konkurrensverket kommer att vara tillsynsmyndighet för den nya lagen om valfrihetssystem.

Botkyrka kommun har många bra verksamheter - men det finns ingenting som inte är så bra att det inte kan bli bättre. Botkyrka kommun har dock, tyvärr, hamnat lågt i kvalitetsmätningar, som har gjorts lika i hela landet. Det gäller främst valfrihetsfrågor, information, socialt innehåll och medarbetarnas utbildningsnivå. Här finns möjligheter till utveckling.

Fler aktörer ger även fler olika arbetsgivare att välja på för arbetstagarna, vilket enbart är positivt. Vidare så stimulerar denna typ av valfrihet företagandet i kommunen, dessutom i en sektor som kan utvecklas så mycket mer än vad som är fallet idag.

Det ovan anförda är viktiga skäl till varför LOV har kommit till och varför den är betydelsefull för Botkyrka.

Men det viktigaste skälet för att införa valfrihetssystem är självfallet att vi människor är olika, har olika behov och önskemål och att man mår bra av att känna att man har makt över sitt eget liv. Särskilt om man är i behov av vård och särskild omsorg.

Det finns fortfarande möjlighet att söka stimulansbidrag från Socialstyrelsen för att utreda förutsättningarna att arbeta efter LOV. Ansökningar tas emot så länge pengarna

räcker.

Det måste även finnas ett kvalitetssäkrat system för de som väljer att aktivt inte välja ett alternativ. Vi ser det som naturligt att det även ska finnas bra kommunala alternativ för de som vill välja dessa.

Vi föreslår kommunfullmäktige besluta

att uppdra åt kommunledningsförvaltningen att utarbeta modellen för hur LOV ska införas i Botkyrka kommun.

Kia Hjelte (M)



2015-11-08

Dnr KS/2009:433

Referens

Erika Rönnevig

Mottagare

Kommunstyrelsen

## Motion – Inför LOV-lagen (M)

### Ärendet

Kia Hjelte (M) har vid kommunfullmäktiges sammanträde 2009-10-29, § 174, lämnat en motion: Inför LOV-lagen. Motionären föreslår att kommunledningsförvaltningen får i uppdrag att utarbeta modellen för hur LOV ska införas i Botkyrka kommun. Motionären påtalar att Botkyrka kommun hamnat lågt i kvalitetsmätningar, främst gällande valfrihetsfrågor, information, socialt innehåll och medarbetarnas utbildningsnivå. Här ser motionären möjligheter till utveckling. Det viktigaste skälet för att införa valfrihetssystem är att människor har olika behov och önskemål och mår bra av känslan att kunna styra sitt liv.

Anna Giotas-Sandquist  
Tf kanslichef



## **Svar på motion: Inför LOV - för valfrihetens skull (KD) (KS/2011:220)**

### **Beslut**

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige avslår motionen.

### **Ärendet**

Stefan Dayne (KD) och Aram el Khoury (KD) har vid kommunfullmäktiges sammanträde 2011-05-26, § 104, lämnat en motion: Inför LOV – för valfrihetens skull. Motionärerna anser att äldre och personer med funktionsnedsättning bör ges möjligheten att själva välja vem som ska utföra den biståndsbedömda insatsen, något som även anses underlätta för nya vårdgivare att etablera sig. Genom att det finns fler utförare på dessa områden kan individen själv välja, vilket medför att den offentligt finansierade servicen blir mer lyhörd för den enskildes behov och önskemål. Motionärerna föreslår att Botkyrka kommun inför valfrihetssystem, LOV, för omvårdstjänster.

Vård- och omsorgsnämnden har behandlat ärendet 2015-10-12, § 73.

### **Motivering**

Alliansregeringen utformade LOV (lagen om valfrihetssystem) och lagen trädde i kraft 1 januari 2009.

Botkyrka har avvaktat med att ta ställning till om kommunen ska införa LOV. Oppositionen har skrivit ett antal motioner som handlar om att införa LOV i hela eller delar av vård- och omsorgsverksamheten. Anledningen till att kommunen ännu inte besvarat dessa motioner är att den tidigare alliansregeringen tillsatte en statlig utredning 2012 som bland annat fick uppdraget att ”överväga för- och nackdelar med att införa en obligatorisk lagstiftning om valfrihetssystem på socialtjänstområdet.”

2015-11-30

Dnr KS/2011:220

I januari 2014 presenterades utredningen för dåvarande statsrådet Maria Larsson (KD) och Botkyrka kommun avvaktade ifall regeringen utifrån utredningen skulle komma med några skarpa förslag om att införa obligatorisk LOV. Den dåvarande regeringen agerade dock inte i frågan under sin mandatperiod. Vår bedömning är därför att kommunen nu bör behandla motionerna.

### **Effekter av LOV**

När Alliansregeringen införde LOV var det med ambitionen att öka människors känsla av valfrihet, få till bättre effektivisering och kvalitet av omsorgen, minska kostnaderna och möjliggöra för fler utförare inom omsorgen. Alliansregeringen tillsatte en statlig utredning (SOU 2014:2) för att utvärdera effekten av lagen och även Riksrevisionen har granskat hur de statliga reformerna om vårdval och vårdgaranti påverkat möjligheten för vården att verka för en god hälsa och en vård på lika villkor för hela befolkningen.

Den statliga SOU-utredningen kom fram till att personer som bor i LOV-kommuner inte upplever att de har större valfrihet än personer i övriga kommuner. Dessutom är det så att endast 45 % av medborgarna i LOV-kommunerna faktiskt gör ett aktivt val. Mer än hälften gör inget val alls och medborgarna uppger att det beror på att de tycker det är svårt att göra valet, att man har svårt för att skilja de olika företagen åt eller så uppger man att man helt enkelt är för sjuk för att kunna göra ett aktivt val. Enligt utredningen går det inte heller att se att omsorgen blivit mer effektiv eller att kvaliteten förbättrats jämfört med de LOV-fria kommunerna. Alliansregeringens utredning finner inga skillnader i kostnadsutvecklingen mellan kommuner med och utan LOV. Men det finns flera exempel från kommuner som påvisar att kostnadsökningen stiger snabbare än förväntat och betydligt mer än den demografiska utvecklingen kan motivera. Däremot är det så att det blivit betydligt fler utförare. Detta var förvisso en av Alliansregeringens önskade effekter, men syftet med omsorgen är inte att skapa nya företag utan snarare att möta brukarnas behov och ge människor goda levnadsvillkor med hänsyn till individuella omständigheter och önskemål.

Riksrevisionens granskning av vårdvalet i olika landsting (där LOV är det huvudsakliga leveranssystemet) kommer dessutom till slutsatsen att många av vårdvalen har varit väldigt kostnadsdrivande. Dessutom hävdar Riksrevisionen att vårdvalet bidragit till en mer ojämnt fördelad vård, både vad gäller tillgänglighet och genom att systemet stimulerar till att det blir en ojämn fördelning av vården. I områden där man har större behov av vård används vården mindre och i områden där befolkningen har bättre hälsa används vården mer. Riksrevisionens granskning visar således att vårdvalet har inneburit att man fått mer ojämlighet i såväl tillgängligheten av omsorg

2015-11-30

Dnr KS/2011:220

som fördelningen av vård. Det är en utveckling som vi inte vill riskera att få i Botkyrka.

Vi i den politiska majoriteten i Botkyrka ser värdet av en mångfald av alternativ inom vård och omsorg, både vad gäller organisationsform och pedagogisk inriktning, då detta kan bidra till att öka människors valfrihet och samtidigt bidra till att välfärden utvecklas. Samtidigt är det viktigt att våra gemensamma resurser för välfärd ska gå till välfärd – inte till aktieägares vinstuttag. Oavsett utförare är det viktigt att ställa tydliga kvalitetskrav så att vi använder våra gemensamma resurser så att de kommer medborgarna till del, i form av en god omsorg.

I Botkyrka arbetar vi aktivt med att förstärka kommuninvånarnas valmöjligheter i omsorgen. Det är viktigt att brukaren har inflytande över omsorgens upplägg och innehåll, och det är brukaren som ska bestämma vilken av hans beviljade insatser som vi ska utföra just den dagen - ”idag vill jag ta en promenad”, eller ”idag vill jag att vi ska städa”. I kommunens ettårsplan för 2016 har vård- och omsorgsförvaltningen exempelvis fått i uppdrag att utreda möjligheten att införa ”egen tid” i hemtjänsten, liknande det som redan idag finns för de kommuninvånare som bor i gruppboende eller på vård- och omsorgsboende. Valmöjligheterna handlar också om rätten att få möta personal som talar ens modersmål och i mycket stor utsträckning lyckas kommunen redan uppfylla de önskemålen, då flera av våra medarbetare behärskar flera olika språk. Vi har också beslutat om en LOU-upphandling (Lag (2007:1091) om offentlig upphandling) av hemtjänst på finska eftersom vi ser att där finns det ett behov som den kommunala verksamheten inte lyckats tillgodose. Nämnden har beslutat om värdighetsgarantier som syftar till att stärka våra medborgares valmöjligheter och i Socialstyrelsens brukarundersökning för 2014 är brukarnas upplevelse av inflytande och delaktighet ett av de områden där kommunen får bättre betyg av kommuninvånarna än tidigare. Vi är på rätt väg men vill fortsätta att förstärka medborgarnas valmöjligheter ytterligare.

LOV är ett leveranssystem som kommuner och landsting kan använda för att teckna avtal med externa utförare, men det finns andra system som vi tycker är bättre och som utifrån ett medborgarnas fokus är att föredra. Det finns olika former av LOU-upphandlingar, kommuner kan göra samverkansavtal och det finns även en ny form av idéburet offentligt partnerskap (IOP) som möjliggör fler utförare av vård och omsorg i Botkyrka, utan att införa LOV. I Botkyrka har vi LOU-upphandlingar som möjliggör samarbete mellan kommunen och externa utförare inom t ex vård- och omsorgsboende. Den nuvarande regeringen har tagit initiativ till två statliga utredningar som ser över upphandlingslagstiftningen och som kan förenkla sam-

2015-11-30

Dnr KS/2011:220

arbete mellan kommuner och andra aktörer som kan bidra till att våra brukare får en omsorg av högsta kvalitet.

Vi som politisk majoritet tycker att det finns ett värde i att människor kan välja mellan t ex olika pedagogiska inriktningar, och även utveckla valmöjligheter kring omsorgens innehåll och upplägg. Men det är inte nödvändigt att införa LOV för att åstadkomma en förstärkning av valmöjligheterna utifrån dessa två perspektiv. Som vi har redogjort för finns det andra vägar för samarbete mellan kommunen och externa aktörer i omsorgen, som vi bedömer är att föredra, både utifrån medborgarens och brukarens perspektiv, men också utifrån ett samhällsutvecklingsperspektiv. Därför väljer vi att ge vård- och omsorgsförvaltningen i uppdrag att ta fram en Botkyrkamodell för fler valmöjligheter och ökat brukarinflytande i omsorgen.



## MOTION

### Inför LOV- för valfrihetens skull!

Äldre och personer med funktionsnedsättning måste få möjlighet att själva välja vem som ska utföra den biståndsbedömda insatsen. Sedan Lagen (2008:96) om valfrihetssystem (LOV) trädde i kraft den 1 januari 2009, har mer än hälften (153 st) av landets kommuner infört eller kommer att införa LOV. Dock inte Botkyrka kommun!

Lagen innebär att kommuner och landsting som vill, får möjlighet att överlåta valet av utförare av vård- och omsorgstjänster till brukaren/invånaren. De äldre blir bemyndigade att själva välja utförare av vård och omsorg och det underlättar för nya vårdgivare att etablera sig. Lagen är ett alternativ till lagen om offentlig upphandling, LOU, och kan även tillämpas på handikapp- och äldreomsorg samt hälso- och sjukvårdstjänster.

Regering och riksdag vill på detta sätt stärka den enskildes möjligheter till inflytande över den egna vardagen. Genom att det finns fler utförare på dessa områden kan individen själv välja vilket gör att den offentligt finansierade servicen blir mer lyhörd för den enskildes behov och önskemål.

Såväl privata företag som ideella organisationer kan ansöka om att bli godkända som utförare. Alla utförare som ansökt om att få vara med i ett valfrihetssystem och som uppfyller de krav kommunen beslutat om, godkänns.

LOV bygger på att det inte är någon priskonkurrens mellan utförarna. Ersättningen till utförarna är lika och bygger på den modell kommunen själv bestämmer utifrån vårddyngd och utförd insats. Utföraren får ingen ersättning om den inte blir vald av någon brukare. *Det är inte priset utan kvaliteten som kommer att avgöra vem som får den enskildes förtroende att utföra tjänsterna.*

Enligt LOV, är det kommunen/landstinget som har ansvaret för att brukaren/invånarna får saklig, relevant och jämförbar information om samtliga utförare som brukaren kan välja emellan. *Ett system med Fritt val i vår kommun skapar mångfald, tillgänglighet och kvalitet där individens vilja står i centrum.*

### Kristdemokraterna vill med ovanstående föreslå kommunfullmäktige besluta

*att Botkyrka kommun inför valfrihetssystem, LOV, för omvårdnadstjänster*

Botkyrka 2011-05-26

Aram El Khoury (kd)

Stefan Dayne (kd)



2015-11-05

Dnr KS/2011:220

Referens  
Erika Rönnestig

Mottagare  
Kommunstyrelsen

## **Motion - inför LOV - för valfrihetens skull! (KD)**

### **Ärendet**

Aram El Khoury (KD) och Stefan Dayne (KD) har vid kommunfullmäktiges sammanträde 2011-05-26, § 104, lämnat en motion: Inför LOV – för valfrihetens skull. Motionärerna anser att äldre och personer med funktionsnedsättning bör ges möjligheten att själva välja vem som ska utföra den biståndsbedömda insatsen, något som även underlättar för nya vårdgivare att etablera sig. Genom att det finns fler utförare på dessa områden kan individen själv välja, vilket medför att den offentligt finansierade servicen blir mer lyhörd för den enskildes behov och önskemål. Motionärerna föreslår att Botkyrka kommun inför valfrihetssystem, LOV, för omvårdstjänster.

Vård- och omsorgsnämnden har behandlat ärendet 2015-10-12, § 73.

### **Sammanfattning**

Vård- och omsorgsnämnden föreslår att motionen avslås. Vård- och omsorgsförvaltningen får i uppdrag att ta fram förslag till en Botkyrkamodell för fler valmöjligheter och ökat brukarinflytande.

Nämnden ser ett värde i valmöjligheten mellan exempelvis pedagogiska inriktningar samt valmöjligheter kring omsorgens innehåll och upplägg. Att införa LOV för att förstärka valmöjligheterna anses dock inte nödvändigt, då det finns andra vägar för samarbete mellan kommunen och externa aktörer i omsorgen som är att föredra utifrån medborgarens-, brukarens- och ett samhällsperspektiv.

Anna Giotas-Sandquist  
Tf kanslichef

**§ 73****Motion - inför LOV - för valfrihetens skull (von/2011:141)****Beslut**

Vård- och omsorgsnämnden avstyrker motionen.

Vård- och omsorgsnämnden ger vård- och omsorgsförvaltningen i uppdrag att ta fram förslag till en Botkyrka modell för fler valmöjligheter och ökat brukarinflytande.

Aram El Khoury (KD), Kia Hjelte (M), Carl Baker (M), Kerstin Edman (TUP) och Helen Spaak (SD) reserverar sig mot beslutet att avstyrka motionen.

**Motivering**

Vi som politisk majoritet tycker att det finns ett värde i att människor kan välja mellan t ex olika pedagogiska inriktningar, och även utveckla valmöjligheter kring omsorgens innehåll och upplägg. Men det är inte nödvändigt att införa LOV för att åstadkomma en förstärkning av valmöjligheterna utifrån dessa två perspektiv. Som vi har redogjort för finns det andra vägar för samarbete mellan kommunen och externa aktörer i omsorgen, som vi bedömer är att föredra både utifrån medborgarens och brukarens perspektiv men också utifrån ett samhällsutvecklingsperspektiv. Därför väljer vi att ge Vård- och omsorgsförvaltningen i uppdrag att ta fram en Botkyrkamodell för fler valmöjligheter och ökat brukarinflytande i omsorgen.

**Yrkande**

Aram El Khoury (KD), Kia Hjelte (M), Carl Baker (M), Kerstin Edman (TUP) och Helen Spaak (SD) yrkar bifall till motionen.

Ordförande finner två förslag

1 Ordförandens förslag på avslag till motionen och bifall till tilläggsattsatsen

2015-10-12

Dnr von/2011:141

2 Aram El Khoury (KD), Kia Hjelte (M), Carl Baker (M), Kerstin Edman (TUP) och Helen Spaak (SD) yrkar bifall till motionen

### **Proposition**

Ordförande ställer proposition mellan ordförandens förslag att avslå motionen och Aram El Khoury (KD), Kia Hjelte (M), Carl Baker (M), Kerstin Edman (TUP) och Helen Spaak (SD) yrkade till bifall av motionen.

Ordförande finner att vård- och omsorgsnämnden beslutar att avslå motionen.

Nämnden beslutar att yrkandemotiveringen från Aram El Khoury (KD) får biläggas protokollet (bilaga 3)



## YRKANDE

### Vård- och omsorgsnämnden

#### Ärende 9: Svar på motion (KD) inför LOV för valfrihetens skull

Värdighet och respekt samt bemötande är viktiga delar inom all vård och framförallt när det gäller äldreomsorg. Kristdemokraterna anser att äldreomsorgen bör vara inriktad på att se den enskilda människan och säkerställa värdigt inflytande och valfrihet.

Det är tråkigt att majoriteten väljer att avstyrka motionen. I motiveringen skriver man bl a att "endast 45% av medborgarna i LOV-kommunerna faktiskt gör ett aktivt val". Att man anser att denna siffra är låg, tycker vi är anmärkningsvärt. Majoriteten anser uppenbarligen att det är kommunpolitiker som vet bäst när det gäller hur enskilda personer i Botkyrka ska ha det i vardagen. Det tycker inte Kristdemokraterna. Vi är övertygade om att även äldre personer, till och med mycket gamla personer, kan bestämma själva.

Vidare skriver man "Samtidigt är det viktigt att våra gemensamma resurser för välfärd ska gå till välfärd – inte till aktieägares vinstuttag". En sammanställning från Svenskt Näringsliv från 2011 visar att Lagen om valfrihetssystem, LOV, har öppnat marknaden för nya företag inom vårdsektorn. Och det är kvinnorna som tar chansen till eget företagande. I de kommuner som är duktiga på att sköta LOV och upphandling fanns en tydlig utväxling i fler företagsamma människor i allmänhet och kvinnor i synnerhet.

Kristdemokraterna anser att det ska vara en självklarhet att man som äldre får bestämma över sin vardag, var man vill bo och vem som ska hjälpa till med morgonduschen. Att man har ett fritt val. Efter majoritetens beslut om LOU-upphandling av hemtjänst på finska under våren 2015, hoppades vi på ett positivt svar på vår motion.

Mot bakgrund av ovan stående

- yrkar vi bifall till motionen.

Botkyrka 2015-10-12

Aram El Khoury (kd)

Kristdemokraterna i Botkyrka

Yrk (kd) LOV.docLOV



## **Svar på motion: LOV i hemtjänsten i Botkyrka kommun (M) (KS/2013:153)**

### **Beslut**

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige avslår motionen.

### **Ärendet**

Kia Hjelte (M), Catarina Ekeståhl (M) och Lars Robin (M), har vid kommunfullmäktiges sammanträde 2013-02-21, § 30, lämnat en motion: LOV i hemtjänsten i Botkyrka kommun. Motionärerna föreslår att vård- och omsorgsförvaltningen får i uppdrag att utreda förutsättningarna och konsekvenserna av att införa lagen om valfrihetssystem, LOV, i hemtjänsten i Botkyrka. Valmöjligheten för omvårdstagarna ger en ökad kvalitet och mångfald, liksom flyttar makt från politiker till omvårdstagare som såväl kan välja, liksom välja bort, utförare. Likaså kan det skapa ett större engagemang, nytänkande och tvinga arbetsgivare att erbjuda goda arbetsförhållanden för att inte riskera förlora sina medarbetare till konkurrenter. Motionärerna understryker tidigare påtalade brister inom hemtjänsten, exempelvis klagomål i form av låg kompetens hos personalen.

Att införa LOV bör enligt motionärerna leda till en ökad effektivitet, minskade kostnader och bättre användning av befintliga resurser. Ett annat argument som framförs är att stundande 65-åringar har en annan syn på åldrandet, med en högre utbildningsnivå liksom en vana vid valfrihet och variation. Förändringar i dagens samhälle ställer även andra krav på organisation och verksamhet.

Vård- och omsorgsnämnden har behandlat ärendet 2015-10-12, § 74.

### **Motivering**

Alliansregeringen utformade LOV (lagen om valfrihetssystem) och lagen trädde i kraft 1 januari 2009.

2015-11-30

Dnr KS/2013:153

Botkyrka har avvaktat med att ta ställning till om kommunen ska införa LOV. Oppositionen har skrivit ett antal motioner som handlar om att införa LOV i hela eller delar av vård- och omsorgsverksamheten. Anledningen till att kommunen ännu inte besvarat dessa motioner är att den tidigare alliansregeringen tillsatte en statlig utredning 2012 som bland annat fick uppdraget att ”överväga för- och nackdelar med att införa en obligatorisk lagstiftning om valfrihetssystem på socialtjänstområdet.”

I januari 2014 presenterades utredningen för dåvarande statsrådet Maria Larsson (KD) och Botkyrka kommun avvaktade ifall regeringen utifrån utredningen skulle komma med några skarpa förslag om att införa obligatorisk LOV. Den dåvarande regeringen agerade dock inte i frågan under sin mandatperiod. Vår bedömning är därför att kommunen nu bör behandla motionerna.

### **Effekter av LOV**

När Alliansregeringen införde LOV var det med ambitionen att öka människors känsla av valfrihet, få till bättre effektivisering och kvalitet av omsorgen, minska kostnaderna och möjliggöra för fler utförare inom omsorgen. Alliansregeringen tillsatte en statlig utredning (SOU 2014:2) för att utvärdera effekten av lagen och även Riksrevisionen har granskat hur de statliga reformerna om vårdval och vårdgaranti påverkat möjligheten för vården att verka för en god hälsa och en vård på lika villkor för hela befolkningen.

Den statliga SOU-utredningen kom fram till att personer som bor i LOV-kommuner inte upplever att de har större valfrihet än personer i övriga kommuner. Dessutom är det så att endast 45 % av medborgarna i LOV-kommunerna faktiskt gör ett aktivt val. Mer än hälften gör inget val alls och medborgarna uppger att det beror på att de tycker det är svårt att göra valet, att man har svårt för att skilja de olika företagen åt eller så uppger man att man helt enkelt är för sjuk för att kunna göra ett aktivt val. Enligt utredningen går det inte heller att se att omsorgen blivit mer effektiv eller att kvaliteten förbättrats jämfört med de LOV-fria kommunerna. Alliansregeringens utredning finner inga skillnader i kostnadsutvecklingen mellan kommuner med och utan LOV. Men det finns flera exempel från kommuner som påvisar att kostnadsökningen stiger snabbare än förväntat och betydligt mer än den demografiska utvecklingen kan motivera. Däremot är det så att det blivit betydligt fler utförare. Detta var förvisso en av Alliansregeringens önskade effekter, men syftet med omsorgen är inte att skapa nya företag utan snarare att möta brukarnas behov och ge människor goda levnadsvillkor med hänsyn till individuella omständigheter och önskemål.

2015-11-30

Dnr KS/2013:153

Riksrevisionens granskning av vårdvalet i olika landsting (där LOV är det huvudsakliga leveranssystemet) kommer dessutom till slutsatsen att många av vårdvalen har varit väldigt kostnadsdrivande. Dessutom hävdar Riksrevisionen att vårdvalet bidragit till en mer ojämnt fördelad vård, både vad gäller tillgänglighet och genom att systemet stimulerar till att det blir en ojämnt fördelning av vården. I områden där man har större behov av vård används vården mindre och i områden där befolkningen har bättre hälsa används vården mer. Riksrevisionens granskning visar således att vårdvalet har inneburit att man fått mer ojämlighet i såväl tillgängligheten av omsorg som fördelningen av vård. Det är en utveckling som vi inte vill riskera att få i Botkyrka.

Vi i den politiska majoriteten i Botkyrka ser värdet av en mångfald av alternativ inom vård och omsorg, både vad gäller organisationsform och pedagogisk inriktning, då detta kan bidra till att öka människors valfrihet och samtidigt bidra till att välfärden utvecklas. Samtidigt är det viktigt att våra gemensamma resurser för välfärd ska gå till välfärd – inte till aktieägares vinstuttag. Oavsett utförare är det viktigt att ställa tydliga kvalitetskrav så att vi använder våra gemensamma resurser så att de kommer medborgarna till del, i form av en god omsorg.

I Botkyrka arbetar vi aktivt med att förstärka kommuninvånarnas valmöjligheter i omsorgen. Det är viktigt att brukaren har inflytande över omsorgens upplägg och innehåll, och det är brukaren som ska bestämma vilken av hans beviljade insatser som vi ska utföra just den dagen - ”idag vill jag ta en promenad”, eller ”idag vill jag att vi ska städa”. I kommunens ettårsplan för 2016 har vård- och omsorgsförvaltningen exempelvis fått i uppdrag att utreda möjligheten att införa ”egen tid” i hemtjänsten, liknande det som redan idag finns för de kommuninvånare som bor i gruppboende eller på vård- och omsorgsboende. Valmöjligheterna handlar också om rätten att få möta personal som talar ens modersmål och i mycket stor utsträckning lyckas kommunen redan uppfylla de önskemålen, då flera av våra medarbetare behärskar flera olika språk. Vi har också beslutat om en LOU-upphandling (Lag (2007:1091) om offentlig upphandling) av hemtjänst på finska eftersom vi ser att där finns det ett behov som den kommunala verksamheten inte lyckats tillgodose. Nämnden har beslutat om värdighetsgarantier som syftar till att stärka våra medborgares valmöjligheter och i Socialstyrelsens brukarundersökning för 2014 är brukarnas upplevelse av inflytande och delaktighet ett av de områden där kommunen får bättre betyg av kommuninvånarna än tidigare. Vi är på rätt väg men vill fortsätta att förstärka medborgarnas valmöjligheter ytterligare.

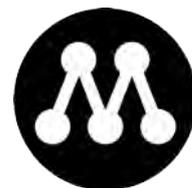
LOV är ett leveranssystem som kommuner och landsting kan använda för att teckna avtal med externa utförare, men det finns andra system som vi

2015-11-30

Dnr KS/2013:153

tycker är bättre och som utifrån ett medborgarnas fokus är att föredra. Det finns olika former av LOU-upphandlingar, kommuner kan göra samverkansavtal och det finns även en ny form av idéburet offentligt partnerskap (IOP) som möjliggör fler utförare av vård och omsorg i Botkyrka, utan att införa LOV. I Botkyrka har vi LOU-upphandlingar som möjliggör samarbete mellan kommunen och externa utförare inom t ex vård- och omsorgsboende. Den nuvarande regeringen har tagit initiativ till två statliga utredningar som ser över upphandlingslagstiftningen och som kan förenkla samarbete mellan kommuner och andra aktörer som kan bidra till att våra brukare får en omsorg av högsta kvalitet.

Vi som politisk majoritet tycker att det finns ett värde i att människor kan välja mellan t ex olika pedagogiska inriktningar, och även utveckla valmöjligheter kring omsorgens innehåll och upplägg. Men det är inte nödvändigt att införa LOV för att åstadkomma en förstärkning av valmöjligheterna utifrån dessa två perspektiv. Som vi har redogjort för finns det andra vägar för samarbete mellan kommunen och externa aktörer i omsorgen, som vi bedömer är att föredra, både utifrån medborgarens och brukarens perspektiv, men också utifrån ett samhällsutvecklingsperspektiv. Därför väljer vi att ge vård- och omsorgsförvaltningen i uppdrag att ta fram en Botkyrkamodell för fler valmöjligheter och ökat brukarinflytande i omsorgen.



## MOTION

2013-02-21

### Kommunfullmäktige

#### LOV i hemtjänsten i Botkyrka kommun

På kommunens hemsida kan man läsa den 22 januari 2013 att ”Botkyrkaborna är missnöjda med hemtjänsten” vilket framgår av en rapport från Socialstyrelsen och Sveriges kommuner-och landsting.

Vidare står det att bristerna är bl.a. låg kompetens hos personalen, svårt för de äldre att veta vad som gäller och brister i bemötandet.

Vi har talat om dessa brister år efter år. Man har då år efter år, från den styrande majoritetens sida, sagt att ” nu blir det bättre”. Men det är få personer som upplevt att det blivit bättre. Klagomålen är många och ibland flagranta.

Vi har också under ett antal år ständigt haft underskott i hemtjänstens budget som inte fått några rimliga förklaringar.

Från och med den 1 januari 2009 finns möjligheten att med stöd av lagen om valfrihetssystem (LOV/2008:962) skapa bra förutsättningar för att införa valfrihetssystem inom exempelvis hemtjänsten. I ett valfrihetssystem är det medborgarens behov och önskemål som sätts i fokus och blir själva utgångspunkten för verksamheten.

Regeringen menar att valmöjligheter för omvårdnadstagarna ger en ökad kvalitet och mångfald, samt flyttar makt från politiker till omvårdnadstagare som både kan välja och välja bort utförare. Det kan vidare bidra till att skapa ett större engagemang och nytänkande. Vidare tvingas arbetsgivare erbjuda goda arbetsförhållanden för att inte förlora sina medarbetare till konkurrenterna.

Det kan och bör också på sikt leda till ökad effektivitet, mer tid ”hos kund/brukare”, minskade kostnader och bättre användning av befintliga resurser.

88 kommuner har infört LOV. 69 kommuner ytterligare har beslut om att införa LOV (enligt en utredning i Mörbylånga av Åsa Ahlgren)

För att kunna införa valfrihet genom LOV måste kommunen genomlysna den egna verksamheten, såväl ekonomiskt som kvalitetsmässigt. Kommunen måste också ta fram adekvata kvalitetskriterier för att kunna ställa rätt krav på utförarna likaväl som på den verksamheten i egen regi.

Vi är övertygade om att det skulle medföra viktiga erfarenheter för kommunen, erfarenheter som gör att vi skulle förstå varför vi ständigt behöver bemöta missnöjda brukare.

Enligt uppgifter från SCB (nov 2010) ligger riksgenomsnittet av andelen personer i åldersgruppen 65 – 100 år på 18,6% av befolkningen och man räknar med att andelen personer inom det åldersspannet kommer att öka till 21,5% under de närmaste femton åren. Detta är ytterligare ett argument för att utreda möjligheten att införa valfrihetssystem enligt lagen om LOV.

Ett annat viktigt argument för valfrihet inom hemtjänsten är att de personer som nu blir 65 år kommer också att ha en annan syn på åldrandet och de kommer att ha en högre utbildningsnivåer i bagaget, samt en vana vid valfrihet och variation. De ständiga förändringarna som sker i dagens samhälle kommer också att ställa andra krav på organisation och verksamhet.

Vi föreslår kommunen besluta

att ge Vård- och omsorgsförvaltningen i uppdrag att utreda förutsättningarna och konsekvenserna av att införa lagen om valfrihetssystem, LOV, i hemtjänsten i Botkyrka.

Kia Hjelte

Catarina Ekeståhl

Lars Robin



2015-11-05

Dnr KS/2013:153

Referens

Erika Rönnevig

Mottagare

Kommunstyrelsen

## Motion - LOV i hemtjänsten i Botkyrka kommun (M)

### Ärendet

Kia Hjelte (M), Catarina Ekeståhl (M) och Lars Robin (M), har vid kommunfullmäktiges sammanträde 2013-02-21, § 30, lämnat en motion: LOV i hemtjänsten i Botkyrka kommun. Motionärerna föreslår att vård- och omsorgsförvaltningen får i uppdrag att utreda förutsättningarna och konsekvenserna av att införa lagen om valfrihetssystem, LOV, i hemtjänsten i Botkyrka. Valmöjligheten för omvårdstagarna ger en ökad kvalitet och mångfald, liksom flyttar makt från politiker till omvårdstagare som såväl kan välja, liksom välja bort, utförare. Likaså kan de skapa ett större engagemang, nytänkande och tvinga arbetsgivare att erbjuda goda arbetsförhållanden för att inte riskera förlora sina medarbetare till konkurrenterna. Motionärerna understryker tidigare påtalade brister inom hemtjänsten, exempelvis klagomål i form av låg kompetens hos personalen.

Att införa LOV bör enligt motionärerna leda till en ökad effektivitet, minskade kostnader och bättre användning av befintliga resurser. Ett annat argument som framförs är att stundande 65-åringar har en annan syn på åldrandet, med en högre utbildningsnivå liksom en vana vid valfrihet och variation. Förändringar i dagens samhälle ställer även andra krav på organisation och verksamhet.

Vård- och omsorgsnämnden har behandlat ärendet 2015-10-12, § 74.

### Sammanfattning

Vård- och omsorgsnämnden föreslår att motionen avslås. Vård- och omsorgsförvaltningen får i uppdrag att ta fram en Botkyrkamodell för fler valmöjligheter och ökat brukarinflytande i omsorgen.

Nämnden ser att värde i valmöjligheten mellan exempelvis pedagogiska inriktningar samt valmöjligheter kring omsorgens innehåll och upplägg. Att införa LOV för att förstärka valmöjligheterna anses dock inte nödvändigt, då det finns andra vägar för samarbete mellan kommunen och externa aktörer i omsorgen som är att föredra utifrån medborgarens-, brukarens- och ett samhällsperspektiv.

2015-11-05

Dnr KS/2013:153

Anna Giotas-Sandquist  
Tf kanslichef

**§ 74****Motion (M) LOV i hemtjänsten (von/2013:60)****Beslut**

Vård- och omsorgsnämnden avstyrker motionen

Vård- och omsorgsnämnden ger vård- och omsorgsförvaltningen i uppdrag att ta fram förslag till en Botkyrkamodell för fler valmöjligheter och ökat brukarinflytande i omsorgen.

Kia Hjelte (M), Carl Baker (M), Aram El Khoury (KD), Kerstin Edman (TUP) och Helen Spaak (SD) reserverar sig mot beslutet att avstyrka motionen..

**Motivering**

Vi som politisk majoritet tycker att det finns ett värde i att människor kan välja mellan t ex olika pedagogiska inriktningar, och även utveckla valmöjligheter kring omsorgens innehåll och upplägg. Men det är inte nödvändigt att införa LOV för att åstadkomma en förstärkning av valmöjligheterna utifrån dessa två perspektiv. Som vi har redogjort för finns det andra vägar för samarbete mellan kommunen och externa aktörer i omsorgen, som vi bedömer är att föredra både utifrån medborgarens och brukarens perspektiv men också utifrån ett samhällsutvecklingsperspektiv. Därför väljer vi att ge Vård- och omsorgsförvaltningen i uppdrag att ta fram en Botkyrkamodell för fler valmöjligheter och ökat brukarinflytande i omsorgen.

**Yrkande**

Kia Hjelte (M), Carl Baker (M), Aram El Khoury (KD), Kerstin Edman (TUP) och Helen Spaak (SD) yrkar bifall till motionen.

Ordförande finner två förslag

1 Ordförandens förslag på avslag till motionen och bifall till tilläggsttsen

2) Aram El Khoury (KD), Kia Hjelte (M), Carl Baker (M), Kerstin Edman (TUP) och Helen Spaak (SD) yrkar bifall till motionen

2015-10-12

Dnr von/2013:60

### **Proposition**

Ordförande ställer proposition mellan ordförandens förslag att avslå motionen och Kia Hjelte (M), Carl Baker (M), Aram El Khoury (KD), Kerstin Edman (TUP) och Helen Spaak (SD) yrkade till bifall av motionen.

Ordförande finner att vård- och omsorgsnämnden beslutar att avslå motionen.



## Svar på motion: Valfrihet i hemtjänsten (M) (KS/2013:676)

### Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige avslår motionen.

### Ärendet

Kia Hjelte (M) och Catarina Ekeståhl (M) har vid kommunfullmäktiges sammanträde 2013-12-17, § 180, lämnat en motion: Valfrihet i hemtjänsten. Motionärerna ser ett problem med att Botkyrkas kommuninvånare inte har möjlighet att välja sin leverantör av vård- och omsorgstjänster, något som invånare i flera omkringliggande kommuner har. I ett valfrihetssystem existerar olika typer av leverantörer. Såväl stora som små företag, ideella organisationer och samfund kan ansöka om att bli leverantör. Motionärerna ser positivt på möjligheten att aktörer kan profilera sin verksamhet med inriktning på exempelvis språkkunskaper eller en speciell miljöprofil. Andra fördelar som nämns är att förekomsten av fler aktörer medför att arbetstagarna har fler arbetsgivare att välja mellan. Fristående aktörer ska inte betraktas som aktörer istället för kommunens verksamhet i egen regi, utan som ett välbehövligt och efterfrågat komplement. Motionärerna föreslår att vård- och omsorgsförvaltningen får i uppdrag att utarbeta en modell för att ge Botkyrkas invånare valfrihet inom hemtjänsten enligt LOV.

Vård- och omsorgsnämnden har behandlat ärendet 2015-10-12, § 76.

### Motivering

Alliansregeringen utformade LOV (lagen om valfrihetssystem) och lagen trädde i kraft 1 januari 2009.

Botkyrka har avvaktat med att ta ställning till om kommunen ska införa LOV. Oppositionen har skrivit ett antal motioner som handlar om att införa LOV i hela eller delar av vård- och omsorgsverksamheten. Anledningen till att kommunen ännu inte besvarat dessa motioner är att den tidigare allians-

2015-11-30

Dnr KS/2013:676

regeringen tillsatte en statlig utredning 2012 som bland annat fick uppdraget att ”överväga för- och nackdelar med att införa en obligatorisk lagstiftning om valfrihetssystem på socialtjänstområdet.”

I januari 2014 presenterades utredningen för dåvarande statsrådet Maria Larsson (KD) och Botkyrka kommun avvaktade ifall regeringen utifrån utredningen skulle komma med några skarpa förslag om att införa obligatorisk LOV. Den dåvarande regeringen agerade dock inte i frågan under sin mandatperiod. Vår bedömning är därför att kommunen nu bör behandla motionerna.

### **Effekter av LOV**

När Alliansregeringen införde LOV var det med ambitionen att öka människors känsla av valfrihet, få till bättre effektivisering och kvalitet av omsorgen, minska kostnaderna och möjliggöra för fler utförare inom omsorgen. Alliansregeringen tillsatte en statlig utredning (SOU 2014:2) för att utvärdera effekten av lagen och även Riksrevisionen har granskat hur de statliga reformerna om vårdval och vårdgaranti påverkat möjligheten för vården att verka för en god hälsa och en vård på lika villkor för hela befolkningen.

Den statliga SOU-utredningen kom fram till att personer som bor i LOV-kommuner inte upplever att de har större valfrihet än personer i övriga kommuner. Dessutom är det så att endast 45 % av medborgarna i LOV-kommunerna faktiskt gör ett aktivt val. Mer än hälften gör inget val alls och medborgarna uppger att det beror på att de tycker det är svårt att göra valet, att man har svårt för att skilja de olika företagen åt eller så uppger man att man helt enkelt är för sjuk för att kunna göra ett aktivt val. Enligt utredningen går det inte heller att se att omsorgen blivit mer effektiv eller att kvaliteten förbättrats jämfört med de LOV-fria kommunerna. Alliansregeringens utredning finner inga skillnader i kostnadsutvecklingen mellan kommuner med och utan LOV. Men det finns flera exempel från kommuner som påvisar att kostnadsökningen stiger snabbare än förväntat och betydligt mer än den demografiska utvecklingen kan motivera. Däremot är det så att det blivit betydligt fler utförare. Detta var förvisso en av Alliansregeringens önskade effekter, men syftet med omsorgen är inte att skapa nya företag utan snarare att möta brukarnas behov och ge människor goda levnadsvillkor med hänsyn till individuella omständigheter och önskemål.

Riksrevisionens granskning av vårdvalet i olika landsting (där LOV är det huvudsakliga leveranssystemet) kommer dessutom till slutsatsen att många av vårdvalen har varit väldigt kostnadsdrivande. Dessutom hävdar Riksrevisionen att vårdvalet bidragit till en mer ojämnt fördelad vård, både vad gäller tillgänglighet och genom att systemet stimulerar till att det blir en

2015-11-30

Dnr KS/2013:676

ojämlik fördelning av vården. I områden där man har större behov av vård används vården mindre och i områden där befolkningen har bättre hälsa används vården mer. Riksrevisionens granskning visar således att vårdvalet har inneburit att man fått mer ojämlikhet i såväl tillgängligheten av omsorg som fördelningen av vård. Det är en utveckling som vi inte vill riskera att få i Botkyrka.

Vi i den politiska majoriteten i Botkyrka ser värdet av en mångfald av alternativ inom vård och omsorg, både vad gäller organisationsform och pedagogisk inriktning, då detta kan bidra till att öka människors valfrihet och samtidigt bidra till att välfärden utvecklas. Samtidigt är det viktigt att våra gemensamma resurser för välfärd ska gå till välfärd – inte till aktieägares vinstuttag. Oavsett utförare är det viktigt att ställa tydliga kvalitetskrav så att vi använder våra gemensamma resurser så att de kommer medborgarna till del, i form av en god omsorg.

I Botkyrka arbetar vi aktivt med att förstärka kommuninvånarnas valmöjligheter i omsorgen. Det är viktigt att brukaren har inflytande över omsorgens upplägg och innehåll, och det är brukaren som ska bestämma vilken av hans beviljade insatser som vi ska utföra just den dagen - ”idag vill jag ta en promenad”, eller ”idag vill jag att vi ska städa”. I kommunens ettårsplan för 2016 har vård- och omsorgsförvaltningen exempelvis fått i uppdrag att utreda möjligheten att införa ”egen tid” i hemtjänsten, liknande det som redan idag finns för de kommuninvånare som bor i gruppboende eller på vård- och omsorgsboende. Valmöjligheterna handlar också om rätten att få möta personal som talar ens modersmål och i mycket stor utsträckning lyckas kommunen redan uppfylla de önskemålen, då flera av våra medarbetare behärskar flera olika språk. Vi har också beslutat om en LOU-upphandling (Lag (2007:1091) om offentlig upphandling) av hemtjänst på finska eftersom vi ser att där finns det ett behov som den kommunala verksamheten inte lyckats tillgodose. Nämnden har beslutat om värdighetsgarantier som syftar till att stärka våra medborgares valmöjligheter och i Socialstyrelsens brukarundersökning för 2014 är brukarnas upplevelse av inflytande och delaktighet ett av de områden där kommunen får bättre betyg av kommuninvånarna än tidigare. Vi är på rätt väg men vill fortsätta att förstärka medborgarnas valmöjligheter ytterligare.

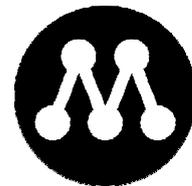
LOV är ett leveranssystem som kommuner och landsting kan använda för att teckna avtal med externa utförare, men det finns andra system som vi tycker är bättre och som utifrån ett medborgarnas fokus är att föredra. Det finns olika former av LOU-upphandlingar, kommuner kan göra samverkansavtal och det finns även en ny form av idéburet offentligt partnerskap (IOP) som möjliggör fler utförare av vård och omsorg i Botkyrka, utan att införa LOV. I Botkyrka har vi LOU-upphandlingar som möjliggör samar-

2015-11-30

Dnr KS/2013:676

bete mellan kommunen och externa utförare inom t ex vård- och omsorgsboende. Den nuvarande regeringen har tagit initiativ till två statliga utredningar som ser över upphandlingslagstiftningen och som kan förenkla samarbete mellan kommuner och andra aktörer som kan bidra till att våra brukare får en omsorg av högsta kvalitet.

Vi som politisk majoritet tycker att det finns ett värde i att människor kan välja mellan t ex olika pedagogiska inriktningar, och även utveckla valmöjligheter kring omsorgens innehåll och upplägg. Men det är inte nödvändigt att införa LOV för att åstadkomma en förstärkning av valmöjligheterna utifrån dessa två perspektiv. Som vi har redogjort för finns det andra vägar för samarbete mellan kommunen och externa aktörer i omsorgen, som vi bedömer är att föredra, både utifrån medborgarens och brukarens perspektiv, men också utifrån ett samhällsutvecklingsperspektiv. Därför väljer vi att ge vård- och omsorgsförvaltningen i uppdrag att ta fram en Botkyrkamodell för fler valmöjligheter och ökat brukarinflytande i omsorgen.



## MOTION

2013-12-17

### Kommunfullmäktige

#### Valfrihet i hemtjänsten

LOV, lagen om valfrihet, har ännu inte införts i Botkyrka kommun. Våra kommuninvånare har inte möjlighet att själva välja leverantör av vård- och omsorgstjänster. Invånare i många andra omkringliggande kommuner kan det.

I ett valfrihetssystem är priset bestämt på förhand och leverantörerna konkurrerar med kvalitet.

Enligt flera av de utvärderingsverktyg som finns får dessvärre Botkyrka kommun inte de högsta betygen - eller har de mest nöjda invånarna/brukarna. Enligt Delårsrapport 2 var nöjdhetsindex 74 för år 2012. Nu ser det ut som om vi inte når mer än 70. Målet är att index ska vara högre för 2013 än 2012.

I ett valfrihetssystem garanterar inte kommunen några uppdrag för de olika företagen, utan det är bara om kunden/brukaren är nöjd som man får uppdrag och fortsatt uppdrag.

Valfrihetssystem är öppna för leverantörer av vitt skilda slag. Små som stora företag, kooperativ, ideella organisationer som till exempel föreningar eller samfund, kan alla ansöka om att bli leverantörer. Som leverantör kan man profilera sin verksamhet. Det kan till exempel vara att erbjuda personal med särskilda språkkunskaper eller tjänster med en speciell miljöprofil.

Men man måste vara godkänd av kommunen innan man kan börja verka. Kommunen har också ett uppföljningsansvar och Konkurrensverket är tillsynsmyndighet för LOV. Det måste också finnas ett kvalitetssäkrat system för de som väljer att inte aktivt välja en utförare.

Fler aktörer ger även fler olika arbetsgivare att välja på för arbetstagarna, vilket är positivt. Likaledes positivt är det också att det finns ett stort entreprenörstänkande inom hemtjänstområdet, många är de kvinnor och män som startat och utvecklat egna företag och som på detta sätt gjort kvalitetsförbättringar som har gagnat hemtjänsten i stort.

Valfrihet inom vård- och omsorgssektorn innebär inte att vi får fristående aktörer istället för kommunens verksamhet (som bedrivs i egen regi). Dessa ska snarare ses som ett välbehövligt och efterfrågat komplement.

Vi föreslår kommunfullmäktige besluta

**att** uppdra åt Vård-och omsorgsförvaltningen att utarbeta en modell för att ge Botkyrkas invånare valfrihet inom hemtjänsten enligt LOV.

Kia Hjelte

Catarina Ekeståhl



2015-11-05

Dnr KS/2013:676

Referens

Erika Rönnevig

Mottagare

Kommunstyrelsen

## Motion - Valfrihet i hemtjänsten (M)

### Ärendet

Kia Hjelte (M) och Catarina Ekeståhl (M) har vid kommunfullmäktiges sammanträde 2013-12-17, § 180, lämnat en motion: Valfrihet i hemtjänsten. Motionärerna ser ett problem med att Botkyrkas kommuninvånare inte har möjlighet att välja sin leverantör av vård- och omsorgstjänster, något som invånare i flera omkringliggande kommuner har. I ett valfrihetsystem existerar olika typer av leverantörer. Såväl stora som små företag, ideella organisationer och samfund kan ansöka om att bli leverantör. Motionärerna ser positivt på möjligheten att aktörer kan profilera sin verksamhet med inriktning på exempelvis språkkunskaper eller en speciell miljöprofil. Andra fördelar som nämns är att förekomsten av fler aktörer medför att arbetstagarna har fler arbetsgivare att välja mellan. Fristående aktörer ska inte betraktas som aktörer istället för kommunens verksamhet i egen regi, utan som ett välbehövligt och efterfrågat komplement. Motionärerna föreslår att vård- och omsorgsförvaltningen får i uppdrag att utarbeta en modell för att ge Botkyrkas invånare valfrihet inom hemtjänsten enligt LOV.

Vård- och omsorgsnämnden har behandlat ärendet 2015-10-12, § 76.

### Sammanfattning

Vård- och omsorgsnämnden föreslår att motionen avslås. Vård- och omsorgsförvaltningen får i uppdrag att ta fram förslag till en Botkyrkamodell för fler valmöjligheter och ökat brukarinflytande i omsorgen. Nämnden ser ett värde i valmöjligheten mellan exempelvis pedagogiska inriktningar samt valmöjligheter kring omsorgens innehåll och upplägg. Att införa LOV för att förstärka valmöjligheterna anses dock inte nödvändigt, då det finns andra vägar för samarbete mellan kommunen och externa aktörer i omsorgen som är att föredra utifrån medborgarens-, brukarens- och ett samhällsperspektiv.

Anna Giotas-Sandquist

Tf kanslichef

**§ 76****Motion (M) - Valfrihet i hemtjänsten (von/2014:1)****Beslut**

Vård- och omsorgsnämnden avstyrker motionen

Vård- och omsorgsnämnden ger vård- och omsorgsförvaltningen i uppdrag att ta fram förslag till en Botkyrkamodell för fler valmöjligheter och ökat brukarinflytande i omsorgen.

Kia Hjelte (M), Carl Baker (M), Aram El Khoury (KD), Kerstin Edman (TUP) och Helen Spaak (SD) reserverar sig mot beslutet att avstyrka motionen.

**Motivering**

Vi som politisk majoritet tycker att det finns ett värde i att människor kan välja mellan t ex olika pedagogiska inriktningar, och även utveckla valmöjligheter kring omsorgens innehåll och upplägg. Men det är inte nödvändigt att införa LOV för att åstadkomma en förstärkning av valmöjligheterna utifrån dessa två perspektiv. Som vi har redogjort för finns det andra vägar för samarbete mellan kommunen och externa aktörer i omsorgen, som vi bedömer är att föredra både utifrån medborgarens och brukarens perspektiv men också utifrån ett samhällsutvecklingsperspektiv. Därför väljer vi att ge Vård- och omsorgsförvaltningen i uppdrag att ta fram en Botkyrkamodell för fler valmöjligheter och ökat brukarinflytande i omsorgen.

**Yrkande**

Aram El Khoury (KD), Kia Hjelte (M), Carl Baker (M), Kerstin Edman (TUP) och Helen Spaak (SD) yrkar bifall till motionen.

Ordförande finner två förslag

1 Ordförandens förslag på avslag till motionen och bifall till tilläggsattsatsen

2 Aram El Khoury (KD), Kia Hjelte (M), Carl Baker (M), Kerstin Edman (TUP) och Helen Spaak (SD) yrkar bifall till motionen

2015-10-12

Dnr von/2014:1

### **Proposition**

Ordförande ställer proposition mellan ordförandens förslag att avslå motionen och Aram El Khoury (KD), Kia Hjelte (M), Carl Baker (M), Kerstin Edman (TUP) och Helen Spaak (SD) yrkade till bifall av motionen.

Ordförande finner att vård- och omsorgsnämnden beslutar att avslå motionen.



## **Svar på motion: Separera myndighetsutövning och verkställande av beslut (TUP) (KS/2013:531)**

### **Beslut**

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige avslår motionen.

### **Ärendet**

Anders Thorén (TUP) och Anders Markie (TUP) har vid kommunfullmäktiges sammanträde 2013-09-26, § 129, lämnat en motion: Separera myndighetsutövning och verkställande beslut. Motionärerna anser att nuvarande organisation av vård- och omsorgsförvaltningen inte är den bästa lösningen. Detta då myndighetsutövning och verkställande av beslut finns under samma tak och under samma chef. Motionärerna anser detta innebära svårigheter på tjänstemannanivå och att ansvarsförhållanden blir otydligt när samma chef ansvarar för myndighetsutövningen och verkställigheten. Istället bör myndighetsutövare vara självständiga och verka under en chef som inte har något med det verkställande beslutet att göra. Detta anser motionärerna generera en ökad tydlighet i ansvars- och rollfördelningen. Motionärerna föreslår därför att berörda förvaltningar får i uppdrag att utreda möjligheterna att införa en mer renodlad myndighets- respektive verkställighetsorganisation inom vård- och omsorgsförvaltningen, samt att vård- och omsorgsförvaltningen organiseras i enlighet med motionens intention.

Vård- och omsorgsnämnden har behandlat ärendet 2014-01-21, § 4.

### **Motivering**

Beslut till enskild i form av myndighetsutövning, sker aldrig utifrån ekonomiska aspekter utan utifrån de behoven som den enskilde har. Att göra annat vore att bryta mot lagen. Därför diskuteras och genomförs ofta organisationsförändringar i form av myndighet separerad från verkställighet i samband med ett införande av kundval enligt Lagen om valfrihet (LOV). Konsekvensen av att göra en sådan omorganisation, utan införande av LOV, in-

2015-11-30

Dnr KS/2013:531

nebär att rollerna inte skulle tydliggöras med endast en verkställande part att beställa insatser från.

Att införa LOV för att förstärka valmöjligheterna anses dock inte nödvändigt, då det finns andra vägar för samarbete mellan kommunen och externa aktörer i omsorgen som är att föredra utifrån medborgarens-, brukarens- och ett samhällsperspektiv.

### **Effekter av LOV**

När Alliansregeringen införde LOV var det med ambitionen att öka människors känsla av valfrihet, få till bättre effektivisering och kvalitet av omsorgen, minska kostnaderna och möjliggöra för fler utförare inom omsorgen. Alliansregeringen tillsatte en statlig utredning (SOU 2014:2) för att utvärdera effekten av lagen och även Riksrevisionen har granskat hur de statliga reformerna om vårdval och vårdgaranti påverkat möjligheten för vården att verka för en god hälsa och en vård på lika villkor för hela befolkningen.

Den statliga SOU-utredningen kom fram till att personer som bor i LOV-kommuner inte upplever att de har större valfrihet än personer i övriga kommuner. Dessutom är det så att endast 45 % av medborgarna i LOV-kommunerna faktiskt gör ett aktivt val. Mer än hälften gör inget val alls och medborgarna uppger att det beror på att de tycker det är svårt att göra valet, att man har svårt för att skilja de olika företagen åt eller så uppger man att man helt enkelt är för sjuk för att kunna göra ett aktivt val. Enligt utredningen går det inte heller att se att omsorgen blivit mer effektiv eller att kvaliteten förbättrats jämfört med de LOV-fria kommunerna. Alliansregeringens utredning finner inga skillnader i kostnadsutvecklingen mellan kommuner med och utan LOV. Men det finns flera exempel från kommuner som påvisar att kostnadsökningen stiger snabbare än förväntat och betydligt mer än den demografiska utvecklingen kan motivera. Däremot är det så att det blivit betydligt fler utförare. Detta var förvisso en av Alliansregeringens önskade effekter, men syftet med omsorgen är inte att skapa nya företag utan snarare att möta brukarnas behov och ge människor goda levnadsvillkor med hänsyn till individuella omständigheter och önskemål.

Riksrevisionens granskning av vårdvalet i olika landsting (där LOV är det huvudsakliga leveranssystemet) kommer dessutom till slutsatsen att många av vårdvalen har varit väldigt kostnadsdrivande. Dessutom hävdar Riksrevisionen att vårdvalet bidragit till en mer ojämnt fördelad vård, både vad gäller tillgänglighet och genom att systemet stimulerar till att det blir en ojämn fördelning av vården. I områden där man har större behov av vård används vården mindre och i områden där befolkningen har bättre hälsa används vården mer. Riksrevisionens granskning visar således att vårdvalet

2015-11-30

Dnr KS/2013:531

har inneburit att man fått mer ojämlikhet i såväl tillgängligheten av omsorg som fördelningen av vård. Det är en utveckling som vi inte vill riskera att få i Botkyrka.

Vi i den politiska majoriteten i Botkyrka ser värdet av en mångfald av alternativ inom vård och omsorg, både vad gäller organisationsform och pedagogisk inriktning, då detta kan bidra till att öka människors valfrihet och samtidigt bidra till att välfärden utvecklas. Samtidigt är det viktigt att våra gemensamma resurser för välfärd ska gå till välfärd – inte till aktieägares vinstuttag. Oavsett utförare är det viktigt att ställa tydliga kvalitetskrav så att vi använder våra gemensamma resurser så att de kommer medborgarna till del, i form av en god omsorg.

I Botkyrka arbetar vi aktivt med att förstärka kommuninvånarnas valmöjligheter i omsorgen. Det är viktigt att brukaren har inflytande över omsorgens upplägg och innehåll, och det är brukaren som ska bestämma vilken av hans beviljade insatser som vi ska utföra just den dagen - ”idag vill jag ta en promenad”, eller ”idag vill jag att vi ska städa”. I kommunens ettårsplan för 2016 har vård- och omsorgsförvaltningen exempelvis fått i uppdrag att utreda möjligheten att införa ”egen tid” i hemtjänsten, liknande det som redan idag finns för de kommuninvånare som bor i gruppboende eller på vård- och omsorgsboende. Valmöjligheterna handlar också om rätten att få möta personal som talar ens modersmål och i mycket stor utsträckning lyckas kommunen redan uppfylla de önskemålen, då flera av våra medarbetare behärskar flera olika språk. Vi har också beslutat om en LOU-upphandling (Lag (2007:1091) om offentlig upphandling) av hemtjänst på finska eftersom vi ser att där finns det ett behov som den kommunala verksamheten inte lyckats tillgodose. Nämnden har beslutat om värdighetsgarantier som syftar till att stärka våra medborgares valmöjligheter och i Socialstyrelsens brukarundersökning för 2014 är brukarnas upplevelse av inflytande och delaktighet ett av de områden där kommunen får bättre betyg av kommuninvånarna än tidigare. Vi är på rätt väg men vill fortsätta att förstärka medborgarnas valmöjligheter ytterligare.

LOV är ett leveranssystem som kommuner och landsting kan använda för att teckna avtal med externa utförare, men det finns andra system som vi tycker är bättre och som utifrån ett medborgarnas fokus är att föredra. Det finns olika former av LOU-upphandlingar, kommuner kan göra samverkansavtal och det finns även en ny form av idéburet offentligt partnerskap (IOP) som möjliggör fler utförare av vård och omsorg i Botkyrka, utan att införa LOV. I Botkyrka har vi LOU-upphandlingar som möjliggör samarbete mellan kommunen och externa utförare inom t ex vård- och omsorgsboende. Den nuvarande regeringen har tagit initiativ till två statliga utredningar som ser över upphandlingslagstiftningen och som kan förenkla sam-

2015-11-30

Dnr KS/2013:531

arbete mellan kommuner och andra aktörer som kan bidra till att våra brukare får en omsorg av högsta kvalitet.

Vi som politisk majoritet tycker att det finns ett värde i att människor kan välja mellan t ex olika pedagogiska inriktningar, och även utveckla valmöjligheter kring omsorgens innehåll och upplägg. Men det är inte nödvändigt att införa LOV för att åstadkomma en förstärkning av valmöjligheterna utifrån dessa två perspektiv. Som vi har redogjort för finns det andra vägar för samarbete mellan kommunen och externa aktörer i omsorgen, som vi bedömer är att föredra, både utifrån medborgarens och brukarens perspektiv, men också utifrån ett samhällsutvecklingsperspektiv. Därför väljer vi att ge vård- och omsorgsförvaltningen i uppdrag att ta fram en Botkyrkamodell för fler valmöjligheter och ökat brukarinflytande i omsorgen.

### Kommunfullmäktige

2013-09-26

#### Separera myndighetsutövning och verkställande av beslut

Vård- och omsorgsförvaltningen i Botkyrka har en organisation som innebär att myndighetsutövning och verkställande av beslut finns under samma tak (chef). Det ställer stora krav på chefen som måste ha tillräcklig kunskap för att leva upp till en rättsäker handläggning.

Arbetet som sker utifrån en given budget får inte blandas ihop med resurser vid bedömning om rätten till insatser. Det är givetvis svårt, oavsett kompetens, att helt bortse ifrån budget vid sådana bedömningar. Dessutom kan det vara känslomässigt svårt att avslå när man vill ha en god relation till brukaren.

Tullingepartiet anser att denna "hybridorganisation" inte är den bästa lösningen. Inte bara för att det innebär svårigheter på tjänstemannanivå utan också för att Botkyrkabor ser detta som ett hinder för rättsäkerheten. Det blir otydligt att förstå ansvarsförhållanden när samma chef ansvarar för både myndighetsutövningen och verkställigheten.

Vi i Tullingepartiet utgår givetvis ifrån att biståndshandläggarna följer lagarna. Man måste dock komma ihåg att varje lag lämnar ett relativt stort tolkningsutrymme. När myndighetsutövare och verkställare har samma chef kan det hända att tolkningsföreträdet kommer i kläm.

Vi anser att myndighetsutövare bör vara helt självständiga och verka under en chef som inte har något med verkställandet av beslut att göra. På så sätt blir den en ökad tydlighet i ansvars- och rollfördelningen.

Det finns exempel på kommuner både i vår relativa närhet samt lite längre bort som sedan sekelskiftet har helt vattentäta skott mellan myndighetsutövning och verkställande. Erfarenheten från dessa kommuner är goda och visar att denna lösning fungerar väl. Förutom ökad utredningskompetens blir besluten enhetligare och betydligt bättre förankrade. Det bidrar till att biståndshandläggarna blir mer oberoende samtidigt som verkställare blir säkrare i sina uppgifter. Och framförallt kommer berörda Botkyrkabor att känna sig tryggare.

Vi föreslår kommunfullmäktige besluta

att berörda förvaltningar får i uppdrag att utreda möjligheterna att införa en mer renodlad myndighets- respektive verkställighetsorganisation inom vård- och omsorgsförvaltningen samt,

att omorganisera vård- och omsorgsförvaltning i enlighet med motionens intention.

**Anders Thorén**

**Anders Markie**



2015-11-05

Dnr KS/2013:531

Referens

Erika Rönnevig

Mottagare

Kommunstyrelsen

## **Motion - Separera myndighetsutövning och verkställande av beslut (TUP)**

### **Ärendet**

Anders Thorén (TUP) och Anders Markie (TUP) har vid kommunfullmäktiges sammanträde 2013-09-26, § 129, lämnat en motion: Separera myndighetsutövning och verkställande beslut. Motionärerna anser att nuvarande organisation av vård- och omsorgsförvaltningen inte är den bästa lösningen. Detta då myndighetsutövning och verkställande av beslut finns under samma tak och under samma chef. Motionärerna anser detta innebära svårigheter på tjänstemannanivå och att ansvarsförhållanden blir otydligt när samma chef ansvarar för myndighetsutövningen och verkställigheten. Istället bör myndighetsutövare vara självständiga och verka under en chef som inte har något med det verkställande beslutet att göra. Detta anser motionärerna generera en ökad tydlighet i ansvars- och rollfördelningen. Motionärerna föreslår därför att berörda förvaltningar får i uppdrag att utreda möjligheterna att införa en mer renodlad myndighets- respektive verkställighetsorganisation inom vård- och omsorgsförvaltningen, samt att vård- och omsorgsförvaltningen organiseras i enlighet med motionens intention.

Vård- och omsorgsnämnden har behandlat ärendet 2014-01-21, § 4.

### **Sammanfattning**

Vård- och omsorgsnämnden anser motionen vara besvarad. Nämnden ser ett värde i valmöjligheten mellan exempelvis pedagogiska inriktningar samt valmöjligheter kring omsorgens innehåll och upplägg. Att införa LOV för att förstärka valmöjligheterna anses dock inte nödvändigt, då det finns andra vägar för samarbete mellan kommunen och externa aktörer i omsorgen som är att föredra utifrån medborgarens-, brukarens- och ett samhällsperspektiv.

Myndighet separerad från verkställighet är en organisation som ofta genomförs i samband med ett införande av kundval enligt Lagen om valfrihet (LOV). Nämnden anser att konsekvensen av en sådan omorganisation, utan införande av kundval, innebär att rollerna inte skulle tydliggöras med endast en verkställande part att beställa insatser från.

2015-11-05

Dnr KS /2013:531

Anna Giotas-Sandquist  
Tf kanslichef

**§ 4****Svar på motion (TUP) - Separera myndighetsutövning och verkställande av beslut (von/2013:133)****Beslut**

Vård- och omsorgsnämnden antar förvaltningens tjänsteskrivelse som sitt yttrande.

Vård- och omsorgsnämnden föreslår kommunstyrelsen att anse motionen besvarad.

**Reservation**

Samtliga ledamöter i (M) och (FP) reserverar sig till förmån för 1:a att-satsen i motionen  
(TUP) reserverar sig till förmån för att motionen ska bifallas.

**Sammanfattning**

Myndighet separerad från verkställighet är oftast en organisation som genomförs i kommuner i samband med ett införande av kundval enligt Lagen om valfrihet (LOV). Det görs då i samband med att myndighetsutövningen får en central roll som fördelare av ekonomiska medel till privata aktörer och med det ett utökat tillsynsansvar.

Motionen grundar sig i ett förslag till en sådan omorganisation med hänseende till rättssäkerhet och tydliggörande av rollerna mellan myndighetsutövning och verkställighet. Konsekvensen av en sådan omorganisation i dagsläget, utan ett införande av kundval, innebär att rollerna inte skulle tydliggöras med endast en verkställande part att beställa insatser från.

**Yrkande**

Tullingepartiet yrkar bifall till motionen  
Moderaterna och folkpartiet yrkar bifall till 1:a att-satsen i motionen.

2014-01-21

Dnr von/2013:133

att berörda förvaltningar får i uppdrag att utreda möjligheterna att införa en mer renodlad myndighets- respektive verkställighetsorganisation inom vård- och omsorgsförvaltningen

### **Propositionsordning**

1. Ordförande ställer ordförandeförslaget mot 1:a att-satsen i motionen
2. Biträder nämnden ordförandeförslaget alternativ motionen från (TUP).

Ordförande finner att vård- och omsorgsnämnden beslutar i enlighet med ordförandeförslaget.

Notering till protokollet:

Ulla R Andersson (V) Vi motsäger oss införande av valfrihetssystem LOV i Botkyrka. Vinstdrivande företag har som syfte att tjäna pengar och ska därför inte få bedriva omsorg med skattemedel. Vi vill att personer som i sin vardag är beroende av stöd ska få verklig frihet och kunna påverka utförandet av stödsatser.



**YRKANDE**

**Vård- och omsorgsnämnden**

**2014-01-21**

**Ärende 4 Svar på motion (TUP) – Separera myndighetsutövning och verkställande av beslut (von/2013:133)**

Moderaterna har i ett flertal motioner yrkat på att Botkyrka kommun ska införa valfrihet. Vi har skrivit om att införa LOV-lagen för att människor ska kunna bestämma själva om vem som ska komma in i det egna hemmet för att utföra hemtjänst och omvårdnads insatser.

Det är en självklarhet, människor vill bestämma, vill kunna fatta egna beslut.

Vi har också motionerat om att kommunen bör göra en upphandling av ett hemtjänstområde i konkurrens.

Moderaterna och Folkpartiet är övertygade om att det skulle stimulera till nytänkande och kvalitetsutveckling och också göra det nödvändigt att renodla kostnaden för hemtjänsten.

Moderaterna och Folkpartiet tycker att det nu, inför nya UNO-förhandlingar och inför en ny mandatperiod, vore lämpligt att pröva frågan utifrån motionärens första att-sats.

Vi yrkar på:

**att** bifalla motionens första att-sats.

Kia Hjelte (M)

Stig Bjernerup (FP)



2013-12-10

Dnr von/2013:133

Referens

Beatrice Nordebrink

Mottagare

Vård- och omsorgsnämnden

## Yttrande över Tullingepartiets motion Separera myndighetsutövning och verkställande av beslut

### Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden antar förvaltningens tjänsteskrivelse som sitt yttrande.

Vård- och omsorgsnämnden föreslår kommunstyrelsen att anse motionen besvarad.

### Sammanfattning

En myndighet separerad från verkställigheten är oftast en organisation som genomförs i kommuner i samband med ett införande av kundval enligt Lagen om valfrihet (LOV). Det görs då i samband med att myndighetsutövningen får en central roll som fördelare av ekonomiska medel till privata aktörer och med det ett utökat tillsynsansvar.

Motionen grundar sig i ett förslag till en sådan omorganisation med hänseende till rättssäkerhet och tydliggörande av rollerna mellan myndighetsutövning och verkställighet. Konsekvensen av en sådan omorganisation i dagsläget, utan ett införande av kundval, innebär att rollerna inte skulle tydliggöras med endast en verkställande part att beställa insatser från.

### Ärendet

Av Tullingepartiets motion till fullmäktige framgår förslaget till en separation mellan myndighetsutövningen och kommunens verkställighet av insatser till enskilda. Det skulle av förslaget innebära att det inte är samma chef som ansvarar för myndighetsutövningen som verkställigheten. Då kommunen ansvarar för verkställighet i någon mån måste samma chef finnas på någon nivå. Vilken nivå det ska utgöra framgår dock inte av förslaget.

En omorganisation av motionens förslag sker ofta i samband med införande av kundval i någon form, vanligtvis enligt lag (2007:1091) om offentlig upphandling eller lag (2008:962) om valfrihetssystem vilket innebär att kom-

2013-12-10

Dnr von/2013:133

mens myndighetsutövning får en skärpt roll i ansvarandet för tillsyn och uppföljning. Anledningen till det är att fördelningen av de ekonomiska medlen till de företag som deltar sker via besluten till de enskilda. I en sådan roll får ofta myndighetsutövningen benämningen *beställarenhet* just av dessa skäl.

Av motionen framgår att förslaget grundar sig i en oro att besluten inte fattas rättssäkert i dagens organisationsmodell och att en separation mellan myndighetsutövningen och verkställigheten skulle gynna kompetensen bland handläggarna. Det framgår vidare av motionen att det kan vara känslomässigt svårt att avslå en ansökan då handläggaren vill ha en fortsatt god relation till brukaren.

### **Synpunkter**

Det finns inget som styrker att de kommuner som har en utpräglad beställarfunktion separerad från verkställigheten besitter större kompetens än i de kommuner där man inte har en sådan modell. Handläggarens relation till brukaren är förvisso ett etiskt dilemma som diskuteras i grupphandledning, tillsammans med chefer och i ärendedragningar. Detta problem är inte relaterat till vilken organisation kommunen valt mellan myndighetsutövningen och verkställigheten.

Individbeslut till enskild sker aldrig med hänsyn till kommunens budget. Det är behoven den enskilde har som avgör vilken beslut om insats som fattas. Det framgår inte heller av motionen hur insatserna skulle finansieras. I en utpräglad beställar-utförarmodell utgår pengarna från myndigheten till verkställigheten vilken innebär att myndighetsutövningen får en mer central ekonomisk roll, inte på något sätt att myndighetsutövningen blir fri från ekonomiskt ansvar. Beslut till enskild om insatser fattas dock aldrig utifrån en ekonomisk aspekt, det vore att bryta mot lagstiftningen.

En separerad myndighet innebär, i enlighet med motionen, att ansvarsfördelningen och rollerna blir tydligare. Det innebär vidare att myndighetsutövningen får en förtydligad roll med tillsyn och uppföljning som vid ett införande av kundval är ytterst nödvändigt. Motionen tar dock inte sikte mot ett införande av kundval vilket skulle innebära att myndighetsutövningens roll skulle komma att vara i stort sett densamma som idag.

Den här typen av organisationsförändringar av principiell karaktär behandlas i ett så kallat UNO-arbete (utredning i nämndernas organisation) inför varje ny planperiod. Vård- och omsorgsförvaltningen anser att det är lämpligt att diskutera frågan i det sammanhanget.

2013-12-10

Dnr von/2013:133

Anne Lundkvist  
Vård- och omsorgschef